

4. BESCHRIJVING VAN DE ERFGOEDWAARDEN

4.1. BESCHRIJVING VAN DE ERFGOEDWAARDEN

De erfgoedwaarden worden eerst algemeen voor het beschermde dorpsgezicht toegelicht, en daarna worden de beschermde monumenten afzonderlijk behandeld. In eerste instantie worden de erfgoedwaarden uit het beschermingsbesluit toegelicht. In het beschermingsbesluit 1434 worden 'historische en volkskundige' waarden aangehaald. "Volkskundige waarde" wordt in het huidige Onroerenderfgoeddecreet niet meer opgenomen als erfgoedwaarde, dit wordt gelijkgesteld aan de historische waarde. Omdat het hier om een ouder beschermingsbesluit gaat, worden deze nog aangevuld met erfgoedwaarden uit het Onroerend Erfgoeddecreet die van toepassing zijn op dit goed. Deze waarden worden daarna nog gekaderd en verder uitgediept met de criteria uit het Management Conservation Plan. Er zijn drie criteria van waarde-bepaling die hierin opgenomen worden en vervolgens gekoppeld worden aan een graad van waarde. De erfgoedwaarden worden zo ruimer gekaderd en op een grotere schaal bekeken. Het onroerend erfgoed wordt vanuit verschillende, nieuwe perspectieven bekeken waardoor er een extra dimensie toegevoegd wordt bij de 'traditionele' erfgoedwaarden.

4.2. BESCHERMD DORPSGEZICHT

4.2.1. ALGEMEEN

4.2.1.1. ERFGOEDWAARDEN UIT HET ONROEREND ERFGOEDDECREET

De **historische waarde** ontleent het dorpsgezicht aan de historische setting van het kasteel van 's Gravenwezel. Het domein van het kasteel gaat vermoedelijk terug tot in de 14e eeuw. Het kasteeldomein werd door de verschillende kasteel eigenaren steeds aangepast aan hun visie en aan de tijdsgeest. De inplanting van het kasteel dat rondom omwaterd is, en de omgrachting rondom het domein zijn reeds op de eerste kaarten aanwezig. Het kasteel met het neerhof zijn een toonbeeld van een voormalige wooncultuur van de hoogste klasse. De “heerlijke” context is in het dorpsgezicht duidelijk te herkennen. Rondom het kasteel zijn nog veel gronden aanwezig die voorheen voor het zelfvoorzienende karakter van het kasteel dienden of die verpacht werden en voor inkomsten zorgden. Het kasteel staat ook in duidelijke, eerder afstandelijke relatie tot de dorpskern met de parochiekerk. Hier wordt de figuurlijke afstand tussen kasteelheer en gewone bevolking ook fysiek bestendigd. De Duyvendaelhoeve en de Voetsche hoeve die eveneens binnen het dorpsgezicht liggen, gaan minstens terug tot de 17e eeuw. Vermoedelijk hebben ze nog een oudere kern. De Duyvendaelhoeve heeft steeds dienst gedaan als ‘kasteelhoeve’ van het domein van de heren van 's Gravenwezel. De Voetsche hoeve is een voorbeeld van een pachthoeve die bij het kasteeldomein behoorde. De hoeve werd “pas” in de 18e eeuw bij de eigendommen gevoegd door middel van een ruil met de Steenen hoeve met de abdij van Villers.

Het beschermde dorpsgezicht heeft een **ruimtelijk-structurerende waarde**. Het kasteel met aangrenzende kasteeltuin en bijhorende dreven heeft een grote invloed op de beleving van de ruimte. De oude structuren van het kasteel in relatie met de hoeves en omliggende gronden zijn nog te herkennen in de omgeving. Binnen de dorpskern van 's Gravenwezel is de scheiding tussen de eigenlijke dorpskern rondom de kerk en de domeinen die tot het kasteel behoren, nog duidelijk waarneembaar. Dit is eveneens extra duidelijk bij het betreden van de “piramidedreef” richting Sint-Job, waarbij de dubbele rij bomen en de kasseien de komst van het kasteel reeds ‘aankondigen’ en de blik sterk leiden.

De ruimtelijk-structurerende waarde hangt ook samen met de **stedenbouwkundige waarde**. Het stratenpatroon rondom het gebied is steeds geënt geweest op de structuur van het kasteeldomein. Vermits een groot deel van het gebied in handen was van de kasteel eigenaars, hebben zij een grote stempel gedrukt op het huidige stratenpatroon. Zo heeft Van Susteren bijvoorbeeld de “piramidedreef” richting Sint-Job kunnen vervolledigen door middel van aankoop en ruil van gronden. Ook de verbindingen tussen en naar de hoeves zijn een relict van deze historische ontwikkeling.

Tot slot zijn er ook **esthetische waarden** toe te schrijven aan het domein. Binnen de hofgracht zijn alle bouwkundige en landschappelijke elementen op elkaar afgestemd, waardoor één coherent geheel bekomen wordt.

4.2.1.2. MANAGEMENT CONSERVATION PLAN

1) Mogelijkheid van het erfgoed om als voorbeeld te dienen:

Het dorpsgezicht toont de samenhang van het kasteel en haar omgeving. In 's Gravenwezel is de context rondom het kasteel van de heren nog bewaard gebleven tot vandaag, waardoor dit een gaaf bewaard voorbeeld is van de historische context. Zowel de drevenstructuur, de tuinen als de verhoudingen tussen het kasteel met de gronden errond die nodig waren voor inkomsten en de relatie tot de dorpskern bleven hier bewaard en geven een inzicht in hoe een kasteeldomein toen vormgegeven was.

2) Geassocieerde samenhang waarvoor geen fysieke bewijzen overgeleverd zijn

De aanleg van de dreven en de connectie met de omliggende hoeves en landerijen geven nog steeds een indruk van de invloedssfeer van de kasteelheren van 's Gravenwezel.

3) Vormelijke en esthetische kwaliteiten

Het kasteel met omliggende domein vormt één coherent geheel, waarbij alle elementen harmonisch vormgegeven zijn. De oude bouwfases van het ganse domein zijn nog terug te herkennen, waarbij de hoeves nog 17e-eeuwse kenmerken vertonen en de smidse uit de 19e eeuw stamt.

4.2.2. KASTEELDOMEIN

Het kasteeldomein, integraal behorend bij het kasteel, wordt afzonderlijk toegelicht.

4.2.2.1. ERFGOEDWAARDEN UIT HET ONROEREND ERFGOEDDECREET

De **historische waarde** van het kasteeldomein wordt ontleend aan de geschiedenis van het kasteeldomein. De parkaanleg is op historische kaarten reeds te herkennen, waarbij de geometrische parkaanleg van de 17e en 18e eeuw evolueerde naar een landschapspark in de 19e eeuw. De omgrachting, zowel rond het kasteel als rond het kasteelpark, is reeds te herkennen op historische kaarten en bleef altijd bewaard als afbakening van het kasteeldomein. Bij de herinrichting van het parkdomein als landschapspark werden de oudere structuren zoals bijvoorbeeld de vijvers, bewaard. Een figuratieve kaart van 1819 toont de toenmalige parkaanleg die ten opzichte van vandaag nauwelijks veranderd is. Het is interessant dat de oudere structuur geïmplementeerd werd bij een nieuwe parkaanleg. De centrale (voormalige) spiegelvijver bestaat nog steeds net als de centrale as vanuit het kasteel richting de paviljoendreef. Op historische plannen was hier bij de barokke tuinaanleg een soort paviljoen aanwezig, door Axel Vervoordt werd deze vista opnieuw benadrukt door de obelisk hier centraal te plaatsen. Ook de dreefstructuren rondom en in het domein zijn historisch waardevol. De restanten van de ijskelder in de tuin zijn ook een waardevol relict van de oude, geometrische tuinaanleg.

De **architecturale waarde** van het kasteelpark hangt hier eveneens mee samen, de belangrijkste principes van 'de landschapsstijl' werden hier toegepast met een afwisseling van open ruimtes en bossen en kronkelende wegen. Het toevoegen van uitheemse soorten zoals de rondondendrons past in dit kader, waarbij bijzondere bomen en planten werd toegevoegd aan het kasteelpark.

Aan de aanleg en indeling van het parkdomein is ook een zekere **culturele waarde** te verbinden, waarbij een historisch landgebruik hier nog aanwezig is. Aan de oostelijke kant van het kasteel bevinden zich nog steeds de nutstuinen, op historische plannen is dit ook steeds het geval. Dit getuigt van een praktische ingesteldheid die bij kasteeldomeinen steeds voorkwam, met nutstuinen aan het neerhof gelegen.

Tot slot is er een **esthetische waarde** aan het domein toe te kennen. Net buiten de omgrachting, aan de noordkant van het kasteel, zijn de open weiden langsheen de oprijlaan zeer waardevol. Zij moeten steeds gevrijwaard blijven als open ruimte.

4.2.2.2. MANAGMENT CONSERVATION PLAN

1) *Mogelijkheid van het erfgoed om als voorbeeld te dienen:*

Het kasteelpark is een voorbeeld van een historisch parkdomein. De parkaanleg is nauwelijks veranderd sinds de 19e eeuw waardoor ze als representatief voorbeeld dient van een dergelijke parkaanleg.

2) *Geassocieerde samenhang waarvoor geen fysieke bewijzen overgeleverd zijn*

De open weides aan de noordzijde van de omgrachting tonen het monumentale karakter dat het kasteeldomein gehad moet hebben, waarbij de gemeente 's Gravenwezel oorspronkelijk gekenmerkt werd door grote kasteeldomeinen in open landschappen.

3) *Vormelijke en esthetische kwaliteiten*

Het kasteeldomein, inclusief de bebouwing, vormt één gaaf bewaard geheel. Het is als een geheel bewaard en weinig aangetast waardoor de esthetische waarde groot is.

4.3. KASTEEL EN BIJHORENDE GEBOUWEN

4.3.1. KASTEEL EN NEERHOF

4.3.1.1. ERFGOEDWAARDEN UIT HET ONROEREND ERFGOEDDECREET

De oudste kern van het kasteel, vermoedelijk de noord-oostelijke toren, is terug te voeren op de 13e-14e eeuw. Later is het kasteel verbouwd en uitgebreid, eerst in de 16e eeuw tot een volwaardig hof van plaisantie en het kreeg in de 18e eeuw haar huidige vorm. Op historisch kaartmateriaal is af te leiden dat het neerhof vermoedelijk haar huidige vorm ten laatste kreeg in de 16e eeuw. Later werden nog enkele verfraaiingswerken toegevoegd, zoals onder meer de houten erker, maar verder is dit gebouw nog zeer herkenbaar. Al deze elementen zorgen voor de **historische waarde** van het goed.

De **architecturale waarde** van het kasteel ligt in het feit dat in de 18e eeuw het gebouw verfraaid werd door de architect Jan-Pieter Van Bauerscheit. Van Bauerscheit paste het kasteel aan naar rococostijl. Het kasteel werd deels afgebroken en herbouwd, waarbij de tuingevel de echte pronkgevel werd. Andere aanpassingen die op zijn naam geschreven kunnen worden zijn de rococo dakkapellen, de aanleg van de grote terrassen inclusief de balustrades en de vele beeldhouwwerken die hij had uitgetekend voor het domein. Daarnaast vormen het kasteel en het neerhof samen een voorbeeld van de verschillende bouwstijlen tussen de 13e en de 18e eeuw. De verschillende bouwfases zijn nog te onderscheiden waardoor ze een typevoorbeeld vormen van de ontwikkeling van een 14e eeuwse versterkt kasteel naar een 16e eeuwse hof van plaisantie en tot slot met 18e eeuwse verfraaiingswerken. De 18e-eeuwse verfraaiingswerken zijn ook in het interieur op sommige plaatsen nog aanwezig, onder meer in de huiskapel daterend van 1778 op de gelijkvloers van de grote toren.

De **artistieke waarde** hangt hier voor een stuk mee samen. Het kasteel moest in het verleden steeds een zekere status uitstralen, en de kasteel eigenaren probeerden dit steeds te doen met ingrepen die pasten bij de toen heersende stijlnormen. De rococo vormtaal is hier de meest duidelijke getuige van, maar ook de oudere bouwelementen zoals bijvoorbeeld de kanon- en schietgaten getuigen hiervan. De schiet- en kanongaten waren waarschijnlijk niet persé voor de echte verdediging van het kasteel maar eerder als statussymbool.

Het neerhof werd actief mee betrokken bij de artistieke vormgeving van het geheel, zo is onder meer de vorm van het dak van de duiventoren hetzelfde als

die van de grote toren van het kasteel. De muurschilderingen op de duiventoren zijn ook aangebracht met het zicht op de verfraaiing van het neerhof. In de laatste belangrijke bouwfase werd door Axel Vervoordt het kasteeldomein geres-taureerd en ingericht. Elementen uit de Oosterse filosofie werden toegevoegd waardoor er een extra dimensie werd gegeven aan het kasteel (zie hoofdstuk 2. Historische nota en hoofdstuk 4. Visie).

Tot slot valt er aan het kasteel en het neerhof ook een **esthetische waarde** toe te kennen. De setting van het kasteel en het neerhof binnen de hofgracht en de kasteeltuin is als harmonieus en mooi te ervaren. Restauratieve ingrepen en toevoegingen door Axel Vervoordt gebeurden in harmonie met het bestaande, waardoor de verhoudingen binnen het kasteeldomein in ere hersteld werden. Hierbij is veel aandacht voor de 'patina' en het onafgewerkte, waardoor het historische karakter van de gebouwen in de verf gezet wordt.

4.3.1.2. MANAGEMENT CONSERVATION PLAN

1) Mogelijkheid van het erfgoed om als voorbeeld te dienen:

Het kasteel is een voorbeeld van de ontwikkeling vanuit een oude versterkte donjon naar een 16e-eeuwse hof van plaisantie naar een 18e-eeuwse buitenverblijf. De structuur en opbouw van het kasteel met het neerhof dat hieraan grenst bleven duidelijk bewaard.

2) Geassocieerde samenhang waarvoor geen fysieke bewijzen overgeleverd zijn

In de opbouw van het kasteel met het neerhof is duidelijk nog de verhouding tussen kasteel eigenaren en het personeel te herkennen. De sociale verhoudingen op het kasteel zijn hier nog af te lezen.

3) Vormelijke en esthetische kwaliteiten

De combinatie van de 16e-eeuwse elementen en de rococo verfraaiingen vertonen bij het kasteel en het neerhof een grote samenhang. De grootte van de gebouwen van het neerhof zijn in harmonie met de monumentale opbouw van het kasteel. Zij staan ook in relatie tot de omgeving, waarbij de totale context van het domein bewaard bleef (zie ook beschermd dorpsgezicht). De huidige integrale aanpak van het domein zorgt ervoor dat alle ingrepen en nieuwe toevoegingen steeds in harmonie zijn met de oude gebouwen.

4.3.2. JACHTPAVILJOEN

Het jachtpaviljoen valt net buiten de afbakening van het beschermde dorpsgezicht, waardoor de erfgoedwaarden vermeld in het beschermingsbesluit 1434 hier strikt gezien niet van toepassing zijn. Er is aan het jachtpaviljoen ook een **historische waarde** toe te schrijven, het paviljoen dateert uit 1850. Op deze plaats stond op de eerste kadasterkaarten ook reeds een kleiner jachtpaviljoentje, dat midden 19e eeuw vergroot werd. Op historisch kaartmateriaal wordt het duidelijk dat het paviljoen juist lag aan de rand van het bosgebied waar de kasteelheer het voorrecht had om te jagen. Het jachtpaviljoen draagt op die manier ook een **culturele waarde** met zich mee. Ze is een getuige van de adellijke jachtcultuur die rondom de kasteeldomeinen bestond.

4.3.2.1. MANAGEMENT CONSERVATION PLAN

1) Mogelijkheid van het erfgoed om als voorbeeld te dienen:

Het jachtpaviljoen is een voorbeeld van 19e-eeuwse neo-classicistische architectuur. Deze vormtaal is typerend voor de bouwperiode van het paviljoen.

2) Geassocieerde samenhang waarvoor geen fysieke bewijzen overgeleverd zijn

Het jachtpaviljoen is een getuige van de adellijke jachtcultuur die sinds eeuwen bestond rondom het kasteel. Achter de Paviljoendreef was vroeger het jachtbos gelegen dat in eigendom was van de kasteelheer, iets wat vandaag nog nauwelijks terug te herkennen is. Daarnaast is er een duidelijke link tussen de verdwenen ijskelder en het jachtpaviljoen, omdat het paviljoen opgetrokken werd met materialen die hiervan afkomstig zijn.

3) Vormelijke en esthetische kwaliteiten

Het jachtpaviljoen ligt een beetje afgelegen van het kasteel en is opgetrokken in een andere stijl dan het kasteel en het neerhof. De materialen van de oude ijskelder werden hier geïntegreerd bij de nieuwe architectuur. Het gebouw getuigt van een bouwevolutie van het domein.

4.4. DUYVENDAELHOEVE EN -SCHUUR

4.4.1. ERFGOEDWAARDEN UIT HET ONROEREND ERFGOEDDECREET

De **historische waarde** van de Duyvendaelhoeve en -schuur is terug te voeren op de vermoedelijk 16e-eeuwse oorsprong van de hoeve. Het huidige uitzicht van de hoeve en de schuur is terug te voeren op de 17e eeuw, waarbij er later nog aanpassingen gebeurden in verband met hygiënische maatregelen. Het huidige L-vormig volume met een parallelle schuur zijn op historische kaarten nog altijd terug te herkennen.

Hoewel de **volkskundige waarde** strikt gezien niet meer opgenomen is in het onroerenderfgoeddecreet, heeft de Duyvendaelhoeve wel deze waarde. De opbouw van de hoeve, met woonstalhuis, bakhuis en grote schuur, zijn getuigen van een relatief groot landbouwbedrijf uit de Kempen. Daarbij bleef ook de oorspronkelijke indeling van de woning bewaard, als waardevol relict van de leefomstandigheden van een landbouwer tussen de 17e en 19e eeuw.

De Duyvendaelhoeve is een monumentale 17e-eeuwse hoeve waarvan het materiaalgebruik en de vormgeving nog getuigen. Dit draagt bij tot de **architecturale waarde** van het gebouw. Het zichtbaar baksteenmetselwerk, dakbedekking met roodgebakken holle dakpannen, natuurstenen kruisramen met negblokken zijn typische kenmerken van de 17e-eeuwse bouwperiode. De algemene opbouw van het woonstalhuis met de grote schuur die hier parallel mee gelegen is, is zeer typerend voor het 17e- en 18e-eeuwse hoevebedrijf. De indeling van het woonstalhuis met de stal die naast de woning gelegen is, is hier nog bewaard gebleven.

De Duyvendaelhoeve is nog steeds in gebruik voor het landbouwbedrijf en daarom is er ook een **culturele waarde** hieraan te verbinden. Ze was steeds een “kasteelhoeve” en blijft dit eigenlijk tot vandaag. De relatie tussen het kasteel en de hoeve is een belangrijke getuige van de historische maatschappelijke realiteit.

4.4.2. MANAGEMENT CONSERVATION PLAN

1) *Mogelijkheid van het erfgoed om als voorbeeld te dienen:*

De Duyvendaelhoeve is een voorbeeld van een 17e-eeuwse hoeve, net als de monumentale schuur. De monumentale opbouw is typerend voor de belangrijkste kasteelhoeve. Het materiaalgebruik en het ontwerp dateren uit de 17e eeuw en vormen een gaaf bewaard voorbeeld.

2) *Geassocieerde samenhang waarvoor geen fysieke bewijzen overgeleverd zijn*

De Duyvendaelhoeve heeft steeds tot het kasteel van 's Gravenwezel behoort als 'kasteelhoeve'. Ze was onontbeerlijk voor het zelfvoorzienende karakter van het kasteeldomein.

3) *Vormelijke en esthetische kwaliteiten*

Het exterieur van de hoeve en de schuur bleven grotendeels in hun 17e-eeuwse vormgeving bewaard, waardoor ze een coherent geheel vormen. Er zijn weinig storende ingrepen. De stal werd wel aangepast in de jaren 1930, waardoor deze aanpassing als een minder waardevol element gezien kan worden maar niet storend werkt.

4.5. VOETSCHЕ HOЕVE

4.5.1. ERFGOEDWAARDEN UIT HET ONROEREND ERFGOEDDECREET

De **historische waarde** van de Voetsche hoeve (of de “Voetsche hoeve”) wordt ontleend aan de oude oorsprong van de hoeve. De Voetsche hoeve zou één van de oudste hoeves zijn van het dorp ‘s Gravenwezel, al dan niet in haar huidige vorm. Op historische kaarten zijn zowel het huidige woon- annex stalgedeelte zichtbaar, net als de schuur die hier schuin tegenover ingeplant was (maar die thans omgevormd is tot woonhuis). Ook het bakhuisje is op sommige plannen reeds te zien.

Net zoals bij de Duyvendaelhoeve is de **volkskundige waarde** -- hoewel strikt gezien niet meer opgenomen in het onroerenderfgoeddecreet - toepasbaar op de Voetsche hoeve. Ze is getuige van de leefomstandigheden van een landbouwer in de 17e tot de 19e eeuw omdat de oorspronkelijke indeling van de hoeve bewaard bleef.

De **architecturale waarde** van de hoeve is te ontleen aan de vorm en aan het materiaalgebruik. Deze opbouw is typerend voor het 17e- en 18e-eeuwse hoevebedrijf. Het bakhuisje dat hier apart van gelegen is, is ook kenmerkend. Het interieur van de Voetsche hoeve vertoont ook nog de karakteristieke opbouw van een woonstalhuis. De hoeve vertoont typisch 17e-eeuwse stijkenmerken, onder meer de natuurstenen kruisramen met luiken in het onderste deel en de grote haard in de woonkeuken zijn hier een voorbeeld van.

4.5.2. MANAGEMENT CONSERVATION PLAN

1) *Mogelijkheid van het erfgoed om als voorbeeld te dienen:*

De Voetsche hoeve is een voorbeeld van een 17e-eeuwse hoeve met bakhuisje. Het is één van de oudste hoeves van ‘s Gravenwezel en getuigt van het oude hoevebedrijf. Ook in het interieur zijn deze aspecten ook bewaard.

2) *Geassocieerde samenhang waarvoor geen fysieke bewijzen overgeleverd zijn*

De benaming ‘Voetsche hoeve’ is verkeerd, de hoeve is zeer waarschijnlijk te linken aan de oude of Voetsche hoeve. Deze hoeve was eerst in bezit van de abdij van Villers en werd pas begin 18e eeuw geruild tegen de Steenen hoeve waardoor ze in bezit kwam van de heer van ‘s Gravenwezel.

3) *Vormelijke en esthetische kwaliteiten*

De hoeve vertoont een grote samenhang zowel in het interieur als in het exterieur, waarbij veel 17e-eeuwse elementen bewaard bleven. Aanpassingen die gebeurden, zoals de stal die omgebouwd werd tot deel van het woonhuis, passen binnen de evolutie van het gebouw. In het interieur bleef de ruimteverdeling grotendeels intact, waarbij sommige ingrepen eerder storend zijn. De dakbedekking is eveneens storend. De natuurstenen kruiskozijn en natuurstenen rondboogvormige deuren zijn typisch 17e-eeuwse elementen die hier nog zeer goed bewaard bleven. Enkel de oude schuur die bij de hoeve behoorde is thans verbouwd tot woonhuis, waardoor deze samenhang voor een stuk verdween.

4.6. SMIDSE

4.6.1. ERFGOEDWAARDEN UIT HET ONROEREND ERFGOEDDECREET

De smidse valt binnen de bescherming van het beschermde dorpsgezicht. In het beschermingsbesluit worden 'historische en volkskundige waarden' aangehaald. Deze waarden zijn in het beschermingsbesluit echter veralgemeend voor verschillende gebouwen. "Volkskundige waarde" wordt in het huidige Onroerenderfgoeddecreet ook niet meer opgenomen als 'erfgoedwaarde'. Deze wordt daardoor ook niet toegelicht.

De **historische waarde** van de smidse ligt in haar ligging aan de verbindingssas tussen de dorpskern en het kasteel. De oude structuur tussen kasteelheer - pachter is hier nog in te herkennen, waarbij de smidse eigendom was van de kasteelheer maar gepacht werd door de smid. Een smidse was een essentieel onderdeel van een dorp. Verder wordt de historische waarde onderschreven doordat bij het gebouw de hoofstal nog bewaard gebleven is, net als de oude smeedoven.

4.6.2. MANAGEMENT CONSERVATION PLAN

1) Mogelijkheid van het erfgoed om als voorbeeld te dienen:

De smidse is een gaaf bewaard voorbeeld van een 19e eeuwse smidse, inclusief smeedoven en hoofstal. Dit is een relatief zeldzame voorbeeld van dergelijke gebouwen. Hier is ook de context van groot belang, de locatie nabij het kasteel en de dorpskern bleven erg herkenbaar.

2) Geassocieerde samenhang waarvoor geen fysieke bewijzen overgeleverd zijn

De smidse is gelegen op de rand van het kasteeldomein, waarbij er een associatie ontstaat met het kasteel.

3) Vormelijke en esthetische kwaliteiten

Bij de smidse werden de houten hoofstal en de smeedoven bewaard, waardoor de typologie van het gebouw nog zeer goed te herkennen zijn.

PLAN GRUP A3 FORMAAT TOEVOEGEN

5. VISIE OP HET TOEKOMSTIG BEHEER

5.1. VISIE

5.1.1. HUIDIGE VISIE OP HET BEHEER

Ingrepen die gebeurden en gebeuren worden beschouwd als onderdeel van de evolutie van het domein. Naast de overige drie grote bouwfases die het domein gekend heeft, zijn de recente restauratieve ingrepen hier ook een aanpassing aan de huidige normen. Bij ingrepen wordt er steeds rekening gehouden met het holistische karakter van de site en komen de erfgoedwaarden van het domein op de eerste plaats. Er wordt naar gestreefd het globaliserende wereldbeeld te integreren op het domein, waarbij de westerse elementen ontmoeten met het oosterse gedachtengoed van eenvoud en patina. De patina is een uiting van het tijdsverloop die het kasteeldomein heeft doorlopen en die zichtbaar blijven.

Het holistisch denken gaat verder dan enkel het materiële, “het innerlijke”, “de innerlijke schoonheid” is ook een concept dat het wabi-gedachtengoed uitdraagt. Bij de inrichting van de gebouwen is er veel aandacht geweest voor het ZEN-gedachtengoed, waarbij rust en zelfreflectie een belangrijk element is. Dit wordt bewerkstelligd door eenvoudige ruimtes en door het kiezen voor pure materialen en afwerkingen. In de oude pompoenweide en kweektuin worden naast ‘klassieke’ groenten, fruit en kruiden ook ayurvedische kruiden gekweekt die bijdragen tot het innerlijke welzijn.

Met een blik op de toekomst wordt deze visie in stand gehouden, waarbij oude westerse elementen integreren met het wabi-gedachtengoed en gebruiken.

5.1.2. BOUWKUNDIG ERFGOED

Bij het formuleren van de visie wordt ook verwezen naar het Gemeentelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (2012), waarbij verschillende basisprincipes voor het kasteeldomein inclusief de bijhorende landerijen en hoeves reeds in vastgelegd werden. Indien de maatregelen relevant zijn voor de visie van het beheersplan werden ze overgenomen.

Het kasteel en de omliggende domeinen vormen één historisch geheel, waarvan de connecties nog duidelijk zichtbaar zijn in het landschap. Het gehele kasteeldomein inclusief bijhorende dreven, landerijen en hoeves blijven in de toekomst afleesbaar binnen de dorpsstructuur. De gebieden ten oosten van de Voetsche hoeve zullen ingericht worden als zone voor gegroepeerde bebouwing. Hier zullen ééngezinswoningen ingeplant worden die in harmonie staan met het kasteeldomein en de hiermee verbonden erfgoedwaarden. De dreven rondom het kasteeldomein blijven behouden, inclusief de bomen die hier rond gelegen zijn.

In het **kasteel van ‘s Gravenwezel** met bijhorend neerhof en kasteeltuinen zijn de verschillende bouwfases zichtbaar in de gebouwen, inclusief de ingrepen die door de huidige kasteel eigenaar uitgevoerd werden. In het toekomstig beheer van de goederen blijven deze bouwfases steeds afleesbaar. De huidige kasteel eigenaar heeft in het kasteeldomein de wabi-gedachte geïntroduceerd. Dit zal steeds een leidraad blijven bij het toekomstig beheer van de site. Enerzijds heeft hij bij de westerse historische architectuur oosterse elementen ingebracht. In de architectuur komen de westerse en oosterse elementen samen. Anderzijds is de patina belangrijk in deze visie. Er wordt gestreefd naar het “onafgewerkte”, er wordt niet gestreefd naar een volledig ‘spik en span’ uitzicht om nog ruimte te laten voor de interpretatie van de innerlijke schoonheid van de onroerende goederen.

Het kasteel en neerhof blijven steeds in gebruik als woongelegenheden en gastenverblijven. Er is ook plaats voor ontvangst-, vergader- en tentoonstellingsruimten. Kantoorruimtes zijn mogelijk maar zijn steeds ondergeschikt aan de woonfunctie. De onbebouwde ruimtes blijven steeds in voege als tuin. De schrijnwerkerij in het domein kan gebruikt worden als zone voor kunsten en ambachten, inclusief één woongelegenheid. In het kasteelpark zijn eveneens gebouwen toegelaten, zoals aangeduid op plan 553. GRUP kasteelpark. In de kasteeltuin, gelegen in de onmiddellijke omgeving van het kasteel en het neerhof blijven de vergunde gebouwen die functies zoals paardenstallen, theehuisje en kweekserres bevatten hier behouden.

De Duyvendaelhoeve en Voetsche hoeve hebben een grote verbondenheid met het kasteel. De identiteit van de hoeves wordt behouden, waarbij hun uitzicht en visuele verbondenheid met het kasteeldomein gevrijwaard blijft. **De Duyvendaelhoeve en -schuur** herbergt maximaal twee woongelegenheden en eventuele gastenverblijven. In de gebouwen kunnen ook kleinschalige kantoren of verbruiks- of eetruimten in onder gebracht worden die steeds ondergeschikt zijn aan de woonfunctie. Er kan eveneens plaats voorzien worden voor socio-culturele activiteiten. De tuinen, moestuinen, boomgaarden en weilanden rondom de Duyvendaelhoeve blijven ook steeds in gebruik als tuinen.

Voor de zones rondom de **Voetsche hoeve** is in februari 2015 een masterplan opgesteld. Er wordt voorgesteld om rond deze hoeve een openbaar recreatiedomein in te richten. De Voetsche hoeve zal hierbij een functie krijgen als een 'clubhuis' met reca-activiteiten. De bestaande voetbalvelden blijven behouden, omringd door de bossen zodat deze gebruikt kunnen worden door de scouts (die hier ook gevestigd zijn). Het kasteelpad vormt als het ware de 'drager' van de recreatieve functies en fungeert als een soort sportdreef langsheen de functies.

Het **jachtpaviljoen** wordt als integraal deel van het kasteeldomein beschouwd, en zal ook functies herbergen die aansluiten bij het kasteel. Het paviljoen zal gerestaureerd worden waarbij ook aandacht is voor 'west meets east'. De niet-waardevolle bijgebouwen maken hier plaats voor een nieuw volume dat eveneens geïnspireerd is door de Japanse Wabi-spirit. Hierbij zal de zuivere vorm van het 19e eeuwse, neo-classicistische jachtpaviljoen teruggebracht worden en in harmonie hiermee een nieuw volume aangebouwd worden waarbij eenvoud het sleutelwoord is.

De huidige functie van de **smidse** wordt behouden, waarbij dit een lokaal is voor lokale verenigingen. Het historische karakter van de smidse wordt hier wel bij gerespecteerd, de oude hoofstal en oven verwijzen naar de oorspronkelijke functie en worden behouden.

5.1.3. LANDSCHAP

5.1.3.1. SWOT-ANALYSE

De SWOT-analyse is een managementterm die vaak toegepast wordt in het bedrijfsleven. Het doel ervan bestaat erin om de sterken (Strengths), de zwakten (Weaknesses), de kansen (Opportunities) en de bedreigingen (Threats) te bestuderen en te analyseren om ze in een latere fase te versterken of op te lossen.

De sterke en zwakke punten zijn steeds van toepassing op de interne omgeving. Kansen en bedreigingen zijn van toepassing op de externe omgeving, kansen dienen zo goed mogelijk te worden benut terwijl bedreigingen afgewend moeten worden.

In de onderstaande tabel wordt ingegaan op de interne sterktes en zwaktes, en op de externe kansen en bedreigingen. De sterktes en kansen beschrijven het belang en de potentie van het gebied, de zwakten en bedreigingen de moeilijkheden om dit belang en de potenties te behouden en/of (verder) te ontwikkelen.

	Positief	Negatief
Intern	STERKTES: • behoud van historische, esthetische en landschapsarchitecturale waarden • behoud en ontwikkeling van ecologische waarden	ZWAKTES: • zonevreedde functies • overwoekering door rododendron en azalea's • te weinig bosverjonging • Dikte sliblaag in buitengrachten (andere waterlichamen?)
Extern	KANSEN: • Potentieel voor bijkomende socio-culturele activiteiten • Verbetering biotoopkwaliteit bos	BEDREIGINGEN: • Bebouwingsdruk omgeving • Ten dele droogvallen vijvers en grachten in de zomer • Droogtestress bomen

5.1.3.2. CRITERIA GEÏNTEGREERD NATUURBEHEER

In het vernieuwde Natuurdecreet gelden de Criteria voor Geïntegreerd Natuurbeheer als leidraad voor de opmaak van het (natuur)beheerplan. Deze criteria moeten een garantie vormen voor de duurzaamheid en duurzame invulling van de verschillende functies op maat van het lokale gebied.

De criteria voor geïntegreerd natuurbeheer zijn ingedeeld in drie groepen:

- Criteria met betrekking tot de ecologische functie. Hierin zijn criteria opgenomen die betrekking hebben op heel het in het beheerplan opgenomen natuurterrein ("horizontale maatregelen"), en criteria met betrekking tot de realisatie van specifieke natuurstreefbeelden.
- Criteria met betrekking tot de sociale functie. Deze groep omvat criteria met betrekking tot toegankelijkheid en gepast beheer met een belangrijke rol voor landschapszorg, traditionele beheervormen of met een belangrijke wetenschappelijke of educatieve betekenis.
- Criteria met betrekking tot de economische functie. Deze criteria zien erop toe dat het terrein als hernieuwbare hulpbron wordt beheerd, met een duurzame levering van goederen en diensten.

Hoewel voor het beheer van (privé)parken geen verplichting geldt om te beantwoorden aan de criteria geïntegreerd natuurbeheer, kunnen deze wel inspirerend en richtinggevend zijn om een duurzaam beheer te ontwikkelen. Hieronder volgen de criteria die relevant kunnen zijn voor het beheerplangebied:

Tabel 16: Criteria geïntegreerd natuurbeheer (pagina 379)

Criteria geïntegreerd natuurbeheer
Criteria met betrekking tot de ecologische functie
De aanwezige natuurkwaliteit dient te worden behouden of verhoogd.
Er wordt gestreefd naar een natuurlijke waterhuishouding.
Bodembewerking wordt tot een minimum beperkt.
Aanrijking met nutriënten is niet toegestaan.
Er wordt een gepast beheer uitgevoerd van de bijzondere natuurwaarden (bronnen, poelen, monumentale bomen, horsten,...) over heel het terrein.
Alle elementen die bijdragen aan de structuurdiversiteit worden behouden.
Voor niet door de EU beschermde natuur wordt een beheer voorzien in functie van sleutelsoorten, structuurkenmerken en de kwaliteit van het natuurlijk milieu.
Aanplanten van invasieve exoten is uitgesloten.
Op minstens 5 % van de bosoppervlakte worden maatregelen genomen in functie van oude bomen (verouderingseilanden).
Minimaal 5 % van de totale bosoppervlakte (individuele opp. max. 3 ha) wordt beoogd om te realiseren als open plekken in bosverband of gevarieerde bosrand.
Bij verjonging wordt gezorgd voor een gevarieerde structuur en leeftijdsopbouw.
Sociale en culturele functies
Het beheer houdt rekening met sociale en culturele belangen van bevolking en omgeving. Er wordt gestreefd naar een minimale toegankelijkheid en betrokkenheid van doelgroepen.
Er vindt een gepast beheer van de terreinen of delen ervan plaats in functie van landschapszorg, traditionele beheervormen of een belangrijke wetenschappelijke of educatieve betekenis.
Economische functies
Het terrein wordt beheerd als hernieuwbare hulpbron. Er wordt gestreefd naar een veelzijdige functievervulling en de duurzame levering van goederen en diensten.
Voor zones met productiedoelen worden duidelijke doelstellingen geformuleerd met betrekking tot de rechtstreeks vermarktbaar goederen en diensten.

5.1.3.3. HARMONISCH PARK- EN GROENBEHEER

Met de visie Harmonisch Park- en Groenbeheer wil de Vlaamse overheid de steden en gemeenten stimuleren om de inrichting en het beheer van parken en openbaar groen op een meer duurzame en ecologische manier aan te pakken. Drie pijlers vormen de basis:

- de maatschappelijke noden van de parkgebruiker
- het behoud en de versterking van de natuurwaarden
- de bescherming van het leefmilieu

Ook in de beheervisie Harmonisch Park- en Groenbeheer worden enkele inhoudelijke criteria geformuleerd waaraan een parkbeheerplan (volgens de principes van Harmonisch Park- en Groenbeheer) moet voldoen. De criteria die mogelijk van toepassing zijn op het beheerplangebied worden hieronder opgesomd:

Tabel 17: Criteria beheerplan Harmonisch Park- en Groenbeheer

Criteria beheerplan Harmonisch Park- en Groenbeheer
Duurzaam parkbeheer is gericht op de instandhouding van het park als park.
De duurzaamheid van een park wordt versterkt door het ontwikkelen van een totaalvisie van het park in relatie tot de omgeving
Een duurzaam parkbeheer baseert zich op een evenwicht tussen de eigenheid van het park, de gedetecteerde maatschappelijke behoeften en de draagkracht van het park
Behoud van standplaatskwaliteit
De duurzaamheid van een park wordt versterkt door de eventuele heraanleg en beheer af te stemmen op de biotische en abiotische randvoorwaarden gesteld door het terrein en de omgeving.
De duurzaamheid van het park wordt versterkt door het toepassen van een natuurgericht beheer.
Behoud van potentiële functie-invulling
Drastische ingrepen of drastische wijzigingen in het beheer gebeuren op een geleidelijke manier
Binnen de vastgestelde structuren van het park moet de invulling van de diverse functies de evolutie van het gedetecteerde behoeftepatroon volgen.
De herziening van het beheerplan is de motor voor een dynamisch beheer.
Het park heeft een gevarieerde structuur
Binnen de diverse terreineenheden wordt een grote soortenrijkdom nagestreefd. Deze variatie ontstaat door: afwisseling van milieuomstandigheden, door afwisseling in begroeiingstypes en door verschillen in structuur binnen de begroeiing.
Het park vervult gelijktijdig meerdere functies. De sociaal-recreatieve en de esthetische functie zijn daarvan de belangrijkste. Daarnaast kunnen ook een of meer van de hiernavolgende functies aanwezig zijn : de educatieve, economische, cultuurhistorische, landschappelijke, wetenschappelijke, ecologische, organismebeschermende, milieubeschermende en psychologische functie.
Een Harmonisch Parkbeheer steunt op de verweving van functies.
Het parkbeheer is gericht op het behouden van het aantrekkelijk, representatief en beeldbepalend karakter dat het park heeft ten aanzien van de parkbezoekers en de omwonenden.
De cultuurhistorische en landschappelijke elementen worden prioritair behouden en krijgen een aangepast beheer.
Natuurgericht parkbeheer richt zich fundamenteel op het behouden en waar kan het verhogen van de bestaande biodiversiteit.
Natuurlijke processen worden gestimuleerd.
Elementen met een hoge natuurwaarde moeten behouden worden en een aangepast natuurvriendelijk beheer krijgen.
De landschapselementen worden prioritair beschermd en behouden en krijgen een aangepast beheer.
De basis van de parkaanleg wordt gevormd door inheemse boomsoorten. De uitheemse soorten mogen maar in dié mate voorkomen dat ze het inheemse parkkarakter niet fundamenteel in gevaar brengen.
Het beheer van de beboste gedeelten in het park sluit aan op de principes van het natuurgericht bosbeheer zonder afbreuk te doen aan het behoud van het parkbeeld en de parkstructuur.
Bomen moeten oud kunnen worden. Veel oude bomen moeten in ieder geval in het park behouden worden. Zij moeten maximale overlevingskansen krijgen.
Het parkbeheer voldoet aan de algemene zorgplicht voor het milieu
Voorkeur gaat uit naar een gesloten mineralenkringloop.
De beheerdaden worden zó uitgevoerd dat verontreiniging maximaal wordt tegengegaan.
Wanneer het gebruik ervan noodzakelijk blijkt wordt bij het beheer van parken de voorkeur gegeven aan biologische en milieuvriendelijke bestrijdingsmiddelen. Wanneer deze middelen worden gebruikt gebeurt dit met het juiste product, in de juiste dosering en op het juiste tijdstip.
Tegengaan van verdroging
Bij het parkbeheer wordt bij voorkeur gebruik gemaakt van duurzame materialen.
Het parkbeheer beoogt het afbakenen van zones waar geluidshinder en lichtpollutie maximaal worden vermeden.
Naleving van de wettelijke instrumenten en regelingen.
Aandacht voor rendabiliteit
Beheer van niet-houtige parkproducten.
Lastenboek voor werken

5.1.3.4. VISIE

De volgende randvoorwaarden kunnen aan de hand van de voorgaande hoofdstukken gedistilleerd worden:

- behoud van de open ruimte;
- behoud en versterking van de bestaande natuurcomplexen;
- behoud en versterking van de bestaande bosstructuur;
- behoud van gave cultuurlandschappen en structurerende landschapselementen;
- maximaal behoud van erfgoedelementen.
- behoud van de specifieke parkstructuur en vegetatiesamenstelling van de kasteelparken;
- verbinden van kasteeldomeinen en natuurwaarden erbuiten;
- behoud van de beschermde monumenten en dorpsgezichten;
- behoud van bepaalde activiteiten in het domein.

De hieronder beschreven visie en beheerdoelstellingen schrijven zich volledig in in deze randvoorwaarden.

Het beheer dient gericht te zijn op het behoud van de waardevolle delen en structuren binnen het beheerplangebied, en op het herstellen van de relatie tussen kasteeldomein en omgeving d.m.v. een versteviging van de ruimtelijke structuur van het domein. Dit betekent concreet dat de volgende bestaande structuren en aspecten worden gerespecteerd en/of versterkt:

- de zichtassen vanuit het kasteel naar de omgeving. Deze zichtassen worden gekenmerkt door graslanden met solitaire bomen of boomgroepen. De locaties van deze solitaire bomen of boomgroepen zijn sterk beeldbepalend en dienen daarom op deze locaties bewaard te worden;
- de zichtrelaties tussen de omgeving en het kasteeldomein binnen de omwalling;
- de dreven van het domein en de dreven in de omgeving (die veelal voortzettingen zijn van de structuur van het kasteeldomein). de bestaande dreven bestaan uit 2 of 4 bomenrijen en zijn altijd opgebouwd uit één boomsoort en één leeftijdsklasse. Bij vervanging van de dreefbomen dient daarom steeds

in grotere blokken van minstens 100 meter te worden gewerkt;

- de omwalling van het domein (slotgrachten): het behoud van de bestaande oevers. Schommelende waterstanden zijn daarom te vermijden;
- de andere waterpartijen;
- de bestaande opdeling tussen open ruimte rondom het kasteel en neerhof versus de gesloten ruimten van het kasteelpark en bos;
- de bestaande opdeling van de open ruimte rond kasteel en neerhof in enerzijds ommuurde tuinzone (met oranjerie, moestuin, theehuis, stallingen...) en anderzijds open ruimte als zichtkader voor het waterkasteel;
- de ecologische waarde van het beheerplangebied;
- de bosfunctie.

Dit kan vertaald worden naar de volgende doelstellingen:

- het vrij houden van bebouwing en van hoge aanplantingen van de zichtassen;
- het behoud van de zichtrelaties tussen de omgeving van het domein en het kasteeldomein binnen de omwalling;
- het in stand houden en versterken van de slotgrachten in het domein, indien nodig door herstellingen van de waterpartijen en door accentuering van de zichtrelaties;
- het behoud van de bestaande opdeling tussen de open ruimte van het kasteeldomein enerzijds versus de gesloten ruimten van het kasteelpark en bos anderzijds;
- behoud van het beboste deel van het kasteeldomein binnen de omwallingsgrachten als bebost deel van het domein;
- behoud van het open ruimte-gedeelte van het kasteeldomein binnen de omwallingsgrachten als schaars beplante kasteeltuin;
- behoud van de opdeling in de kasteeltuin (tuinzone ten oosten van het neerhof; open landschapszone ten westen van het kasteel);
- behoud en, indien nodig, herstel van de dreven (vervanging van afgestorven bomen) in stukken van minstens 100 meter om het oorspronkelijke gelijkvormige karakter te bewaren;
- behoud van de historische waterpartijen (grachten rondom het waterkas-

teel, slotgrachten van de omwalling van het kasteeldomein, vijvers en waterlopen, met inbegrip van de oevers);

- het herstel van de waterhuishouding van het gebied. Schommelende waterstand in de waterpartijen stabiliseren;
- het behoud van aandachtssorten in het gebied;
- het herstel van de bosfunctie, met voldoende mogelijkheden voor verjonging en met voldoende structuurvariatie (horizontaal en verticaal);
- behoud van de weilanden in het noorden van het beheerplangebied;

Als algemene gebiedsvisie kan gelden dat het beheerplangebied op de eerste plaats zijn functie van park dient te behouden. Ook de opbouw als Engels landschapspark zal niet fundamenteel gewijzigd worden. Er zal wel getracht worden door gerichte ingrepen de ecologische waarde van het domein te verhogen.

In de volgende tekst wordt deze visie vertaald naar algemene beheerdoelstellingen. Deze worden in het volgende hoofdstuk vertaald naar de beheermaatregelen die nodig zijn om deze doelstellingen te bereiken. Tot slot wordt in de individuele bestandsfiche deze visie voor elk bestand apart meer concreet uitgewerkt.

5.2. BEHEERSDOELSTELLINGEN

De doelstellingen worden geformuleerd voor het dorpsgezicht en voor de afzonderlijke gebouwen zoals ze geïdentificeerd werden in hoofdstuk 3. Inventarisatie.

5.2.1. HOOFDDOELSTELLING

5.2.1.1. DORPSGEZICHT

De algemene hoofddoelstelling voor het dorpsgezicht is het behouden van de erfgoedelementen en -kenmerken. De verschillende samenstellende delen vormen essentiële onderdelen van het historische kasteeldomein en blijven allemaal herkenbaar binnen deze structuur.

De karakteriserende lanen- en drevenstructuur blijft behouden, inclusief de beplanting. Er worden zones ingesteld waar men mag parkeren. (zie plan 553 grafische plan GRUP kasteelpark). Op het GRUP is ingetekend dat er langsheen de kasteeldreef, zowel voor en achter door poort, geparkeerd kan worden. Dit is enkel mogelijk bij evenementen op het kasteel en dan wordt er ook zoveel mogelijk vermeden om hier auto's te parkeren omdat dit nefast is voor de wortels van de bomen. De materialen voor het wegdek integreren ook steeds bij de erfgoedwaarden van het kasteeldomein en de bijhorende hoeves. Asfalt moet zoveel mogelijk vermeden worden.

De openbare voet- en fietswegen die langsheen het kasteeldomein lopen, blijven behouden en worden enkel verhard met waterdoorlatende materialen.

Ten noorden van het kasteeldomein (buiten de omgrachting) bevinden zich landschappelijk waardevolle agrarische zones. Hier mag enkel grondgebonden landbouw plaatsvinden. De zone mag niet bebost worden om het zicht op het kasteel van op de Sint-Jobsteenweg niet te verhinderen noch mogen er constructies opgetrokken worden.

De inrichting van het recreatiegebied rondom de Voetsche hoeve gebeurt op een kwalitatieve manier, met hoogstaande materialen en met sobere ontwerpen. Op die manier blijft de Voetsche hoeve bewaard als bijzonder historisch patrimonium en blijft ze maximaal gewaardeerd binnen dit ontwerp. Er moet aandacht besteed worden aan het ontwerp en positie van de kleedkamers voor de voetbalvelden. Ze worden op een goed bedachte plek geplaatst die een meerwaarde creëert voor de site en die zo min mogelijk visueel vervuilt. Indien er eventueel tribunes voorzien worden, worden deze als landschapselementen

ingeplant. De parkeerruimte wordt voorzien aan de Sint-Jobsteenweg en wordt landschappelijk ingepast, met onverharde materialen en maximaal behoud van bestaande, belangrijke bomen.

Ten oosten van de Voetsche hoeve is in het GRUP Kasteelpark een zone voor gegroepeerde bebouwing ingesteld. Hier mogen gezinswoningen gebouwd worden, waarbij de aandacht ook zal liggen op het 'gemeenschappelijke' zodat een eenheid en verbinding met het kasteeldomein bewaard blijft. In het GRUP worden er bouwvoorschriften opgenomen waaraan voldaan dient te worden. De gebouwen dienen een harmonieus geheel te vormen qua stijl, vorm en materiaalkeuze. Vanuit deze bebouwingszone wordt een verbinding gerealiseerd met de Molenakker en de Duyvendaelhoeve.

5.2.1.2. KASTEEL EN BIJHORENDE GEBOUWEN

Het beheersplan heeft tot doel een algemeen onderhoudsplan voor de gebouwen uit te schrijven, steeds binnen de visie van de eigenaar. Elke ingreep die gebeurt moet de erfgoedwaarden respecteren en ondersteunen. Er wordt steeds uitgegaan van het behoud van de oorspronkelijke materialen en afwerkingen. Als de schade van een element te groot is, wordt dit vervangen naar het origineel model en met (recuperatie)materialen die reeds een patina hebben. Het onderscheid tussen oude en nieuw geplaatste materialen mag niet opvallen.

Bij elke ingreep wordt er vertrokken vanuit de erfgoedkenmerken en -elementen, zoals ze ook beschreven zijn in hoofdstuk 3. Inventaris. Voor de verschillende bouwkundige elementen worden de belangrijkste hier nogmaals kort aangehaald. Bij het **exterieur** van het **kasteel** is de zichtbaarheid van de verschillende bouwfasen zeer belangrijk. De combinatie van de rococo-elementen in de zuid- en westgevel en het meer feodale karakter van de overige gevels in combinatie met de torens moet steeds bewaard blijven. Het kasteel is gaaf bewaard, zonder zichtbare hedendaagse ingrepen. Als er uit noodzaak nieuwe elementen aangebracht moeten worden, mogen zij niet als nieuw aan te duiden zijn. Daarbij is het ensemble met het terras en de bruggen ook erg belangrijk, de vormtaal die gecreëerd is door Bauerscheit vormt één geheel met de voorgevel.

Het **interieur** van het **kasteel** is door de huidige eigenaar gerestaureerd en storende 20e-eeuwse ingrepen werden verwijderd. De waardevolle historische elementen - zoals aangeduid in hoofdstuk 3. Inventaris - blijven bewaard. Hetzelfde geldt voor restauratieve ingrepen die gebeurden met kwalitatief hoogstaande materialen, zoals bijvoorbeeld de toevoeging van de 18e-eeuwse marmeren vloer in de eetkamer of het parket in het bureau, zij behoren integraal tot het kasteel. Het sleutelwoord bij het interieur is 'harmonie'. In het interieur komen eveneens de oude, westerse culturen in contact met het oosterse gedachtengoed en wordt er op die manier een brug geslagen tussen west en oost. In de toekomst worden deze ingrepen ook bewaard, naast de relictten van de oudere bouwfasen die nog zichtbaar zijn in het interieur van het kasteel.

Bij het **neerhof** is eveneens de globale vormgeving een belangrijk aspect, net als de verhouding met het kasteel. De U-vormige opbouw is typerend en moet behouden blijven. Het poortgebouw annex duiventoren straalt de macht uit van de kasteelheer, waardoor het van groot belang is de hoofdtoegang steeds hier te behouden. De toevoegingen zoals de dakkapellen en de ramen van de grote zaal integreren maximaal met het geheel en blijven behouden vermits zij verbonden zijn aan de huidige functie van het gebouw.

Zoals reeds aangegeven is de dakvorm van de duiventoren een belangrijk erfgoedelement, vermits de vorm terugkomt bij de grote toren van het kasteel. De speciale vorm accentueert de toegangspoort tot het gebouw. De uitvliegopeningen bij de duiventoren worden steeds herkenbaar gehouden, de gaten afdekken mag enkel langs de binnenzijde. De gevels van de gebouwen zijn grotendeels bepleisterd, de bestaande bepleistering wordt zoveel mogelijk geconsolideerd maar zoals geformuleerd bij de visie worden de muren niet volledig opnieuw bepleisterd en beschilderd. Bij de consolidatie van de bepleistering is de conservatie van de muurschildering eveneens een belangrijk aandachtspunt. In het interieur worden de historische elementen - zoals beschreven in hoofdstuk 3 - bewaard, maar elke ruimte heeft wel haar eigen karakter gekregen. Dit is een vertaling van de visie van de eigenaar, waarbij ze eveneens te herkennen zijn als onderdelen van de huidige bouwfase. Net als bij het kasteel worden restauratieve ingrepen uitgevoerd met (recuperatie)materialen die een zekere patina hebben. De inpandige orangerie blijft steeds in gebruik als binnentuin, waarbij er een nauw contact is met de kasteeltuin en het zwembad dat hier naast gelegen is. De onafgewerkte muurafwerkingen in deze ruimte behoren tot de visie en de sfeer die de huidige eigenaar wilt bereiken.

De 18e-eeuwse kenmerken van **theehuisje** worden behouden, er worden geen elementen bijgebouwd zodat de opbouw volgens de gulden snede bewaard blijft. Net als bij de overige gebouwen is het wenselijk om de patina van de bouwmaterialen te behouden. Bij vervanging van materialen wordt dit ook steeds uitgevoerd met (recuperatie)materialen met een zekere patina.

De **paardenstallen** behoren integraal tot het kasteeldomein, de historische paardenboxen zijn van het neerhof naar hier verplaatst en blijven op deze locatie bewaard.

De **orangerie** is nieuw opgebouwd, maar is wel analoog naar de vormgeving van het neerhof en de inpandige orangerie. Het gebouw is essentieel voor de werking van het kasteeldomein en om de nutstuinen te onderhouden. De 18e-eeuwse ramen zijn een waardevol element en worden steeds bewaard. Ook de context van de orangerie is belangrijk, ze bevindt zich thans naast de pompoenweide en kweektuinen en serre. Deze context dient in de toekomst ook bewaard te blijven.

De **schrijnwerkerij** integreert bij het volledige domein. De vormgeving van de gebouwen moet steeds aansluiten bij de erfgoedwaarden van het kasteeldomein.

Het **jachtpaviljoen** wordt volledig gerestaureerd in functie van de herbestemming. Het paviljoen wordt gekenmerkt door een neo-classicistische vormgeving. Bij de restauratie van het gebouw wordt er teruggespeeld naar de pure vorm van het 19e-eeuwse gebouw en worden storende ingrepen verwijderd. Er wordt een nieuw volume aangebouwd dat beantwoordt aan de wabi-filosofie en dat gekenmerkt wordt door een eenvoudig ontwerp met pure materialen. De restauratieve ingrepen gebeuren steeds met maximaal behoud van de originele materialen en de patina staat hier ook centraal.

5.2.1.3. KASTEELPARK - LANDSCHAP

- Het vrij houden van bebouwing en van hoge aanplantingen van de zichtassen;
- Het behoud van de zichtrelaties tussen de omgeving van het domein en het kasteeldomein binnen de omwalling;
- Behoud van het open ruimte-gedeelte van het kasteeldomein binnen de omwallingsgrachten als schaars beplante kasteeltuin;
- Behoud van de tweedeling in de kasteeltuin (tuinzone ten oosten van het neerhof; open landschapszone ten westen van het kasteel);
- Behoud en – indien nodig – herstel van de dreven (vervanging van afgestorven bomen);
- Behoud van de historische waterpartijen (grachten rondom het waterkasteel, slotgrachten van de omwalling van het kasteeldomein, vijvers en waterlopen, met inbegrip van de oevers). Inclusief een stabiele waterstand.
- Het behoud van het beboste deel van het kasteeldomein binnen de omwallingsgrachten als bebost deel van het domein;
- Het behoud van het open ruimte-gedeelte van het kasteeldomein binnen de omwallingsgrachten als schaars beplante kasteeltuin;
- Het behoud van de tweedeling in de kasteeltuin (tuinzone ten oosten van het neerhof; open landschapszone ten westen van het kasteel);
- Het behoud van de dreven in blokken van 100 meter. Indien er in een strook van 100 meter minder dan de helft van de oorspronkelijke bomen overblijven wordt dit gedeelte van de dreef vervangen.

5.2.1.4. KASTEELPARK - INFRASTRUCTUUR

In het **kasteeldomein** zijn er twee grote zichtassen aanwezig, zowel noord-zuid als oost-west (zie 553. Grafisch plan GRUP kasteelpark). De zichtassen worden gevrijwaard van enige bebouwing of hoogstammige bomen. Hierlangs is enkel restauratie of heropbouw van historische elementen mogelijk die de zichtas versterken.

De **terrassen, bruggen en trappen** rondom het kasteel en het neerhof worden in hun huidige vormgeving behouden. De huidige materialen integreren bij het geheel en bepalen sterk het uitzicht van het geheel. Ze worden in de toekomst behouden. Het onverharde middenplein van het neerhof blijft behouden zoals vandaag het geval is, uitgezonderd de verharde paden langsheen de gevels en het pad in het midden. De verhardingen worden niet allemaal op een gelijk niveau gelegd, het minimale niveauverschil tussen de afzonderlijke kasseien en kleiklinkers zorgt voor het doorleefde karakter van de terrassen, bruggen en trappen. In dezelfde lijn worden kleinere shadebeelden niet hersteld om ze te laten aansluiten bij het kasteel en het neerhof waarbij de patina ook erg belangrijk is.

De kleine **architectuurelementen in de kasteeltuin en -park** worden gekenmerkt door historische beelden die behoren tot het ontwerp van het kasteelpark en elementen die recenter zijn. Ze worden op hun plaats in het kasteelpark behouden. Voor de historische ijskelder ten westen van het kasteel zijn er twee opties. Indien het financieel mogelijk is, zal de ijskelder heropgebouwd worden. Indien dit niet mogelijk blijft, worden alle stukken van de ijskelder op deze locatie samen gehouden. De stukken van de ijskelder die verwerkt zijn in de aanbouw aan de het jachtpaviljoen worden na de afbraak van de aanbouw bij de overige restanten van de ijskelder gelegd. De restanten worden in situ bewaard als ruïne, waarbij de 'kuil' steeds zichtbaar blijft en de bouwonderdelen ook niet begroeid mogen geraken. De zeer waardevolle smeedijzeren poorten, twee van Bauerscheit en de 19e eeuwse poort aan het uiteinde van de Paviljoendreef, worden op deze locaties bewaard.

Het wabi-paviljoen in het park behoort tot de huidige bouwfase van het kasteeldomein en wordt behouden.

5.2.1.5. DUYVENDAELHOEVE EN -SCHUUR

De algemene hoofddoelstelling voor de Duyvendaelhoeve en -schuur is het behouden en herwaarderen van de erfgoedelementen en -kenmerken. De gebouwen zijn in een slechte staat waardoor een volledige restauratie zich opdringt. Beide gebouwen zullen gerestaureerd worden binnen de visie van de eigenaar, waarbij elke ingreep de erfgoedwaarden moet respecteren en ondersteunen. Na de restauratieingrepen zullen de hoeve en de schuur ook regelmatig onderhouden worden zoals dit bij de overige gebouwen op het domein ook gebeurt. De onderhoudswerken gaan steeds uit van het behoud van de oorspronkelijke materialen en de afwerkingen. 'Patina' is hier ook kernbegrip bij het vervangen van materialen.

Hieronder worden de belangrijkste erfgoedkenmerken opgesomd die essentieel zijn voor de erfgoedwaarden en die bij de restauratie- en onderhoudswerken aan de gebouwen als essentieel aandachtspunt beschouwd worden.

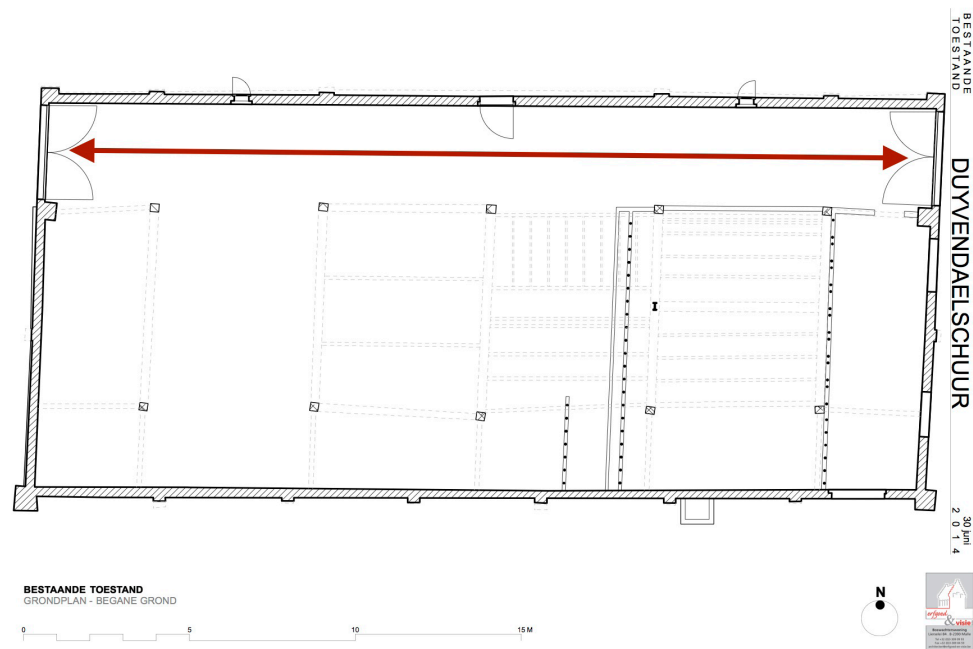
De **Duyvendaelhoeve** wordt gekenmerkt door een opbouw uit baksteenmetselwerk met een roodgebakken pannendak, waarbij de 17e-eeuwse kruiskozijnen typerend zijn voor het uitzicht. De grotendeels 17e- en 18e-eeuwse vormgeving wordt bij toekomstige beheersmaatregelen steeds behouden. De architecturale elementen zoals de natuurstenen kruiskozijnen en rondboogvormige deurtjes zijn een relict van deze bouwfasen.

In het **interieur** wordt de historische indeling van de hoeve zoveel mogelijk behouden en teruggebracht naar de oorspronkelijke situatie. In de opbouw van de hoeve is het onderscheid tussen woonhuis - voormalige stal nog duidelijk te herkennen. Ook het later aangebouwde bakhuisje is an sich nog op deze manier te herkennen. In het interieur bleef ook de opkamer bewaard, die langs twee toegangen bereikt kan worden. De historische structuur opgebouwd uit moeren kinderbalken is nog aanwezig en blijft bewaard en zichtbaar bij toekomstige ingrepen. Historische elementen zoals de grote haarden en bepaald schrijnwerk in het interieur, onder meer de trap annex kelderluik naar de opkamer, worden bewaard en geherwaardeerd. De zolderruimte kan in gebruik genomen worden als extra slaap- en leefruimte, maar de toekomstige inrichting is steeds in harmonie met de erfgoedwaarden.

Bij de **Duyvendaelschuur** is de monumentale opbouw het belangrijkste aspect van het gebouw. De houten kapstructuur blijft bij inrichting van het gebouw zichtbaar, er worden geen afwerkingen aangebracht die het zicht op de houten structuur onttrekken. De schuur wordt gekenmerkt door een gesloten karakter met een poort in beide kopse gevels. De as die beide poorten in de kopse gevels verbindt, is een belangrijk element in de opbouw van de schuur. De openingen in de oostelijke en zuidelijke gevel kunnen indien gewenst dichtgemaakt worden, vermits ze niet origineel zijn.

De houten loods naast de Duyvendaelschuur heeft weinig erfgoedwaarde, als deze geen functie krijgt in de toekomst, wordt ze afgebroken om de Duyvendaelschuur maximaal te benadrukken.

De inrichting van de tuin rondom de Duyvendaelhoeve en -schuur dient steeds de erfgoedwaarden van het bouwkundig erfgoed te respecteren. Dit geldt ook voor eventuele parkeerplaatsen die hier aangelegd kunnen worden.

Afbeelding 563. Grondplan Duyvendaelschuur met aanduiding as tussen beide poorten in kopse gevels.

5.2.1.6. VOETSCH E HOEVE

De hoofddoelstelling voor de Voetsche hoeve is om ze te restaureren met maximaal respect voor de erfgoedwaarden. In het kader van een herbestemming van het gebouw zal de hoeve in eerste instantie volledig gerestaureerd worden. De restauratiewerken zullen ook steeds gebeuren binnen de visie van de eigenaar, waarbij er steeds uitgegaan wordt van maximaal behoud van oorspronkelijke materialen en afwerkingen. Als de schade van een element te groot is, wordt dit vervangen naar het origineel model en met (recuperatie) materialen die reeds een patina hebben. Na de restauratie zal het gebouw, net zoals de overige gebouwen binnen het kasteeldomein, periodiek onderhouden worden om grote restauratieve werken in de toekomst te kunnen vermijden. In afwachting van de restauratie worden de gebouwen water- en winddicht gehouden om te vermijden dat het degradeert. Er wordt ook getracht de gebouwen te beschermen tegen vandalisme.

Hieronder worden de belangrijkste erfgoedkenmerken van de gebouwen benadrukt die als uitgangspunt genomen worden voor de restauratie van de gebouwen.

De Voetsche hoeve wordt gekenmerkt door gevels opgetrokken uit baksteenmetselwerk met natuurstenen kruiskozijnen. De huidige dakbedekking integreert niet bij de gehele opbouw van de hoeve. Een nieuwe dakbedekking is wenselijk om het historische karakter te versterken. Bij de natuurstenen kruiskozijnen is het belangrijk om de houten luikjes in de onderste geledingen van de ramen te behouden of te herstellen naar het oorspronkelijke uitzicht.

Kenmerkend voor het **interieur** is de indeling van de ruimtes. Zoals in “hoofdstuk 2. Historische nota” wordt aangehaald, is de opbouw van de Voetsche hoeve te identificeren als een combinatie van een woonstalhuis en langgevelboerderij. Typisch voor het woonstalhuis is dat het eigenlijke woongedeelte zich in het oosten van het gebouw bevindt en de stallen in het westen. De voorgevel van de Voetsche hoeve is hier ook richting het zuiden gericht, een typische eigenschap van een langgevelboerderij. De oriëntatie van de ruimtes wordt bij een toekomstige herinrichting gerespecteerd, waarbij de zuidelijke gevel steeds gepercipiëerd wordt als de voorgevel met de toegang tot het gebouw. De verdeling tussen stal- en woongedeelte dient ook gerespecteerd te blijven. Verder is de oriëntatie van de opkamer en de keuken (de voormalige moos?) aan de noordelijke kant van het gebouw ook een typisch element van de langgevelboerderij. De historische elementen in het interieur zoals historisch schrijnwerk, historische vloeren, de twee monumentale haarden, de historische voederbakken, handpomp en houten trap annex kelderdeur, dienen behouden en geherwaardeerd te worden.

Het **bakhuisje** dat bij deze hoeve hoort, is typerend omdat het afzonderlijk van het hoevegebouw gelegen is ten einde brandoverslag te vermijden. Om deze typische vormgeving te behouden is het niet wenselijk om hier een volume aan te bouwen. De opbouw uit baksteenmetselwerk met een dakbedekking uit roodgebakken dakpannen is typerend en dient behouden te blijven. Uiteraard is het meest typerende aan het bakhuisje de bakoven die zich hierin bevindt. De bakoven wordt behouden en indien nodig hersteld.

Het **houten wagenkot** wordt behouden en gerestaureerd. De open structuur wordt hierbij behouden. Hoewel dit een 19e-eeuwse toevoeging is, is het wagenkot wel een typisch element bij een hoeve. Het houten wagenkot kan bijvoorbeeld een functie van overdekt terras uitoefenen.

Tot slot is het beheer van de **landschappelijk waardevolle elementen** zoals de oude lindebomen en de beukenhaag ook een belangrijke doelstelling, vermits ze de omkadering vormen van het hoeve-erf.

5.2.1.7. SMIDSE

De smidse is in gebruik en in het beheersplan worden er onderhoudsmaatregelen opgenomen om het gebouw in een goede toestand te kunnen behouden. Hierbij gebeurt ook elke ingreep met respect voor en als ondersteuning van de erfgoedwaarden. Bij onderhoudswerken wordt er steeds uitgegaan van het behoud van de oorspronkelijke materialen, bij vervanging moeten de (recuperatie)materialen steeds een patina hebben.

Voor de onderhoudswerken zijn de volgende erfgoedkenmerken een belangrijke leidraad:

De smidse is een typisch, functioneel gebouw dat steeds deel uitmaakte van een kasteeldomein. Bij het gebouw zijn nog verschillende elementen aanwezig die verwijzen naar het oorspronkelijke gebruik. Het historische karakter van pand, dat louter als functioneel gebouw diende, blijft behouden. De hoefstal verwijst expliciet naar de voormalige functie, de hoefstal wordt hersteld en geherwaardeerd. Ook het grote schouwkanaal is een restant van de smeedoven die hier stond. Het schouwkanaal wordt behouden, indien gewenst kan ervoor geopteerd worden om de smeedoven tot haar oorspronkelijke uitzicht te herstellen.

5.2.2. NEVENDOELSTELLINGEN

5.2.2.1. DORPSGEZICHT

Ten oosten van de Voetsche hoeve zijn er gebieden die in het GRUP aangeduid zijn als gebied voor “wonen in gegroepeerde bebouwing”. Hier kunnen ééngezinswoningen gebouwd worden onder bepaalde voorwaarden. De bebouwing wordt hier in eerste instantie gerealiseerd als een globaal project. In het gebied mogen maximaal 19 woningen gerealiseerd worden. De woningen hebben maximaal twee bouwlagen. De woningen vormen een harmonieus geheel in stijl, vorm en materiaalkeuze. Voor een gedetailleerde beschrijving van de voorwaarden wordt verwezen naar het GRUP kasteelpark p.17-18.

Er wordt een weg aangelegd die een verbinding maakt met de Molenakker en de Duyvendaelhoef.

5.2.2.2. KASTEEL EN BIJHORENDE GEBOUWEN

5.2.2.2.1. KASTEEL EN BIJGEBOUWEN KASTEELDOMEIN

Een thermische optimalisatie van het kasteel is, na het uitvoeren van een energieaudit, mogelijk. Ingrepen die hiermee in verband staan moeten steeds afgewogen worden ten opzichte van de erfgoedwaarden en de visie van de eigenaar.

Naast de woonfunctie die het kasteel heeft, zijn hier ook kleinschalige bureau-ruimtes mogelijk.

Nieuwe, vergunde gebouwen op het kasteeldomein worden steeds uitgevoerd in esthetische en duurzame materialen die in harmonie zijn met de erfgoedwaarden van het kasteeldomein. De huidige parkeerplaatsen kunnen behouden blijven en moeten steeds ingepast worden in het landschap. Extra parkeerplaatsen kunnen gecreëerd worden in de zones zoals aangeduid op het Grafisch plan GRUP kasteelpark.

5.2.2.2.2. JACHTPAVILJOEN

Een thermische optimalisatie van het jachtpaviljoen is, na het uitvoeren van een energieaudit, mogelijk. Ingrepen die hiermee in verband staan worden steeds uitgevoerd in harmonie met de erfgoedwaarden.

De inrichting van het jachtpaviljoen als ruimte voor kleinschalige elementen gebeurt steeds in harmonie met de erfgoedwaarden.

5.2.2.3. KASTEELPARK - LANDSCHAP

5.2.2.3.1. DOELSTELLINGEN MET BETREKKING TOT DE WETENSCHAPPELIJKE EN MILIEUBESCHERMENDE FUNCTIE

De duurzame instandhouding van bos is een belangrijke milieubeschermende maatregel omdat bos een belangrijke bijdrage levert:

- Aan de opslag van het broeikasgas CO₂;
- Aan de captatie van stof;
- Aan de buffering en infiltratie van regenwater;
- Als bescherming tegen winderosie ;
- Als woonplaats van tal van plant – en diersoorten.

Er dient ook gestreefd te worden naar een duurzaam beheer van de afvalstromen, wat onder andere de aanwending van beheerresten in het parkgebied inhoudt. Klein groenafval kan lokaal gecomposteerd worden. Van takhout kan haksel gemaakt worden, dat kan aangewend worden in de tuin. Stammen en takken kunnen benut worden in een takkenril als afsluiting of geleiding.

5.2.2.3.2. DOELSTELLINGEN MET BETREKKING TOT DE RECREATIEVE FUNCTIE

- verhogen van de belevingswaarde van het park;
- het onderhoud van de paden wordt afgestemd op de specifieke noden van de gebruikers van het park.

5.2.2.4. DUYVENDAELHOEVE EN -SCHUUR

Een thermische optimalisatie van de hoeve en de schuur is, na het uitvoeren van een energieaudit, mogelijk. Ingrenen om dit te realiseren worden steeds afgewogen ten opzichte van de erfgoedwaarden.

Naast de woon- en landbouwfunctie kunnen in de Duyvendaelhoeve en/of -schuur ook nog kleinschalige kantoren en verbruiks- of eetruimten ingericht worden. Ook gastenverblijven zijn hier mogelijk. Deze inrichtingen zijn steeds in verhouding tot de erfgoedwaarden.

5.2.2.5. VOETSCHÉ HOEVE

Een thermische optimalisatie van de hoeve en de schuur is, na het uitvoeren van een energieaudit, mogelijk. Ingrenen die hiermee in verband staan worden steeds uitgevoerd in harmonie met de erfgoedwaarden.

In de Voetsche hoeve kan een reca-activiteit ingepland worden. Deze inrichting houdt maximaal rekening met het historische karakter van de hoeve en de hiermee in verband staande erfgoedkenmerken.

5.2.2.6. SMIDSE

Een thermische optimalisatie van de smidse is, na het uitvoeren van een energieaudit, mogelijk. Ingrenen die hiermee in verband staan worden steeds uitgevoerd in harmonie met de erfgoedwaarden.

6. BEHEERSMAATREGELEN

De maatregelen werden opgesplitst in éénmalige en wederkerige werkzaamheden. De eenmalige werkzaamheden bevatten de enkele dringende maatregelen en de werken die slechts éénmaal om de 20 jaar uitgevoerd zullen worden. De beheersmaatregelen bevatten de werken die nodig zijn om de erfgoedwaarden te behouden/herstellen en zo de beheersdoelstellingen te realiseren. In deel 6.7. werd een samenvattende tabel bijgevoegd waar de eenmalige en wederkerige werkzaamheden zijn in opgenomen inclusief welke werken vrijgesteld zijn van toelating.

6.1. KASTEEL EN BIJHORENDE GEBOUWEN

6.1.1. ALGEMEEN

6.1.1.1. RESTAURATIEPRINCIPE

Alle ingrepen die in de volgende hoofdstukken beschreven zullen worden, worden steeds uitgevoerd volgens het principe van de restauratieladder. De restauratieladder bestaat uit drie niveau's die van boven naar onder gehanteerd worden:

1. Conservatie en onderhoud: een erfgoedelement wordt in eerste instantie zoveel mogelijk bewaard en onderhouden. Preventie is hier het sleutelwoord.
2. Herstel: beschadigde elementen worden hersteld ten einde het grotere geheel te behouden voor de toekomst
3. Vernieuwing: als de schade te groot is of als een element ontbreekt kan geopteerd worden voor vernieuwing. Hier zijn ook weer drie niveau's te onderscheiden:
 - Kopiëren: het te vernieuwen element wordt identiek nageemaakt
 - Imiteren: hetzelfde detaillering en profilering wordt gebruikt, maar een ander materiaal of verbindingstechniek kunnen gebruikt worden.
 - Verbeteren: dezelfde profilering wordt gebruikt, maar profilering, materiaal en verbindingstechniek kunnen afwijken.

Naast het principe van de restauratieladder is de holistische visie die in hoofdstuk 5 beschreven werd, de belangrijkste leidraad bij het uitvoeren van de beheersmaatregelen. De 'patina' is hier ook een kernbegrip waardoor een 'spik-en-span' restauratie geen streefdoel is. Er wordt steeds gekozen voor natuurlijke, ecologisch verantwoorde en **kwaliteitsvolle** materialen.

6.1.1.2. ENERGIEDUURZAAMHEID

Bij alle gebouwen kan een energieaudit uitgevoerd worden om de energieprestaties van de gebouwen in kaart te brengen. De energieaudit gaat best vooraf aan verdere ingrepen in verband met energiebesparende maatregelen.

De isolatie van muren en vloeren moet overwogen worden. Conform een concept- nota (doc. 1434/1BIS) van de Vlaamse regering wilt men meer energiebesparende maatregelen kunnen toepassen op erfgoed, waarbij dit steeds in overeenstemming is met de erfgoedwaarden van het gebouw. Hiervoor zijn enkele voorstellen gedaan in verband met financiering, zoals bijvoorbeeld een premie om de meerkost van speciale isolatiemaatregelen voor een monument te financieren of belastingvoordeel. Op het moment van opmaak van dit beheersplan werd hier nog geen regelgeving voor opgemaakt. Energiebesparende maatregelen kunnen mits ze de erfgoedwaarden van het gebouw waar ze toegepast worden, respecteren.

Het afwegingskader voor historisch schrijnwerk dat door het Agentschap Onroerend Erfgoed uitgegeven is, moet geraadpleegd worden om te kunnen beslissen of de blanke glaspertijen vervangen worden door isolerend glas. Het is in ieder geval wenselijk om het getrokken glas, dat in het uitzicht van het schrijnwerk beeldbepalend is, te bewaren of te reconstrueren. Ook eventueel voor- of achterzetbeglazing kan overwogen worden, indien dit de erfgoedwaarden niet schaadt.

Het afwegingskader dakisolatie dat eveneens uitgegeven werd door het Agentschap Onroerend Erfgoed, is als basis aan te bevelen voor eventuele ingrepen aan met betrekking tot dakisolatie.

6.1.1.3. VOORONDERZOEKEN

In het kader van het beheersplan werden geen gespecialiseerde vooronderzoeken uitgevoerd. Indien het in de toekomst wenselijk blijkt om vooronderzoeken te laten uitvoeren naar stabiliteit-technische, materiaal-technische,... problematiek is dit mogelijk. Dit geldt eveneens voor bijvoorbeeld doorgedreven historisch of archeologisch onderzoek. Deze onderzoeken zijn mogelijk premiegerechtigd.

6.1.1.4. MAATREGELEN EVOLUERENDE WETGEVING

Nieuwe maatregelen die in de loop van de vierentwintig jaar van kracht worden, zijn uiteraard ook van toepassing op deze monumenten en het beschermde dorpsgezicht. De ingrepen worden wel steeds afgetoetst aan de erfgoedwaarden van de gebouwen. Tegemoetkomingen van de Vlaamse Overheid in verband met deze nieuwe wetgeving zijn ook steeds van toepassing.

6.1.1.5. MONUMENTENWACHT

De verslagen na inspectie door Monumentenwacht vzw worden als basis gebruikt om problemen tijdig te signaleren en dringende werkzaamheden uit te voeren. Dringende ingrepen die in deze rapporten worden voorgesteld zijn steeds prioritair als ze de instandhouding van het gebouw bedreigen.

6.1.2. URGENTE WERKEN

Hieronder worden de urgente werken in volgorde opgesomd - van zeer urgent naar minder urgent. Deze werken zijn prioritair uit te voeren. De maatregelen worden in de volgende hoofdstukken meer in detail toegelicht.

Kasteel (en omliggende terrassen en bruggen)

- Torens: voegwerken, herstel stabiliteit schoorstenen en herstel van het dak;
- Kasteel: nazicht en herstel van het voegwerk, herstel van de natuurstenen plinten rondom het terras en bruggen;
- Buitenschrijnwerk: herstel ingerotte delen;
- Natuursteen: herstel negblokken en bepaalde raamdorpels;
- Schilderwerken: schilderen buitenschrijnwerk;
- Dak kasteel: leien aanvullen, herstel dakaansluitingen, herstel roofing dakgoten, herstel dakaansluitingen tussen kasteel en torens;
- Nazicht en ontroesten smeedijzeren ornament en bel op het dak.

Het herstel van de bebording is niet urgent maar wordt wel tegelijk uitgevoerd wanneer het water rondom het kasteel en achter de grote zaal is weggepompt omdat er op dat moment stellingen geplaatst kunnen worden.

Bijgebouwen

- Herstel voegwerk langs binnenkoer
- Voegwerk buitenmuur poorthuisje en bij de receptie/traphal
- Herstel scheur poorthuisje (na vooronderzoek stabiliteit)
- Herstel afwerkingslaag duiventoren
- Voegwerk bruggen bij de houten poort en naar de parking
- Kalken van de muur van het manoir
- Heropvoegen buitenmuur inpandige oranjerie
- Herstel bakstenen vloer tussen theehuis en paardenstallen

6.1.3. KASTEEL (MET TORENS)

6.1.3.1. EENMALIGE MAATREGELEN

6.1.3.1.1. EXTERIEUR

STABILITEIT

Een stabiliteitsonderzoek dringt zich voor het kasteel op dit moment nog niet op, maar als er zich in de toekomst scheurvorming zou voordoen moet er een stabiliteitsonderzoek uitgevoerd worden door een stabiliteitsingenieur met ervaring met historische gebouwen. Indien er uit onderzoek van scheuren en funderingen blijkt dat er zich een stabiliteitsprobleem voordoet, worden de nodige herstellingen uitgevoerd.

DAK

Het gehele dak wordt per dakvlak gecontroleerd op loszittende of ontbrekende leien. Er worden herstellingen uitgevoerd op de plekken waar dit nodig blijkt. Bij het vervangen van de leien wordt ervoor gezorgd dat de verhouding tussen rood-paarse Fumay leien en zwarte leien behouden blijft. Op die manier blijft de schakering in het dakvlak bewaard.

Op de plaatsen waar de houten bebording ingerot is door ontbrekende leien, wordt de bebording vervangen.

Bij deze controle worden eveneens alle dakaansluitingen gecontroleerd. De dakaansluitingen worden indien nodig hersteld, dit geldt meer bepaald voor de dakaansluitingen tussen het dak van het kasteel en de hoektorens. De loden dakaansluitingen aan de grote dakkapellen en aan de schoorstenen op het platte dak worden ook vervangen. De aansluitingsvoeg aan de linkerszijde van het middenrisaliet wordt afgedicht met loodwol. Indien de leien op de hoekkepers minder goed aansluiten wordt dit hersteld. De verweerde loden kilkepers worden vervangen. De verweerde en verdunde zinkbekleding op de kleine dakkapellen wordt vervangen.

De nokornamenten van de dakkapellen op de noordoostelijke toren worden gecontroleerd op vochtindringing. Indien nodig wordt er een loden afwerking aangebracht waardoor er geen vochtindringing meer is.

De loodaansluitingen met de leibedekking op de daken van de hoektorens wordt vervangen zodat deze volledig aansluiten en de bebording niet meer bloot ligt.

De stabiliteit van de schoorsteen van de noordoostelijke (grote) en noordwestelijke (kleine) toren is niet meer optimaal door losgekomen verankeringsbeugels. Deze beugels moeten worden opnieuw bevestigd.

REGENWATERAFVOEREN

De roofingbekleding in de dakgoten wordt vervangen door zink.

De verweerde zinken tapgaten worden vervangen door tapgaten uit hetzelfde materiaal.

De regenwaterput onder het terras bij het kasteel is mogelijk lek. De mogelijkheid om de regenwaterput te overbruggen moet bekeken worden zodat van hieruit geen lekkage meer mogelijk is.

BAKSTEENMETSELWERK

Uitgespoeld voegwerk wordt heropgevoegd met een kalkmortel met een hydraat-kalk. Het uitgespoeld voegwerk komt voor bij:

- Zone boven de plinten van het kasteel
- De zones baksteenmetselwerk die aan de gracht (in het water) gelegen zijn, zoals onder meer bij de torens het geval is.
- Bij de kleine toren is het voegwerk eveneens tot in een hogere zone uitgespoeld.

Het baksteenmetselwerk van de schoorstenen dat te verweerd is, wordt plaatselijk hersteld met steenversteviging of de betreffende stenen worden vervangen. Alle metselwerk waar zich vochtdoorslag voordoet wordt grondig nagekeken en hersteld. Poreuze bakstenen worden of vervangen of met steenverharders behandeld. Voegwerk wordt steeds uitgevoerd in een kleur en textuur die het omliggend voegwerk benadert. Indien nodig wordt het nieuwe voegwerk gepatineerd opdat het zich goed zou integreren in het totale gevelbeeld. Hetzelfde geldt voor te vervangen bakstenen. Ook deze dienen dezelfde kleur, afwerking en textuur te hebben als de bestaande bakstenen. Indien nodig wordt nieuw metselwerk gepatineerd.

NATUURSTEEN

Beschadigde of ontbrekende natuurstenen blokken, voornamelijk in de plintzone van het kasteel die bij een normaal waterpeil onder water staan, worden vervangen door een gelijkaardige natuursteen. Het voegwerk is bij deze plint ook sterk uitgespoeld en wordt heropgevoegd met een kalkmortel met hydraatkalk.

Barsten in de natuurstenen raamomlijstingen kunnen hersteld worden met een restauratiemortel. Raamdorpels die niet meer genoeg overkragen waardoor het regenwater rechtstreeks op het baksteenmetselwerk terecht komt en er zich schade voordoet aan het metselwerk, worden vervangen naar hetzelfde model en in hetzelfde materiaal. Eventueel kan ook herstel met een minerale mortel overwogen worden.

Barsten in de blauwe hardsteen kunnen indien gewenst hersteld worden met een restauratiemortel.

Het voegwerk van het bekronend beeld op de voorgevel is uitgespoeld en kan zo vochtindringing tot gevolg hebben. De voegen worden heropgevoegd met een kalkmortel met hydraatkalk. De loodaansluiting die beschadigd is, wordt eveneens hersteld.

Indien gewenst kan de natuursteen van bijvoorbeeld de dagkanten van ramen en deuren plaatselijk hersteld worden door middel van een restauratiemortel of door integrale steenvervanging.

De natuurstenen kroonlijst van de noordoostelijke toren (grote toren) staat plaatselijk open, deze scheuren worden opgevuld met restauratiemortel zodat er geen vochtindringing mogelijk is en de onderliggende structuren niet beschadigd worden.

De blauwe steen van het balkon vertoont scheuren, deze worden best hersteld met een restauratiemortel zodat er geen vocht kan indringen en de steen zo verder doet barsten.

SMEED- EN GIETIJZEREN ELEMENTEN

De smeed- en gietijzeren elementen zijn op verschillende plaatsen roestig (onder meer in de blauwe hardstenen trappen, de verankeringen van het ornament op de voorgevel, muurankers) waardoor ze schade kunnen berokkenen aan het baksteenmetselwerk of de natuursteen. Deze worden best ontroest en geschilderd. Indien scheuren of verwerking van de natuursteen het gevolg zijn van roestende verankeringen worden deze vervangen door inox ankers. Ankers worden steeds opgevuld met lood.

De bouten van de balustrade van het balkon zijn roestig, waardoor de stabiliteit in het gedrang komt. Deze moeten ontroest worden en opnieuw bevestigd worden zodat de stabiliteit hersteld wordt. Afgebroken en bewaarde sierelementen worden terug bevestigd.

BUITENSCHRIJNWERK

Op de dakkapellen waar geen loden slab op de raamdorpels of op de voluten is aangebracht, wordt een loden slab aangebracht om inrotting te voorkomen.

In het schrijnwerk kunnen condensgaatjes voorzien worden om een betere afwatering te voorzien.

De beschadigde of ingerotte dorpellijsten van het raamschrijnwerk worden plaatselijk hersteld of vervangen.

Losgekomen loden slabben worden vervangen.

Ontbrekende of verweerde mastiek wordt vervangen door lijnoliestopverf.

De druiplijsten van de oeil-de-boeuf dakkapellen worden ontroest, geschilderd en hersteld zodat ze beter aansluiten.

Bij vervanging van water- en steenlijsten wordt er steeds een historisch verantwoord detailering gebruikt.

Het ingerotte hout van de buitendeur aan de westgevel wordt plaatselijk hersteld en het schrijnwerk wordt geschilderd.

AFWERKINGSLAGEN

Houten onderdelen, zoals de voluten, bakgoten en raamschrijnwerk, worden geschilderd met lijnolieverf (type 'aquamarijn') ten einde schade aan het houtwerk te voorkomen.

De vliespleister en de kaleilagen worden indien mogelijk geconsolideerd. Indien herstel zich opdringt, gebeurt dit met kalkhoudende mortel en wordt er afgewerkt met kalkverf (type 'Wolf Jordan'), zodat de patina zich zo snel mogelijk herstelt.

De cementeringslaag aan de onderzijde van de westgevel wordt in de toekomst best verwijderd omdat dit geen ademend materiaal is. Er kan hier indien gewenst beter geopteerd worden voor een traskalkbepleistering.

OVERIGE MAATREGELEN

De stellinggaten in de beide torens worden best goed afgedicht zodat zich hier geen vogels kunnen nestelen.

6.1.3.1.2. INTERIEUR

STRUCTUUR

- Het looizuur op de moerbalken in de wabi-kamer, yoga-zolder, zenkamer en op de vijfde verdieping van de noordoostelijke toren wordt verwijderd.
- De roestige bevestigingen in de spantstructuur worden opgevolgd zodat er tijdig ingrepen kunnen gebeuren indien zich er structurele problemen voordoen.
- De houten balk in de nok van de yoga-zolder wordt verder opgevolgd, indien deze balk ingerot is wordt ze plaatselijk hersteld met een epoxymortel of vervangen.
- De openingen in de dakconstructie op de vijfde verdieping van de noordoostelijke toren worden gedicht.
- De aansluitingsvoegen tussen het schouwkanaal en de dakconstructie worden opnieuw aangebracht.

VLOEREN

- De aansluitingsvoeg tussen de trap en vloer in de hal wordt opnieuw aangebracht.

PLAFONDS

- De structurele opbouw van het pleisterwerk van de muziekkamer wordt nagekeken en er worden passende maatregelen getroffen met betrekking tot de scheurvorming in het pleisterwerk. Indien er zich nog rinkellatjes bevinden waarop de pleister is aangebracht, worden deze bij voorkeur behouden en indien nodig hersteld door enkele te vervangen.
- Het pleisterwerk in de studiekamer wordt hersteld (met luchtkalk).
- De vochtplek op het plafond in de dressing 1 wordt hersteld als de oorzaak van de vochtproblematiek aangepakt is. Het pleisterwerk wordt hersteld met kalkmortel (met luchtkalk) net als de schilderlaag (kalkverf met grondstoffen Wolf Jordan).
- De scheuren in de spitsboogvormige gewelven in de noordoostelijke toren worden opgevolgd dat ze niet groter worden. Indien nodig kan er een vooronderzoek stabiliteit uitgevoerd worden om de oorzaak van de scheuren te achterhalen.

WANDEN

- De kaleilaag in de zuid-oostelijke kelder is afgestoten door vochtindringing. De kaleilaag wordt opnieuw aangebracht.
- De oorzaak van de vochtschade in het bureau wordt achterhaald, nadat dit hersteld is kan het pleisterwerk hersteld worden.
- Hetzelfde geldt voor de vochtschade in de Venetiaanse suite, de traphal, strijkkamer, badkamer van de witte logeerkamer, bergzolder, zenkamer, vierde verdieping in de noordoostelijke toren (onder de raamopeningen)

TRAPPEN

- De trap in de noordoostelijke toren vertoont scheuren in het baksteenmetselwerk, vermoedelijk door een geroest trekijzer dat hier ingebracht is. De trap dient gedemonteerd te worden om het trekijzer te ontroesten of te vervangen. Hierna wordt het metselwerk terug volledig hersteld in haar oorspronkelijke staat. Beschadigde bakstenen kunnen vervangen worden door bakstenen van hetzelfde formaat en uitzicht. Het metselwerk wordt opgevoegd met een kalkmortel met luchtkalk.
- De aansluitingsvoegen tussen de houten treden en het baksteenmetselwerk in dezelfde toren en de aansluitingsvoegen van de treden met de muur worden eveneens hersteld met een kalkmortel.
- Ingerotte of sterk verweerde houten aantredes kunnen vervangen worden.

SCHRIJNWERK

- Het beslag van de binnenluiken in de wabi-kamer wordt ontroest en geschilderd.

6.1.3.2. WEDERKERENDE MAATREGELEN

Voor de wederkerende maatregelen worden de adviezen die opgenomen zijn in de 'onderhoudsgids' van het WTCB gevolgd. Het regulier onderhoud van de gebouwen vermijdt dat er grote restauratiecampagnes uitgevoerd moeten worden. Monumentenwacht inspecteert de gebouwen op regelmatige basis, hun verslagen dienen als basis voor dringende werken.

6.1.3.2.1. EXTERIEUR

DAK

- De daken worden om de twee/drie jaar geïnspecteerd op gebreken.
- Weggeschoven of kapotte leien worden ad hoc vervangen. Hierbij moet er steeds aandacht zijn voor de combinatie van Fumay en zwarte leien.
- De dakaansluitingen worden eveneens twee- of driejaarlijks nagekeken, de slabben, afdichtingen, voegen,... moeten goed aansluiten en mogen geen openingen vertonen. Dit geldt eveneens voor de aansluitingen van de schoorstenen. Er moet speciale aandacht gaan naar de aansluitingen tussen het kasteel en de torens. Indien nodig worden ze hersteld of vervangen. Er wordt steeds gewerkt met loodslabben in combinatie met loodwol, mastieken worden niet gebruikt.

GEVELS

- Mosvorming op de noordelijke zijde van het kasteel en de torens wordt één keer per jaar behandeld met een ecologisch product.
- Het voegwerk van zowel de natuursteen als het baksteenmetselwerk wordt jaarlijks gecontroleerd op ernstige gebreken. Het voegwerk wordt nagekeken met betrekking tot hun dichtheid door de hechting en aanwezigheid van scheuren na te gaan. Indien nodig worden delen heropgevoegd om schade door insijpelend vocht te vermijden. De voegen worden dan uitgekapt en er wordt een nieuwe kalkmortelvoeg (met hydraulische kalk) geplaatst. De mortel heeft steeds dezelfde kleur, samenstelling en textuur als het voegwerk hierrond. Desgevallend wordt hersteld voegwerk bijgepatineerd.
- Beschadigde of verdwenen bakstenen worden ad hoc hersteld door steenverharding of door de bakstenen plaatselijk te vervangen. Deze dienen dezelfde kleur, afwerking en textuur te hebben als de bestaande bakstenen. Indien nodig wordt nieuw metselwerk gepatineerd.

- Beschadigde natuursteen wordt hersteld door plaatselijk een restauratiemortel toe te passen. Indien de schade te groot is of een stuk natuursteen verdwenen is, kan er geopteerd worden om een nieuw stuk natuursteen te plaatsen. Deze natuursteen moet steeds hetzelfde zijn als de oorspronkelijke steen, en hebben dezelfde afwerking en textuur van de bestaande natuursteen hierrond. Indien nodig wordt de natuursteen gepatineerd.
- De kalklaag kan om de vijf jaar hernieuwd worden. De kalkverf wordt zelf aangemaakt met grondstoffen van Wolf Jordan.

SCHRIJNWERK

- Schade aan het schrijnwerk wordt bij voorkeur plaatselijk hersteld, waarbij de erfgoedwaarde van het raam maximaal bewaard blijft. Indien het raam toch geheel vervangen moet worden, wordt dit steeds gedaan naar het oorspronkelijke model.
- De ijzeren druiplijsten van de oeil-de-boeuf ramen worden om de vijf jaar ontroest en geschilderd. Er wordt jaarlijks nagekeken of de druiplijsten nog goed aansluiten op het schrijnwerk.
- Beschadigde of verdwenen lodden slabben op de raamdorpels, voluten of luiken worden opnieuw aangebracht.
- De beweegbare delen van het hang- en sluitwerk worden jaarlijks gesmeerd.
- Het hang- en sluitwerk wordt regelmatig gecontroleerd op een goed sluitend vermogen. Het beslag dat onderhevig is aan de weersomstandigheden worden om de vijf jaar ontroest en opnieuw geschilderd. De soepele profielen en kitvoegen worden jaarlijks gecontroleerd op een goed sluitvermogen. Indien nodig worden beschadigde soepele voegen hersteld met een lijnoliestopverf.

SCHILDERWERK

- Het houten schrijnwerk van de ramen, deuren, dakkapellen met voluten, bakgoten wordt regelmatig (bij voorkeur om de 5 jaar) geschilderd met het oog op het behoud van dit houten schrijnwerk. Dit gebeurt met lijnolieverf (type: Aquamaryn). Zonder een beschermingslaag rot het schrijnwerk in, door de inwerking van vocht. Bij het schilderen is het van groot belang dat alle onderdelen van het schrijnwerk een schilderlaag krijgen. De horizontale delen van het schrijnwerk worden jaarlijks nagekeken op schade omdat deze meer blootgesteld zijn aan vocht.

SMEEDWERK

- Smeed- en gietijzeren elementen worden om de vijf jaar ontroest om te voorkomen dat de roestvorming schade berokkend aan andere bouwelementen. De ijzeren elementen worden eveneens om de vijf jaar geschilderd met een samenstelling van olie en pigment (via Wolf Jordan) om roestvorming te voorkomen.

6.1.3.2.2. INTERIEUR

STRUCTUUR

De dakstructuur van de beide torens wordt jaarlijks geïnspecteerd op aantastingen door houtborende insecten of schimmelvorming. Indien nodig wordt de dakstructuur behandeld.

De spantstructuren op de zolders worden eveneens jaarlijks gecontroleerd op aantastingen door houtborende insecten of schimmelvorming.

WAND- EN PLAFONDAFWERKING

- Losgekomen pleisterwerk wordt ad hoc hersteld. Indien het pleisterwerk op de plafonds met rinkellatjes is uitgevoerd, wordt dit bij voorkeur op deze manier opnieuw uitgevoerd.
- Het voegwerk van de wandtegels worden driejaarlijks gecontroleerd. Indien nodig worden de tegels heropgevoegd. De soepele voegen worden eveneens driejaarlijks geïnspecteerd en indien nodig opnieuw opgekit. Bij natte ruimtes waar de soepele voegen een afdichting moeten voorzien worden ze regulier onderhouden en indien nodig ad hoc hersteld.
- Het goudleder aan de wanden in de zitkamer wordt indien nodig deskundig hersteld.

VLOEREN

- De houten parketvloeren worden periodiek onderhouden. Indien er zich schade aan de houten parketvloeren voordoet worden deze ad hoc hersteld.
- De vloeren uit natuursteen en gebakken keramiektegels worden eveneens periodiek onderhouden. De voegen van de vloeren worden jaarlijks geïnspecteerd, indien nodig worden de vloeren heropgevoegd.

TRAPPEN

- De houten trappen worden periodiek onderhouden. Indien er zich schade voordoet aan de houten trappen wordt dit ad hoc hersteld.
- De voegen van de trap in de noordoostelijke toren worden jaarlijks gecontroleerd op hun dichting en na te kijken of er zich geen scheurvorming voordoet in de voegen. Indien nodig worden de voegen plaatselijk hersteld. De voegmortel heeft steeds dezelfde kleur en samenstelling als het voegwerk hier rond. De aansluitingsvoegen met de treden worden eveneens nagekeken.

SCHRIJNWERK

- De beweegbare delen van het hang- en sluitwerk worden jaarlijks gesmeerd.
- Indien er geopteerd werd voor het plaatsen van voor- of achterzetramen bij de ramen, wordt het hang- en sluitwerk hier ook van gecontroleerd. De soepele voegen en kitvoegen worden jaarlijks gecontroleerd op een goed sluitend vermogen. Deze worden indien nodig ad hoc hersteld.

SCHILDERWERK

- Het houten schrijnwerk wordt indien nodig opnieuw geschilderd met kalkverf die zelf aangemaakt wordt met grondstoffen van Wolf Jordan. Horizontale delen en de onderste delen van het schrijnwerk wordt periodiek gecontroleerd op schade omdat deze delen schadegevoeliger zijn.
- Gebroken glaspartijen van de 18e-eeuwse deur aan de eetkamer worden ad hoc hersteld.

VASTE INTERIEURELEMENTEN

- Schade aan de haarden wordt plaatselijk hersteld, met behoud van het originele materiaal en met dezelfde detaillering.
- Indien er schade is aan de historische spiegel boven de haard in het bureau, wordt dit deskundig hersteld.
- Indien er zich schade voordoet aan het altaar, wordt dit deskundig hersteld. Het bladgoud wordt hersteld indien dit nodig is.
- Schade aan het metselwerk van de ovens of de waterput wordt hersteld door het voegwerk te herstellen met kalkmortel. Indien nodig worden bakstenen plaatselijk vervangen.

6.1.4. NEERHOF

6.1.4.1. EENMALIGE MAATREGELEN

6.1.4.1.1. EXTERIEUR

VOORONDERZOEK AFWERKINGSLAGEN

De pleisterlaag op de duiventoren bevat historische schilderijen. Het is wenselijk om een vooronderzoek te laten uitvoeren op deze pleisterlagen hoe deze in de toekomst het best geconserveerd kunnen worden.

STABILITEIT

De poortopening in de noordwestelijke hoek van de westgevel is verzakt en vertoont stabiliteitsproblemen. Een stabiliteitsonderzoek moet uitwijzen welke maatregelen genomen kunnen worden om dit te verhelpen.

DAK

Beschadigde leien worden vervangen door rood-paarse Fumayleien of door zwarte leien. Bij het herstel aan het dak moet er aandacht voor zijn dat de leien alternerend gelegd worden zodat de schakering in de dakbedekking bewaard blijft.

De slecht aansluitende leien op de hoekkepers worden herlegd zodat ze wel goed aansluiten.

De voegmortel van de nokpannen bij het theehuisje wordt opnieuw aangebracht (met een kalkmortel).

De roofing die onderaan de dakrand geplaatst is wordt vervangen door leien.

De ingerotte bebording aan de zuidelijke zijde van het dak van de erker (conciërgewoning) wordt vervangen en er worden hier terug leien op geplaatst.

De aansluitingsvoegen van de erker (conciërgewoning) met opgaande baksteenmetselwerk worden heropgevoegd met een kalkmortel. Dit geldt eveneens voor de aansluitingsvoegen aan het dak van de duiventoren.

De aansluitingsvoegen van de dakkapellen en schoorstenen dienen eveneens vervangen te worden. Dit gebeurt steeds met loodslabben in combinatie met loodwol, mastieken worden niet gebruikt. Indien nodig wordt de aansluiting van de dakbekroning op de duiventoren en de lodenmuts ook opnieuw aangebracht.

Op de dakkapellen wordt het lood opnieuw aangebracht waar deze niet goed aansluiten of verweerd zijn.

Het noklood op het theehuisje wordt opnieuw aangebracht zodat deze ook beter aansluit.

De ingescheurde loodslabben worden vervangen door hetzelfde materiaal. Ze worden steeds geplaatst in combinatie met loodwol, mastieken worden niet gebruikt.

De lood- en zinkbekledingen van de zinkgoten worden vervangen door hetzelfde materiaal.

REGENWATERAFVOER

De roofingbekleding van de bakgoten wordt vervangen door zink.

De loden en zinken tapgaten worden vervangen naar hetzelfde model en materiaal.

BAKSTEENMETSELWERK

Alle metselwerk waar zich vochtdoorslag voordoet wordt grondig nagekeken en hersteld. Poreuze bakstenen worden of vervangen of met steenverharders behandeld. Voegwerk wordt steeds uitgevoerd in een kleur en textuur die het omliggend voegwerk benadert. Indien nodig wordt het nieuwe voegwerk gepatineerd opdat het zich goed zou integreren in het totale gevelbeeld. Hetzelfde geldt voor te vervangen bakstenen. Ook deze dienen dezelfde kleur, afwerking en textuur te hebben als de bestaande bakstenen. Indien nodig wordt nieuw metselwerk gepatineerd.

Indien nodig wordt verpoederd baksteenmetselwerk behandeld met steenverharder of door plaatselijk de verweerde bakstenen te vervangen door bakstenen met dezelfde kleur, afwerkingen en textuur. Indien nodig wordt het nieuw metselwerk gepatineerd.

In de zuidelijke gevel wordt het slecht aansluitend baksteenmetselwerk aan de natuurstenen deur- en raamomlijstingen aangewerkt met een kalkmortel.

Verweerd of verdwenen voegwerk, zoals bij de schoorsteen, wordt heropgevoegd met een kalkmortel, met dezelfde kleur en textuur van het omliggend voegwerk. Indien nodig worden de nieuwe voegen gepatineerd opdat ze zich goed zouden integreren in het totale gevelbeeld.

De oude cementvoegen worden uitgekapt en heropgevoegd met een kalkmor-

tel, met dezelfde kleur en textuur van het omliggend voegwerk. Indien nodig worden de nieuwe voegen gepatineerd opdat ze zich goed zouden integreren in het totale gevelbeeld.

Het baksteenmetselwerk rondom de moerbalkkoppen in de poortdoorgang en in de westelijke kopse gevel wordt hersteld.

Ontbrekende bakstenen kunnen aangevuld worden met bakstenen met dezelfde kleur, afwerkingen en textuur. Indien nodig worden de nieuwe bakstenen gepatineerd.

NATUURSTEEN

De scheuren in de natuurstenen raamomlijstingen worden indien gewenst hersteld met een restauratiemortel. Dit geldt eveneens voor natuurstenen dorpels en lateien. Indien nodig kunnen deze vervangen worden door dezelfde natuursteen met dezelfde textuur en afwerking als de omliggende stenen.

De geprofileerde kroonlijst boven de poortdoorgang vertoont eveneens scheuren die leiden tot vochtinsijpeling, deze worden best hersteld met een restauratiemortel.

De aansluitingsvoegen tussen verschillende stukken natuursteen worden heropgevoegd met een hydraulische kalkmortel.

Zeer verweerde natuurstenen elementen kunnen indien gewenst vervangen worden naar het oorspronkelijke model. Deze hebben dezelfde textuur en afwerking als de omliggende natuursteen. Indien nodig wordt de nieuwe steen gepatineerd.

Er kunnen bij de ramen natuurstenen dorpels aangebracht worden die overkragen om het hemelwater niet meer rechtstreeks op de gevel te laten afwateren.

SMEED- EN GIETIJZEREN ELEMENTEN

Smeedijzeren luikduimen en diefijzers worden ontroest en geschilderd zodat ze geen schade kunnen berokkenen aan de natuursteen. Dit geldt onder meer voor het ankerpunt van de bel, de zonnewijzer, de ijzeren verankering van het hoofd van de sluitsteen. De verf wordt vervaardigd uit een samenstelling van olie en pigment (van Wolf Jordan).

Ook de ankerpunten van de muurankers zijn roestig en kunnen schade berokkenen aan het baksteenmetselwerk. Deze dienen eveneens ontroest en geschilderd te worden met de samenstelling van olie en verf (via Wolf Jordan).

Indien scheuren of verwerking van de natuursteen het gevolg zijn van roesten- de verankeringen worden deze vervangen door inox. Ankers worden steeds opgevuld met lood.

SCHRIJNWERK

Het schrijnwerk van de erker wordt plaatselijk hersteld door bepaalde delen van het schrijnwerk te vervangen.

De houten latei van het raam boven de erker (conciërgewoning) wordt vervangen.

Ingerotte dakconsoles van de duiventoren kunnen vervangen worden naar het historisch model.

Ingerotte raamkaders worden plaatselijk hersteld door de ingerotte delen te vervangen door nieuwe houten onderdelen, hierbij wordt steeds een historisch verantwoorde detaillering gebruikt.

De mastiek bij de ramen van het theehuisje zijn plaatselijk verweerd en recente herstellingen werden in een andere kleur uitgevoerd. Ze worden best verwijderd en opnieuw aangebracht met lijnoliestopverf.

AFWERKINGSLAGEN

De pleisterlaag op de duiventoren wordt geconsolideerd volgens het voorstel dat geformuleerd werd in het vooronderzoek. Binnen de visie waarbij de patina centraal staat, wordt er niet geopteerd om de pleister- en schilderlaag hier volledig te herstellen.

Houten onderdelen, zoals het raam- en deurschrijnwerk, luiken, houten lateien, houten bakgoten, worden geschilderd met lijnolieverf (type: Aquamaryn) ten einde schade aan het houtwerk te voorkomen.

Het is wenselijk om de cementbepleistering op de dakkapellen te verwijderen en het baksteenmetselwerk hieronder te herstellen. Op die manier kan het baksteenmetselwerk terug ademen en wordt de kans op vochtschade verminderd.

LOODWERKEN

De loden slab op het oculusraam in de duiventoren wordt vervangen door hetzelfde materiaal.

6.1.4.1.2. INTERIEUR

STRUCTUUR

De moerbalken in de inpandige orangerie vertonen zettingsscheuren. Indien deze scheuren groter worden, kan er een stabiliteitsonderzoek uitgevoerd worden (eventueel met een onderzoekspremie voor stabiliteitsonderzoek). Dit stabiliteitsonderzoek zal de gepaste maatregelen voorschrijven die genomen moeten worden.

De moerbalk en balksleutel in de tuinbibliotheek zijn ter hoogte van de opleg verweerd. De situatie wordt opgevolgd en indien nodig wordt er ook een stabiliteitsonderzoek uitgevoerd (eventueel met bijkomende onderzoekspremie voor stabiliteitsonderzoek). Dit onderzoek zal de gepaste maatregelen voorschrijven die genomen moeten worden.

De scheur onderaan de strijkbank in de sellerie wordt opgevolgd en indien nodig wordt er een bijkomend stabiliteitsonderzoek uitgevoerd (eventueel met bijkomende onderzoekspremie voor stabiliteitsonderzoek). Dit onderzoek zal gepaste maatregelen voorstellen die genomen moeten worden.

Ook de scheur in de torenkamer van de duiventoren wordt op een gelijkaardige manier opgevolgd. Een stabiliteitsonderzoek kan uitgevoerd worden (eventueel met een onderzoekspremie voor stabiliteitsonderzoek) om gepaste maatregelen te kunnen voorschrijven indien de scheur groter zou worden.

In de Witte Kamer, op de Stalen Zolder en in het salon van het oost-appartement vertonen spantbenen vochtschade. De schade wordt opgevolgd en indien nodig wordt er een vooronderzoek gedaan naar de stabiliteit van deze spanten (eventueel met een onderzoekspremie voor stabiliteitsonderzoek). Ingerotte delen kunnen bijvoorbeeld opgevuld worden met een epoxymortel zodat de stabiliteit van de spanten hersteld wordt.

VLOEREN

Het opstijgend vocht in de kelderruimte van de conciërgewoning wordt behandeld door een gepaste stijgvochtbehandeling.

Aanvullingen of herstellingen van de tegels in de receptie worden steeds gedaan volgens het bestaande patroon.

De bakstenen vloer in de vestiaire/sanitaire ruimte wordt heropgevoegd met een kalkmortel.

De tegelvloer op de torenkamer van de duiventoren is plaatselijk verzakt, vermoedelijk ligt de oorzaak bij de ondergrond dat een zandbed is.

De tegelvloer kan herlegd worden op een gestabiliseerd zandbed.

Het voegwerk van de tegelvloer op de torenkamer wordt hersteld met een kalkmortel.

WANDEN

Algemeen: de vochtschade (opstijgend vocht) wordt behandeld alvorens de gevolgen ervan, bijvoorbeeld afbladderende afwerkingslagen, hersteld worden. Er wordt een gepaste stijgvochtbehandeling uitgevoerd.

De losgekomen en verdwenen bepleistering (met luchtkalk) in de kelderruimte van de conciërgewoning wordt hersteld, nadat de oorzaak van de vochtschade behandeld werd.

Ook de kaleilaag in de kelderopening van de dienstgebouwen wordt hersteld, nadat de oorzaak van de vochtschade behandeld werd.

De bepleistering in de traphal (dienstgebouwen), rondom de buitendeur in de manoir, in de loft, in het archief, grote zaal en keuken worden ook hersteld (met luchtkalk), nadat de oorzaak van de vochtschade behandeld werd.

SCHRIJNWERK

De aansluiting van de dakkapel in het salon van oost-appartement met het baksteenmetselwerk wordt nagekeken en indien nodig vervangen. Dit geldt ook voor de dakkapel in de hal.

De houten latei en het houten raamtablet van de dakkapel in slaapkamer 2 van het oost-appartement vertonen vochtschade. De aansluitingen met het metselwerk worden gecontroleerd en de beschadigde delen van het raamschrijnwerk worden hersteld. Hierna wordt de latei en de raamtablet herschilderd.

Dit geldt eveneens voor het raamschrijnwerk op de architectenzolder en in de libraryroom.

De slecht aansluitende loden slabben van het raamschrijnwerk (die in 2016 vervangen werden), worden vervangen door slabben die wel goed aansluiten.

6.1.4.2. WEDERKERENDE MAATREGELEN

Voor de wederkerende maatregelen worden de adviezen die opgenomen zijn in de 'onderhoudsgids' van het WTCB gevolgd. Het regulier onderhoud van de gebouwen vermijdt dat er grote restauratiecampagnes uitgevoerd moeten worden. Monumentenwacht inspecteert de gebouw op regelmatige basis.

6.1.4.2.1. EXTERIEUR

DAK

- De daken worden om de twee/drie jaar geïnspecteerd op gebreken.
- Weggeschoven of kapotte leien worden ad hoc vervangen. Hierbij moet er steeds aandacht zijn voor de combinatie van Fumay en zwarte leien.
- De dakaansluitingen worden eveneens nagekeken om de twee/drie jaar, de slabben, afdichtingen, voegen,.. moeten goed aansluiten en mogen geen openingen vertonen. Dit geldt eveneens voor de aansluitingen van de schoorstenen. Indien nodig worden de aansluitingen hersteld of vervangen. Dit gebeurt steeds met loodslabben gecombineerd met loodwol, mastiek wordt niet gebruikt.

GEVELS

- Mosvorming op de gevels wordt een keer per jaar behandeld met een ecologisch product.
- Het voegwerk van zowel de natuursteen als het baksteenmetselwerk wordt jaarlijks gecontroleerd op ernstige gebreken. Het voegwerk wordt nagekeken met betrekking tot hun dichting door de hechting en aanwezigheid van scheuren na te gaan. Indien nodig worden delen heropgevoegd om schade door insijpelend vocht te vermijden. De voegen worden dan uitgekapt en er wordt een nieuwe hydraulische kalkmortelvoeg geplaatst. De mortel heeft steeds dezelfde kleur en samenstelling als het voegwerk hierrond, indien nodig wordt dit gepatineerd.
- Beschadigde of verdwenen bakstenen worden ad hoc hersteld door steenverharding of door de bakstenen plaatselijk te vervangen. Nieuwe stenen hebben steeds dezelfde kleur, afmetingen en textuur van het omliggende metselwerk. Indien nodig wordt er een patinerings toegepast.

- Beschadigde natuursteen wordt hersteld door plaatselijk een restauratiemortel toe te passen. Indien de schade te groot is of een stuk natuursteen verdwenen is, kan er geopteerd worden om een nieuw stuk natuursteen te plaatsen. Deze natuursteen moet steeds hetzelfde zijn als de oorspronkelijke steen.

SCHRIJNWERK

- Schade aan het schrijnwerk wordt bij voorkeur plaatselijk hersteld, waarbij de erfgoedwaarde van het raam maximaal bewaard blijft. Indien het raam toch geheel vervangen moet worden, wordt dit steeds gedaan naar het oorspronkelijke model.
- Beschadigde of verdwenen loden slabben op de raamdorpels worden opnieuw aangebracht.
- Het hang- en sluitwerk wordt regelmatig gecontroleerd op een goed sluitend vermogen. Het beslag dat onderhevig is aan de weersomstandigheden worden om de vijf jaar ontroest en opnieuw geschilderd met een samenstelling van olie en pigment (via Wolf Jordan). De bewegende delen worden jaarlijks gesmeerd. De soepele profielen en kitvoegen worden jaarlijks gecontroleerd op een goed sluitvermogen. Indien nodig worden de afdichtingen ad hoc hersteld met lijnoliestopverf.

SCHILDERWERK

- Het houten schrijnwerk van de ramen, deuren, dakkapellen met voluten, bakgoten wordt regelmatig geschilderd met het oog op het behoud van dit houten schrijnwerk. Dit gebeurt met een lijnolieverf (type: Aquamaryn). Zonder een beschermingslaag rot het schrijnwerk in, door de inwerking van vocht. Bij het schilderen is het van groot belang dat alle onderdelen van het schrijnwerk een schilderlaag krijgen. De horizontale delen van het schrijnwerk worden jaarlijks nagekeken op schade omdat deze meer blootgesteld zijn aan vocht.

SMEEDWERK

- Smeed- en gietijzeren elementen worden om de vijf jaar ontroest en geschilderd om te voorkomen dat de roestvorming schade berokkend aan andere bouwelementen. Ze worden geschilderd met een combinatie van olie en pigment (via Wolf Jordan).

6.1.4.2.2. INTERIEUR

STRUCTUUR

De houten spantstructuren en vloeropbouwen worden jaarlijks gecontroleerd op aantasting door houtborende insecten of schimmels. Indien nodig wordt er een gepaste behandeling uitgevoerd.

WAND- EN PLAFONDAFWERKING

- Losgekomen pleisterwerk wordt ad hoc hersteld.
- De zoutuitbloeiingen die onder meer in de grote zaal en in de inpandige oranjerie worden om de drie maanden weggeborsteld. Een permanente oplossing kan hier niet voor voorzien worden.
- Voegen van de tegelwanden worden jaarlijks geïnspecteerd op gebreken. De soepele voegen worden eveneens driejaarlijks geïnspecteerd en indien nodig opnieuw opgekit. Bij natte ruimtes waar de soepele voegen een afdichting moeten voorzien worden ze regulier onderhouden en indien nodig ad hoc hersteld.

VLOEREN

- De houten parketvloeren worden periodiek onderhouden. Indien er zich schade aan de houten parketvloeren voordoet worden deze ad hoc hersteld.
- De vloeren uit natuursteen, gebakken keramiektégels en de bakstenen vloeren worden eveneens periodiek onderhouden. De voegen van de vloeren worden jaarlijks geïnspecteerd, indien nodig worden de vloeren heropgevoegd.

TRAPPEN

- De gietijzeren trap in de office wordt regelmatig geschilderd ten einde roestvorming te voorkomen.

SCHRIJNWERK

- De beweegbare delen van het hang- en sluitwerk worden jaarlijks gesmeerd.
- De UV-folie op de ramen van de traphal dient om de hier aanwezige historische kaarten te beschermen. Jaarlijks wordt gecontroleerd of de folie nog goed kleeft op de ramen, dit geldt meer bepaald voor de hoekjes van de folie. Indien de folie beschadigd is, wordt deze vervangen. Indien de kaarten in een andere kamer opgehangen worden, wordt deze kamer ook voorzien van dergelijke beschermende UV-folies.
- Indien er geopteerd werd voor het plaatsen van voor- of achterzetramen bij de ramen, wordt het hang- en sluitwerk hier ook van gecontroleerd. De soepele voegen en kitvoegen worden jaarlijks gecontroleerd op een goed sluitend vermogen. Deze worden indien nodig ad hoc hersteld.

SCHILDERWERK

- Het houten schrijnwerk wordt indien nodig opnieuw geschilderd met kalkverf die zelf aangemaakt wordt met grondstoffen van Wolf Jordan. Horizontale delen en de onderste delen van het schrijnwerk wordt periodiek gecontroleerd op schade omdat deze delen schadegevoeliger zijn.

VASTE ELEMENTEN

- Indien er zich schade voordoet aan de haarden, worden deze hersteld met behoud oorspronkelijke detaillering.
- Eventuele schade aan de historische paardenboxen wordt hersteld.

6.1.5. ORANJERIE

6.1.5.1. EENMALIGE MAATREGELEN

Bij de oranjerie is het herstel van het ingerotte schrijnwerk een prioritair werk.
- dit wordt hieronder verder toegelicht.

6.1.5.1.1. DAK

De cementmortel onder de nokpannen wordt verwijderd en opnieuw aangebracht met een kalkmortel. Ook indien de aansluitingsvoegen met de schoorsteen zich niet in goede staat bevinden, worden ze uitgekapt en opnieuw aangebracht met een kalkmortel.

6.1.5.1.2. BAKSTEENMETSSELWERK

Het verweerde voegwerk van de schoorsteen worden opnieuw opgevoegd met een kalkmortel. Het voegwerk wordt steeds uitgevoerd in een kleur en textuur die aansluit bij het omliggend voegwerk. Indien nodig wordt het nieuwe voegwerk gepatineerd. De verweerde bakstenen van de schoorsteen worden verstevigd met een steenverharder of vervangen door gelijkaardige bakstenen.

De verweerde en gescheurde bepleistering wordt verwijderd en opnieuw aangebracht. Indien onder de gevelbegroeiing een schadebeeld vastgesteld wordt, worden er gepaste beheersmaatregelen genomen. Indien nodig wordt het baksteenmetselwerk hersteld, worden de voegen heropgevoegd en wordt de bepleistering opnieuw aangebracht.

6.1.5.1.3. NATUURSTEEN

De natuurstenen pilasters worden plaatselijk hersteld met een restauratiemortel.

6.1.5.1.4. SCHRIJNWERK

Ingerotte delen van het schrijnwerk worden plaatselijk hersteld. Indien ze te hard beschadigd zijn worden de poorten of de ramen integraal vervangen naar het model van de ramen of poorten die reeds aanwezig zijn.

De stopverf wordt bij alle ramen opnieuw aangebracht met lijnoliestopverf.

De houten bakgoot wordt plaatselijk hersteld. Indien de schade te groot is wordt de bakgoot integraal vervangen.

Het deurbeslag wordt ontroest en geschilderd.

6.1.5.1.5. AFWERKINGSLAGEN

Nadat het schrijnwerk hersteld is, wordt het geschilderd ten einde schade door vocht te vermijden, dit gebeurt met een lijnolieverf (type Aquamaryn).

6.1.5.2. WEDERKERENDE MAATREGELEN

6.1.5.2.1. DAK

- De daken worden om de twee/drie jaar geïnspecteerd op gebreken.
- Gebroken of verdwenen dakpannen worden ad hoc vervangen door gesmoorde holle dakpannen.
- De dakaansluitingen worden eveneens nagekeken, de slabben, afdichtingen, voegen,... moeten goed aansluiten en mogen geen openingen vertonen. Dit geldt eveneens voor de aansluitingen van de schoorsteen. De aansluitingen worden steeds uitgevoerd in loodslabben in combinatie met loodwol, mastieken worden niet gebruikt.

6.1.5.2.2. GEVELS

- Het voegwerk wordt jaarlijks gecontroleerd door hun dichtheid en scheuren in het voegwerk na te gaan. Indien nodig wordt het voegwerk uitgekapt en opnieuw opgevoegd met een hydraulische kalkmortel. De mortel heeft steeds dezelfde kleur en samenstelling als het voegwerk hierrond. Ook de aansluitingsvoegen worden hierbij gecontroleerd en indien nodig hersteld met een hydraulische kalkmortel. Het voegwerk heeft steeds dezelfde kleur en textuur als de omliggende voegen. Indien nodig worden ze gepatineerd zodat ze goed integreren in het totale gevelbeeld.
- Verpoederd baksteenmetselwerk wordt hersteld met een steenverharder of indien nodig plaatselijk vervangen.
- Mosbegroeiing wordt jaarlijks verwijderd met behulp van een ecologisch product.
- Beschadigde bepleistering wordt ad hoc hersteld.

6.1.5.2.3. SCHRIJNWERK

- De soepele voegen en kitvoegen worden jaarlijks gecontroleerd op een goed sluitvermogen. Indien nodig worden de afdichtingen ad hoc hersteld met lijnoliestopverf.
- De bewegende delen van het hang- en sluitwerk worden jaarlijks gesmeerd. Het hang- en sluitwerk wordt regelmatig gecontroleerd op een goed sluitend vermogen. Het beslag dat onderhevig is aan de weersomstandigheden worden om de vijf jaar ontroest en opnieuw geschilderd met een combinatie van olie en pigment (van Wolf Jordan).

6.1.5.2.4. AFWERKINGSLAGEN

- Het schrijnwerk wordt om de vijf jaar geschilderd ten einde schade aan het hout te voorkomen door vocht. Hiervoor wordt er gebruik gemaakt van een lijnolieverf (type Aquamaryn). Bij het schilderen is het van groot belang dat alle onderdelen van het schrijnwerk een schilderlaag krijgen. De horizontale delen van het schrijnwerk worden jaarlijks nagekeken op schade omdat deze meer blootgesteld zijn aan vocht.

6.1.6. PAARDENSTALLEN

6.1.6.1. EENMALIGE MAATREGELEN

6.1.6.1.1. DAK

De nieuw toegevoegde dakpannen (in een rode kleur) worden vervangen door gesmoorde holle dakpannen.

De mosbegroeiing wordt van de dakpannen verwijderd met een ecologisch afbreekbaar product.

6.1.6.1.2. BAKSTEENMETSSELWERK

Het verweerde baksteenmetselwerk in de oostgevel kan plaatselijk hersteld worden met een steenverharder. Bakstenen die te beschadigd zijn kunnen vervangen worden door bakstenen met dezelfde afmetingen, kleur en textuur als het omliggende metselwerk. Indien nodig worden de bakstenen gepatineerd.

Het beschadigde of ontbrekende voegwerk wordt uitgekapt en opnieuw opgevoegd met een hydraulische kalkmortel. De cementvoegen worden uitgekapt en hervoegd met een hydraulische kalkmortel. Het voegwerk wordt uigevoerd in een kleur en textuur die aansluit bij de omliggende voegen. Indien nodig worden het nieuwe voegwerk gepatineerd zodat ze integreren bij het totale gevelbeeld.

De scheurtjes in het baksteenmetselwerk worden afgedicht met een kalkmortel zodat er geen vocht meer kan insijpelen.

De begroeiing op de noordgevel wordt verwijderd om de gevel te kunnen inspecteren op schade. Indien de bakstenen en het voegwerk beschadigd zijn, worden er gepaste maatregelen genomen (die hierboven ook reeds opgesomd werden).

6.1.6.1.3. SCHRIJNWERK

De ingerotte delen van de vrijstaande standvinken worden verwijderd en vervangen.

Het roestig beslag wordt verwijderd.

6.1.6.2. WEDERKERENDE MAATREGELEN

6.1.6.2.1. DAK

- De daken worden om de twee/drie jaar geïnspecteerd op gebreken.
- Gebroken of verdwenen dakpannen worden ad hoc vervangen door gesmoorde holle dakpannen.
- De dakaansluitingen worden tijdens de inspectie van het dak eveneens nagekeken, de slabben, afdichtingen, voegen,.. moeten goed aansluiten en mogen geen openingen vertonen. Indien nodig worden de aansluitingen hersteld of vernieuwd. De aansluitingen bestaan steeds uit loodslabben in combinatie met loodwol, er wordt geen gebruik gemaakt van mastieken.

6.1.6.2.2. GEVELS

- Het voegwerk wordt jaarlijks gecontroleerd door hun dichtheid en scheuren in het voegwerk na te gaan. Indien nodig wordt het voegwerk opnieuw opgevoegd met een hydraulische kalkmortel. Ook de aansluitingsvoegen worden hierbij gecontroleerd en indien nodig hersteld met een hydraulische kalkmortel. Het voegwerk wordt uigevoerd in een kleur en textuur die aansluit bij de omliggende voegen. Indien nodig worden het nieuwe voegwerk gepatineerd zodat ze integreren bij het totale gevelbeeld.
- Verpoederd baksteenmetselwerk wordt hersteld met een steenverharder of indien nodig plaatselijk vervangen. Indien bakstenen vervangen worden, hebben ze dezelfde afmetingen, kleur en textuur als het omliggend metselwerk. Indien dit nodig blijkt wordt het nieuwe metselwerk gepatineerd.
- Mosbegroeiing wordt jaarlijks verwijderd met behulp van een ecologisch product.

6.1.6.2.3. SCHRIJNWERK

- De soepele voegen en kitvoegen worden jaarlijks gecontroleerd op een goed sluitvermogen. Indien nodig worden de afdichtingen ad hoc hersteld met lijnoliestopverf.
- De bewegende delen van het hang- en sluitwerk worden jaarlijks gesmeerd. Het hang- en sluitwerk wordt regelmatig gecontroleerd op een goed sluitend vermogen. Het beslag dat onderhevig is aan de weersomstandigheden worden om de vijf jaar ontroest en opnieuw geschilderd met een samenstelling van olie en pigment (via Wolf Jordan).

6.1.6.2.4. AFWERKINGSLAGEN

- Het schrijnwerk wordt om de vijf jaar geschilderd ten einde schade aan het hout te voorkomen door vocht. Bij het schilderen is het van groot belang dat alle onderdelen van het schrijnwerk een schilderlaag krijgen. De horizontale delen van het schrijnwerk worden jaarlijks nagekeken op schade omdat deze meer blootgesteld zijn aan vocht.

6.1.7. SCHRIJNWERKERIJ

6.1.7.1. EENMALIGE MAATREGELEN

Het herstel van de regenwaterafvoer en de afdichting van het schrijnwerk in de lichtstraat zijn voor de schrijnwerkerij prioritair.

6.1.7.1.1. DAK

De regenwaterafvoer wordt vervangen naar een afvoer vervaardigd uit zink.

6.1.7.1.2. BAKSTEENMETSSELWERK

Het sterk verweerde baksteenmetselwerk wordt verstevigd met een steenverharder of wordt plaatselijk vervangen. Ontbrekende bakstenen worden eveneens opnieuw aangebracht. De nieuwe bakstenen hebben dezelfde afmetingen, kleur en textuur als het omliggend metselwerk. Indien nodig worden de nieuwe bakstenen gepatineerd.

Het uitgespoelde voegwerk wordt uitgekapt en heropgevoegd met een hydraulische kalkmortel. Het voegwerk wordt steeds uitgevoerd met dezelfde kleur en textuur als de omliggende voegen. Indien nodig wordt het nieuwe voegwerk gepatineerd opdat het zich goed zou integreren in het totale gevelbeeld.

De aansluitingsvoeg tussen dakrand en -pannen wordt opnieuw aangebracht met een hydraulische kalkmortel.

De gevelbegroeiing wordt weggehaald of sterk gesnoeid om de staat van het onderliggende metselwerk te controleren. Indien het metsel- of voegwerk beschadigd is, wordt deze hersteld zoals hierboven beschreven. De kleefsporen van de planten worden ook verwijderd van de gevel.

6.1.7.1.3. NATUURSTEEN

De barsten in de natuurstenen raam- en deurdorpels worden hersteld met een restauratiemortel zodat er geen vocht kan indringen.

6.1.7.1.4. SCHRIJNWERK

De afdichting van het schrijnwerk in de lichtstraat wordt hersteld zodat de begroeiing niet meer binnen kan groeien. De soepele kitvoegen worden opnieuw aangebracht met een lijnoliestopverf.

6.1.7.1.5. AFWERKINGSLAGEN

De schilderlaag wordt opnieuw aangebracht op het schrijnwerk zodat aantasting door indringend vocht wordt vermeden, dit gebeurt met een lijnolieverf (type: Aquamaryn).

6.1.7.2. WEDERKERENDE MAATREGELEN

6.1.7.2.1. DAK

- De daken worden om de twee/drie jaar geïnspecteerd op gebreken.
- Gebroken of verdwenen dakpannen worden ad hoc vervangen door gesmoorde holle dakpannen.
- De dakaansluitingen worden bij het daknazicht nagekeken, de slabben, afdichtingen, voegen,.. moeten goed aansluiten en mogen geen openingen vertonen. Dit geldt eveneens voor de aansluitingen van de schoorstenen. Indien nodig worden de aansluitingen hersteld of vervangen. De aansluitingen bestaan steeds uit loden slabben in combinatie met loodwol, er wordt geen mastiek toegepast.

6.1.7.2.2. GEVELS

- Het voegwerk wordt jaarlijks gecontroleerd door hun dichtheid en scheuren in het voegwerk na te gaan. Indien nodig wordt het voegwerk opnieuw opgevoegd met een kalkmortel. De mortel heeft steeds dezelfde kleur en textuur als het voegwerk hierrond. Indien nodig worden de nieuwe voegen gepatineerd zodat ze integreren bij het globale gevelbeeld. Ook de aansluitingsvoegen worden hierbij gecontroleerd en indien nodig hersteld met een kalkmortel.
- Verpoederd baksteenmetselwerk wordt hersteld met een steenverharder of indien nodig plaatselijk vervangen. Nieuwe bakstenen hebben steeds dezelfde afmeting, kleur en textuur als het omliggend baksteenmetselwerk en worden indien nodig gepatineerd.
- Mosbegroeiing wordt jaarlijks verwijderd met behulp van een ecologisch product.

6.1.7.2.3. SCHRIJNWERK

- De soepele voegen en kitvoegen worden jaarlijks gecontroleerd op een goed sluitvermogen. Hierbij is er speciale aandacht voor de afdichtingen van de lichtstraat. Indien nodig worden de afdichtingen ad hoc hersteld met lijnoliestopverf.
- De bewegende delen van het hang- en sluitwerk worden jaarlijks gesmeerd. Het hang- en sluitwerk wordt regelmatig gecontroleerd op een goed sluitend vermogen. Het beslag dat onderhevig is aan de weersomstandigheden worden om de vijf jaar ontroest en opnieuw geschilderd.

6.1.7.2.4. AFWERKINGSLAGEN

- Het schrijnwerk wordt om de vijf jaar geschilderd ten einde schade aan het hout te voorkomen door vocht. Hiervoor wordt een lijnolieverf gebruikt (type: Aquamaryn). Bij het schilderen is het van groot belang dat alle onderdelen van het schrijnwerk een schilderlaag krijgen. De horizontale delen van het schrijnwerk worden jaarlijks nagekeken op schade omdat deze meer blootgesteld zijn aan vocht.
- Indien een herstel van de pleisterlaag zich opdringt, gebeurt dit met kalkhoudende materialen en wordt het afgewerkt met kalkverf (zelf samengesteld met grondstoffen van Wolf Jordan) zodat de patina zich zo snel mogelijk hersteld.

6.1.8. JACHTPAVILJOEN

6.1.8.1. EENMALIGE MAATREGELEN

6.1.8.1.1. DAK

Het dak is niet origineel en het dak en dakstructuur worden integraal vervangen door een nieuw dak.

De regenwaterafvoeren uit PVC worden vervangen door zinken buizen met gietijzeren standpijpen en hanggoten uit zink.

6.1.8.1.2. BAKSTEENMETSSELWERK

De algen- en mosgroei wordt verwijderd met een ecologisch product.

De klimopbegroeiing op de gevels wordt verwijderd vermits deze vochtschade aan het gebouw kunnen berokkenen doordat de gevels niet goed kunnen uitdrogen.

Enkele raam- en deuropeningen werden in latere bouwfases gedicht of juist aangebracht. Bij de restauratie wordt ervoor gekozen om de oorspronkelijke situatie terug te herstellen, de volgende openingen worden hierbij terug naar hun originele toestand gebracht:

- De ronde opening ter hoogte van de badkamer wordt dichtgemetst.
- Het recente baksteenmetselwerk in de in de middelste travee van de noordelijke zijgevel wordt verwijderd.
- De deuropening in de achtergevel wordt verbreed tot de oorspronkelijke breedte.
- De raamopening aan de rechterzijde van de deuropening (achtergevel) wordt opnieuw aangebracht.

6.1.8.1.3. NATUURSTEEN

De raamdorpels zijn sterk vervuild en worden gereinigd.

De barsten in de raamdorpels in de blauwe hardsteen worden hersteld door het gebruik van een restauratiemortel.

De witte kalkzandsteen wordt verstevigd en hersteld met een restauratiemortel. Te sterk verweerde onderdelen worden vervangen door nieuwe witte kalkzandsteen.

6.1.8.1.4. AFWERKINGSLAGEN

De verweerde en afgebrokkelde bepleistering wordt verwijderd en opnieuw aangebracht met kalkhoudende materialen.

Het schilderwerk wordt op alle gevels opnieuw aangebracht met een kalkverf.

6.1.8.1.5. BUITENSCHRIJNWERK

De steen- en waterlijsten zijn ingerot en worden integraal vervangen waarbij er aandacht is voor een historisch verantwoorde detaillering.

De ingerotte delen van de rondboogramen (onderregels, knooppunten tussen de regels en stijlen, tussenroeden) worden vervangen.

De bovenwaaiers van de rondboogramen is niet origineel, ze worden vervangen door bovenwaaiers die historisch gezien meer correct zijn.

De stopverf wordt opnieuw aangebracht met lijnoliestopverf en al het schrijnwerk wordt opnieuw geschilderd met lijnolieverf (type: Aquamaryn).

Gebroken of ontbrekende beglazing wordt vervangen.

Het niet-historisch hang- en sluitwerk wordt vervangen door hang- en sluitwerk dat historisch beter integreert bij het geheel.

6.1.8.1.6. SMEEDWERK

De smeedijzeren elementen worden ontroest en herschilderd met een combinatie van olie en pigment (via Wolf Jordan). Te zwaar beschadigde onderdelen worden vervangen.

6.1.8.2. WEDERKERENDE MAATREGELEN

Voor de wederkerende maatregelen worden de adviezen die opgenomen zijn in de 'onderhoudsgids' van het WTCB gevolgd. Na de volledige restauratie van het gebouw wordt er vanuit gegaan dat door regulier onderhoud grote restauratiecampagnes in de komende 20 jaar vermeden kunnen worden.

6.1.8.2.1. DAK

- Het dak worden om de twee jaar geïnspecteerd op gebreken.
- De dakaansluitingen worden eveneens nagekeken, de slabben, afdichtingen, voegen,... moeten goed aansluiten en mogen geen openingen vertonen. Dit geldt eveneens voor de aansluitingen van de schoorstenen. Indien nodig worden de aansluitingen hersteld of vervangen. De aansluitingen worden steeds uitgevoerd met loodslabben in combinatie met loodwol, mastieken worden niet gebruikt.

6.1.8.2.2. NATUURSTEEN

- De natuursteen wordt regulier gereinigd.
- De aansluitingsvoegen van de natuursteen met het baksteenmetselwerk worden jaarlijks gecontroleerd door hun dichting en scheurvorming in de voegen na te gaan. Indien er zich schade voordoet worden de voegen ad hoc opnieuw opgevoegd met een hydrylische kalkmortel. De mortel heeft steeds dezelfde kleur en textuur als het voegwerk hierrond.

6.1.8.2.3. SCHRIJNWERK

- De soepele voegen en kitvoegen worden jaarlijks gecontroleerd op een goed sluitvermogen. Indien nodig worden de afdichtingen ad hoc hersteld met lijnoliestopverf.
- De bewegende delen van het hang- en sluitwerk worden jaarlijks gesmeerd. Het hang- en sluitwerk wordt regelmatig gecontroleerd op een goed sluitend vermogen. Het beslag dat onderhevig is aan de weersomstandigheden worden om de vijf jaar ontroest en opnieuw geschilderd met een samenstelling van olie en pigment (via Wolf Jordan).

6.1.8.2.4. AFWERKINGSLAGEN

- De pleisterlaag wordt jaarlijks geïnspecteerd op gebreken. Indien er barsten of ontbrekende delen waar te nemen zijn wordt de bepleistering opnieuw aangebracht met kalkhoudende materialen. Dit is om te vermijden dat er zich vocht achter het pleisterwerk zal ophopen en op die manier grote stukken bepleistering zal afstoten.
- De schilderlaag op de gevels wordt om de zeven jaar (of indien nodig sneller) opnieuw aangebracht met een kalkverf (zelf aangemaakt met grondstoffen Wolf Jordan).
- Het schrijnwerk wordt om de vijf jaar opnieuw geschilderd ten einde schade aan het hout te voorkomen door vocht met lijnolieverf (type: Aquamaryn). Bij het schilderen is het van groot belang dat alle onderdelen van het schrijnwerk een schilderlaag krijgen. De horizontale delen van het schrijnwerk worden jaarlijks nagekeken op schade omdat deze meer blootgesteld zijn aan vocht.

6.1.8.2.5. SMEEDWERK

- De smeedijzeren elementen worden om de vijf jaar ontroest en geschilderd met een samenstelling van olie en pigment (via Wolf Jordan) ten einde schade aan het baksteenmetselwerk en natuursteen te voorkomen.

6.2. KASTEELDOMEIN - LANDSCHAP

6.2.1. HOUTIGE KLEINE LANDSCHAPSELEMENTEN

6.2.1.1. SOLITAIRE EN/OF MARKANTE BOMEN

Bomen met erfgoedwaarde worden zoveel mogelijk bewaard in de loop van dit beheerplan. Zoals aangegeven in paragraaf 3.4.1.8 verwachten we tijdens de beheerplanperiode een uitval in de bomen die in eindfase en slechte conditie zijn. Deze bomen worden individueel vervangen zodra dit noodzakelijk is om de veiligheid van de parkbezoekers te garanderen. Aan de hand van een 3-jaarlijkse visuele boomveiligheidscontrole wordt dit gecontroleerd en indien noodzakelijk wordt er nader onderzoek uitgevoerd. Dit geldt niet voor de bomen die in dreefverband staan. Deze worden wel geveld zodra de veiligheid niet meer gegarandeerd kan worden maar pas vervangen indien in een strook van 100 meter meer dan de helft van de bomen is geveld.

6.2.1.1.1. AANPLANT

Bomen worden gekozen volgens het stand-still principe uit het natuurbeheer. Dit wil zeggen dat inheemse bomen vervangen worden door inheemse. Voor de uitheemse soorten verkiezen we deze terug te vervangen door uitheemse soorten om de diversiteit te behouden en het esthetische aspect vaak eenvoudiger in te vullen is met uitheemse soorten. Er worden steeds bomen van dezelfde grootte-orde gekozen als de bestaande bomen en standplaatsgeschiktheid wordt uitgebreid onderzocht.

6.2.1.1.2. PLANTADVIES NIEUWE BOMEN

Bij het aanplanten wordt beroep gedaan op een erkend boomverzorger (ETW) die aanplant, standplaatsinrichting, verankering en watergift in goed banen dient te lijden volgens de meest recente kennis en technieken.

6.2.1.1.3. BEHEER

Het beheer van solitaire bomen of markante bomen omvat de volgende elementen:

- beheer kroonprojectie bomen: essentieel in het toekomstig beheer is een goed beheer van de kroonprojectie van de bomen. De kroonprojectie is de rand van de kroon op de grond geprojecteerd. Deze kroonprojectie (en meestal nog een meter daarbuiten) geldt als de zone waarin zich gewoonlijk de meeste wortels bevinden. Als een boom een zuilvorm heeft (veel hoger dan breed is) is het wortelstelsel veel groter dan de kroonprojectie. Deze zone is essentieel voor aanvoer van vocht, zuurstof en voedingstoffen. Vele activiteiten binnen deze zone, zoals graven, plaatsen van installaties, berijden met (zware) voertuigen, ... zijn schadelijk voor de boom. De volgende maatregelen kunnen de kroonprojectie beschermen:
 - permanent afschermen, vb. visueel via lage afspanning, boordsteen, andere beplanting, ...
 - mulchen: is het bedekken van de bodem met organisch materiaal (laag van 5 tot 10 cm dik, jaarlijks opnieuw aan te brengen). Enkele van de voordelen van mulchen zijn:
 - ♦ luchtigere bodemstructuur (tegengaan bodemverdichting): goede bodemstructuur door organisch materiaal, bodemleven, ... waardoor er een uitgebreider wortelstelsel ontstaat
 - ♦ betere waterhuishouding door betere bodemstructuur: betere vocht-opname in de bodem en anderzijds stagnerend water vermijden
 - ♦ temperen van de temperatuurschommelingen
 - ♦ beperkt de betreding door visuele barrière
 - ♦ voorkomt de groei van grassen die in concurrentie treden met het wortelstelsel van de boom
 - ♦ voorkomt aanrijshade
- Belangrijk aandachtspunt bij mulchen is de mogelijke vorming van moerasgas, bij anaërobe vertering van organisch materiaal in natte bodems. Het tegengaan van al te natte condities is dus belangrijk.
- vaste planten (vb. bodembedekker): voordeel t.o.v. mulchen is de esthetische meerwaarde. Nadeel is concurrentie met het wortelstelsel van de bomen;
- tegengaan bestaande bodemverdichting. Preventie staat voorop, maar indien reeds bodemverdichting in kroonprojectie van bijzondere boom is

opgetreden, kunnen de volgende maatregelen genomen worden:

- ploffon: met behulp van luchtdruk wordt een holle lans in de bodem bij de boom gebracht. Wanneer de gewenste diepte is bereikt, wordt vanuit een compressieketel een hoeveelheid lucht onder hoge druk uit de openingen van de holle lans geperst. Daardoor wordt de verdichte grond losgescheurd en ontstaan er luchtkanalen in de bodem. Het resultaat is:
 - ♦ een betere lucht- en waterhuishouding
 - ♦ doorwortelbare ruimte wordt vergroot
 - ♦ storende lagen worden doorbroken en verdichte gronden worden losgeploft
 - ♦ stagnerend grondwater wordt gemakkelijker afgevoerd
- naast ploffon kan met eenzelfde techniek ook substraat (voedingsstoffen) in verschillende vormen worden ingeblazen om inklinking van opengedane scheuren te beperken. Daarbij beschikt de boom nagenoeg direct over extra voeding wat de conditie op korte termijn bevordert.
- verticale zuilen: boren van enkele gaten in de bodem rondom de boom; deze boorgaten worden opgevuld met compost; met deze methode is er wel kans op wortelbeschadiging.

Op basis van een meer gedetailleerd onderzoek van het wortelstelsel door een boomexpert/verzorger wordt de meest geschikte techniek gekozen. Deze maatregelen (vooral ploffon) zijn wel kostelijk en kunnen de wortels nog extra beschadigen. Er wordt enkel tot deze ingrepen overgegaan bij erg bijzondere bomen.
- deskundige boomverzorging. Zowel de inhoudelijke uitwerking als de uitvoering van de boomverzorging dient te gebeuren door een erkend boomverzorger. In functie hiervan is het aangewezen om periodiek, bv. om de 3 jaar een onderzoek uit te voeren naar conditie en vitaliteit van de bomen. Op basis hiervan worden de jaarlijkse beheermaatregelen uitgewerkt. Hierbij kan het onder meer gaan om vormsnoei (begeleidingssnoei tot het bereiken van het eindbeeld – onderhoudssnoei vanaf bereiken eindbeeld met doel behouden eindbeeld), verjongingssnoei, voorkomen / remediëren van zonnebrand, hakhoutbeheer, ...
- opleiding parkbeheerders. Opleiding moet voorzien worden voor de beheerders van het park zodat aanrijtschade (o.a. maaibeheer), zoutschade, bodemverdichting kan worden vermeden.
-

6.2.1.2. DREVEN/BOMENRIJEN

De dreven dienen als zodanig te blijven bestaan; de vervanging van afgestorven bomen is dan ook noodzakelijk om de dreven continu te houden en niet te laten degraderen. Bij een drie jaarlijkse VTA-controle wordt nagegaan welke bomen geveld dienen te worden indien de veiligheid niet meer gegarandeerd kan worden. Vervanging van de bomen gebeurt pas als er op 100 meter dreef meer dan de helft van de bomen zijn geveld. Snoeiwerken aan bestaande bomen zijn beperkt tot verwijderen van te laag hangende takken in functie van de doorgang of van het verwijderen van dood hout uit de kruin.

6.2.1.2.1. BEHEER

Er wordt voor gekozen de heraanleg van de laanbeplanting met dreefbomen uit te voeren vanaf een uitval van 50% van de individuen op 100 meter dreef. De bestaande plantverbanden worden behouden. Er wordt telkens geplant in het midden tussen twee stronken. De aanplant wordt uitgevoerd door een ETW-er volgend de meest recente kennis en inzichten rond planttechniek, stanplaatsinrichting en verankering.

Het beheer van de jonge aanplanten bestaat hoofdzakelijk uit snoei. Een regelmatige monitoring en evaluatie is nodig om op het gepaste tijdstip de juiste maatregelen te nemen. Bij voorkeur wordt om de drie jaar een monitoring van de uitgevoerd. Deze monitoring wordt uitgevoerd samen met de VTA van de oudere bomen.

Toe te passen snoeitechnieken zijn

- Begeleidingssnoei: hierbij worden vormverbeterende snoeitechnieken gebruikt in de tijdelijke kroon van de boom (dubbele toppen, zuigers en zware zijtakken verwijderen. De begeleidingssnoei kan starten vanaf 3-5 jaar na aanplanting. In praktijk worden reeds tijdens de nazorgperiode kleine hoeveelheden aan potentiële probleemtakken vroegtijdig gesnoeid.
- Kroonverzorging: de frequentie van de onderhoudssnoei of kroonverzorging is uiteraard afhankelijk van de noodzaak, maar het snoeien is een eerder uitzonderlijke activiteit (zowel naar frequentie als naar snoeivolume) die pakweg eens om de 3 tot 6 jaar wordt uitgevoerd. Soms is kroonverzorging noodzakelijk als er, door bijvoorbeeld windschade of beheer in naburig terrein een verandering optreden in de vitaliteit. Hiervoor wordt er optioneel een jaarlijkse kroonverzorging ingepland.

Bomen in omliggende bosbestanden worden gerooid indien ze sterk concurreren met de dreefbomen.

6.2.2. GRASLANDEN

6.2.2.1. BEHEER

Om de graslandvegetatie te behouden is het beheer ervan essentieel. Zonder dit beheer zou het grasland in eerste instantie verruigen tot ruigte, en later verbossen.

Hooilandbeheer (maaïen, met afvoer van het maaisel) leidt tot de meest bloemrijke vegetaties. Om dat te bereiken moeten ten eerste de gewenste soorten zaad kunnen zetten en ten tweede moet vervilting tegengegaan worden. De wijze waarop dat moet gebeuren, is afhankelijk van de biomassaproductie van het hooiland.

Als de biomassaproductie hoog is, zal de vegetatie al in de loop van het late voorjaar hoog zijn en wordt een maaibeurt dan al noodzakelijk. Na de maaibeurt zal de hergroei in de zomermaanden nog groot zijn en moet er dus een tweede maaibeurt plaatsvinden om de vervilting tegen te gaan. Is de biomassa laag, dan zal de strekkingsfase van de vegetatie veel later liggen en kan de maaibeurt uitgesteld worden. De hergroei zal veel minder zijn, zodat een tweede maaibeurt niet noodzakelijk is. Vervilting krijgt geen kans.

De grenswaarde voor biomassaproductie ligt ongeveer op 5 ton droge stof per ha per jaar. Als de biomassa boven de 5 ton ligt, zijn twee maaibeurten noodzakelijk. Bij minder dan 5 ton kan één maaibeurt volstaan. In praktijk kan dit ingeschat worden door na te gaan of de vegetatie de neiging vertoont om bij een normale winddruk om te vallen. Als dat ogenblik voor begin augustus valt, is een tweede maaibeurt noodzakelijk. In het andere geval volstaat één maaibeurt.

In het park (bestanden 5, 8 en 9) zijn de graslanden schraal genoeg zodat ze jaarlijks slechts één maaibeurt dienen te ondergaan. Deze maaibeurt vindt plaats op het einde van augustus. Het maaisel wordt gehooïd. Bovendien is er een kleine schapenkudde die het domein jaarrond begraaft. De wandelpaden doorheen het hooiland worden wekelijks gemaaid (met afvoer van het maaisel).

De open plek in bestand 14 met heide krijgt een maaibeheer om de 5 jaar vroeg in het voorjaar (maart-april). Niet de gehele plek wordt dan kort gemaaid; enkele oudere heidestruiken kunnen telkens blijven staan.

De bermen in bestanden 4, 9 en 15 worden twee keer per jaar gemaaid met afvoer van het maaisel om verruiging tegen te gaan. Hierbij wordt cyclisch

gewerkt, waarbij sommige stukken effectief twee keer gemaaid worden, afgewisseld met zones die slechts één keer in een jaar worden gemaaid en zones die ruiger mogen worden en slechts om de 2-3 jaar worden gemaaid. Vooral waar voorjaarsbloeiërs (dalkruid) voorkomen, mag de vegetatie niet verruigen.

De weiden ten noorden van het kasteeldomein blijven als weide beheerd worden (begrazing door runderen/paarden).

De bestaande open zones krijgen dus het volgende beheer:

- bestand 1: begrazing door runderen
- bestand 2: begrazing door paarden
- bestanden 5 & 8: grasveld park: jaarlijks maaïen einde augustus, met afvoer van het maaisel + begrazing door schapen
- bestanden 5 & 8: grazige wandelpaden: wekelijks maaibeurt (periode maart - november)
- bestand 9: open plekken: jaarlijks maaïen einde augustus, met afvoer van het maaisel + begrazing door schapen
- bestand 14: open plek: 5-jaarlijks maaïen (maart-april)
- bestand 16: de open plekken worden twee maal per jaar gemaaid (juni en september)
- bestand 4: bermen: zones twee keer maaïen per jaar (begin juli en september), afgewisseld met zones die slechts één keer gemaaid worden, en zones die slechts om de enkele jaren gemaaid worden
- bestand 9: rijke bermen krijgen hetzelfde beheer als de bermen in bestand 4
- bestand 15: de bermen worden 2 keer per jaar gemaaid
-

6.2.3. VIJVERS EN GRACHTEN

De waterlichamen worden gevoed vanuit de Hofbeek (uiteindelijk met water uit het anti-tankkanaal). Peilschommelingen worden vooral veroorzaakt door het waterbeheer op deze waterlopen. Een stabiele waterstand is essentieel voor het behoud van de oevers. Een extra hydrologisch onderzoek dient uitgevoerd te worden om de oorzaken en oplossingen van de schommelingen in kaart te brengen.

Door peilschommelingen tegen te gaan, wordt vermeden dat de vijvers en grachten te snel verlanden (door versnelde vertering van de aan de lucht blootgestelde organische sliblaag bij lage waterstanden, daaruit volgende voedseltoename van de waterlichamen, met als resultaat extra plantengroei; het hoge waterpeil zorgt ook voor de onderdrukking van een aantal potentieel dominante, agressieve soorten).

Er wordt in elk geval op toegezien dat steeds ongeveer de helft van de wateroppervlakken open blijft. Indien de vijvers of grachten te zeer verlanden en dichtgroeien, kan overgegaan worden tot (gefaseerd) maaien van de oevervegetatie in de zomer (met afvoer van het maaisel), schonen en/of ruiming. Schonen en ruimen vinden plaats in de periode september-oktober. Bij baggerwerken dient voorzichtig en liefst niet te grootschalig te werk gegaan worden, wegens de vele leidingen die de waterpartijen doorkruisen. Eventueel kan gebruik gemaakt worden van een slibzuiger en worden takkenmateriaal e. d. verwijderd met een kleine kraan. Indien nodig kan deze ingreep meerdere keren tijdens de beheerplanperiode uitgevoerd worden.

Afkalvende oevers en oevers met aftakelende oeverbeschoeiing worden hersteld. Bij herstel van de houten beschoeiing kan men zich beperken tot vervanging van de versleten onderdelen. Bij afkalvende oevers zijn meerdere werkwijzen mogelijk:

- Aanbrengen van houten beschoeiing + opvullen van het oorspronkelijke oevervolume
- Gebruik van schanskorven + opvullen van het oorspronkelijke oevervolume
- Herprofilering van de oever zodat een geleidelijk aflopende oever ontstaat, die een geschikte oevervegetatie krijgt (vb. rietkraag) die erosie voorkomt, mogelijk in combinatie met kokosmatten, ...

Houten beschoeiing wordt voorzien voor de waterpartijen rondom het kasteel en bij de buitengrachten.

Bij het beheer moet met het behoud van de amfibieën- en waterfauna rekening worden gehouden (door gefaseerd te werken waar mogelijk).

Met name de buitengracht dreigt lokaal te veel dicht te groeien. Ter hoogte van de kasteelgracht wordt gestreefd naar het behoud van huidige situatie: rododendron wordt verwijderd; jaarlijks wordt het riet gefaseerd gemaaid in de winter (half november – half maart); bij verruiging wordt het riet gedurende 3-5 jaar tweemaal per jaar gemaaid (juni + augustus). Ook in de andere vijvers (Blauwe vijver, Gele vijver, Grote vijver) wordt ernaar gestreefd de huidige toestand te bewaren.

In de opwarmingsgracht is er veel kroos aanwezig. Dit kan problematisch zijn, omdat eronder geen of amper plantengroei meer mogelijk is en de gasuitwisseling ter hoogte van het wateroppervlak wordt verhinderd, waardoor het zuurstofgehalte sterk kan dalen, met nefaste gevolgen voor de waterfauna. Door de kleine afmetingen en grote aantallen individuen is meestal hooguit symptomatische bestrijding mogelijk. Verschillende methoden kunnen worden aangewend voor het ruimen van een kroosdek. Afscheppen (machinaal of handmatig) verdient de voorkeur, indien mogelijk gecombineerd met het voldoende lang droog leggen van de waterbodem. Door de kleine afmetingen is het echter meestal niet mogelijk om alle plantjes te verwijderen waardoor snel hergroei plaatsvindt, en plantjes gemakkelijk weer worden aangevoerd door watervogels.

6.2.4. PLANNING VAN DE WERKEN

In bijlage 4 wordt de activiteitentabel weergegeven die voor de duur van het beheerplan geldt. Deze tabel geeft een overzicht van alle inrichtingswerken en beheermaatregelen die het gebiedsbeheer met zich meebrengt. De beheerplanning zal maximaal inspelen op natuurlijke opportuniteiten zoals windval, stormschade of boomuitval.

6.3. KASTEELPARK - INFRASTRUCTUUR

6.3.1. TERRASSEN EN BRUGGEN

6.3.1.1. EENMALIGE MAATREGELEN

6.3.1.1.1. STABILITEIT

De noordelijke muur van het terras rondom het kasteel buikt uit en het metselwerk wordt uitgeduwt. Een stabiliteitsonderzoek (eventueel met een onderzoekspremie voor stabiliteitsonderzoek) moet de precieze oorzaak van deze problemen uitwijzen en zal de gepaste beheersmaatregelen formuleren om deze problematiek op te lossen.

Scheuren in het baksteenmetselwerk van de terrassen worden opgevolgd, indien deze groter worden is een stabiliteitsonderzoek aangewezen. Een stabiliteitsonderzoek (eventueel met een onderzoekspremie voor stabiliteitsonderzoek) zal de oorzaak achterhalen en gepaste maatregelen formuleren.

Het parement van de brug tussen het neerhof en het kasteel scheurt af, een stabiliteitsonderzoek (eventueel met een onderzoekspremie voor stabiliteitsonderzoek) is aanbevolen om de oorzaak te achterhalen en om gepaste maatregelen te kunnen formuleren.

6.3.1.1.2. VOEGWERKEN

Ongewenste vegetatie die tussen de voegen van het baksteenmetselwerk en tussen de natuursteenblokken wordt verwijderd om grotere schade aan de voegen te vermijden.

Het voegwerk is op de volgende plaatsen beschadigd of ontbreekt (gedeeltelijk). De voegen worden uitgekapt en heropgevoegd met een hydraulische kalkmortel op:

- De noordelijke muur van het terras van het kasteel, aansluiting aan de kleine toren
- Westelijke zijde van het terras rondom het kasteel
- Zuidelijke zijde van het terras rondom het kasteel

- Oostelijke zijde van het terras rondom het kasteel
- Brug tussen neerhof en kasteel
- Brug tussen kasteel en westelijke tuin
- Brug aan de paviljoendreef
- Toegangsbrug naar het neerhof

Het voegwerk heeft steeds dezelfde kleur en textuur als de omliggende voegen. Indien nodig worden de nieuwe voegen gepatineerd opdat ze goed integreren in het volledige gevelbeeld.

6.3.1.1.3. HERSTEL BAKSTEENMETSELWERK

Ontbrekende of verpoederd baksteenmetselwerk wordt hersteld door plaatselijk steenverharder toe te passen of bakstenen plaatselijk te vervangen door bakstenen met hetzelfde uitzicht en formaat als de omliggende bakstenen. Nieuwe bakstenen hebben dezelfde afmetingen, kleur en textuur als het omliggende metselwerk. Indien nodig worden de nieuwe bakstenen gepatineerd.

6.3.1.1.4. HERSTEL NATUURSTEEN

De scheuren in de balustrade aan de oostelijke zijde van het terras rondom het kasteel kunnen hersteld worden met een restauratiemortel.

De natuurstenen plint van de oostelijke zijde van het terras rondom het kasteel wordt hersteld met een restauratiemortel.

Ontbrekende stukken uit de natuurstenen plint bij het oostelijke bruggenhoofd van de brug tussen neerhof en westelijke tuin, worden hersteld door dezelfde natuursteen hier terug te plaatsen.

De verschoven natuurstenen bij de brug naar het neerhof worden vakkundig terug op hun plaats gebracht en indien nodig worden deze vervangen.

6.3.1.1.5. VERHARDINGEN

De betontegels op het terras voor het kasteel kunnen vervangen worden door natuur- of baksteen, die beter binnen het historische karakter van de site passen.

De voegmortel die gebruikt is voor de bakstenen verhardingen op de terrassen is te hard ten opzichte van de bakstenen. Ten einde schade aan de bakstenen te voorkomen, wordt er bij het hervoegen best geopteerd voor een kalkmortel.

De kasseien op het terras voor het neerhof, bij het theehuisje, paardenstallen en voor en op de oostelijke toegangsbrug liggen zeer ongelijk. De kasseien worden heraangelegd op een gestabiliseerd zandbed, waarbij de bestaande materialen behouden blijven.

6.3.1.2. OVERIGE ELEMENTEN

De scheur in de oostelijke grote vaas op het terras voor het kasteel kan hersteld worden met een restauratiemortel.

De smeedijzeren verbindingen op de trappen van de brug tussen het kasteel en de westelijke tuin worden ontroest zodat ze geen schade berokkenen aan de natuursteen. Indien scheuren of verwerking van de natuursteen het gevolg zijn van roestende verankeringen worden deze vervangen door inox. Ankers worden steeds opgevuld met lood.

Het muuranker van de brug naar het neerhof is niet meer functioneel. Het muuranker wordt onroest en opnieuw verankerd in het baksteenmetselwerk.

Smeedijzeren elementen zoals kettingen, muurankers en pilaren worden ontroest en geschilderd met een samenstelling van olie en pigment (via Wolf Jordan).

6.3.1.3. WEDERKERENDE MAATREGELEN

- Het voegwerk van zowel de natuursteen als het baksteenmetselwerk wordt jaarlijks gecontroleerd op ernstige gebreken. Het voegwerk wordt nagekeken met betrekking tot hun dichting door de hechting en aanwezigheid van scheuren na te gaan. Indien nodig worden delen heropgevoegd. De voegen worden dan uitgekapt en er wordt een nieuwe hydraulische kalkmortelvoeg geplaatst. De mortel heeft steeds dezelfde kleur en textuur als het voegwerk hierrond en wordt eventueel gepatineerd om een optimale integratie in het totale beeld te bekomen.
- Beschadigde of verdwenen bakstenen worden ad hoc hersteld door steenverharding of door de bakstenen plaatselijk te vervangen. Nieuwe stenen hebben dezelfde afmeting, kleur en textuur als het omliggende metselwerk en worden indien nodig gepatineerd.
- Beschadigde natuursteen wordt hersteld door plaatselijk een restauratiemortel toe te passen. Indien de schade te groot is of een stuk natuursteen verdwenen is, kan er geopteerd worden om een nieuw stuk natuursteen te plaatsen. Deze natuursteen moet steeds hetzelfde zijn als de oorspronkelijke steen.
- Smeed- en gietijzeren elementen worden om de vijf jaar ontroest en opnieuw geschilderd met een combinatie van olie en pigment (via Wolf Jordan).

6.3.2. POORTEN

6.3.2.1. EENMALIGE MAATREGELEN

6.3.2.1.1. NATUURSTEEN

De scheuren in de natuurstenen pijlers van de poort tussen het terras bij het kasteel en de westelijke tuin kunnen hersteld worden met een restauratiemortel.

De blauwe hardsteen van de poort aan de hoofdtoegang schilfert plaatselijk af. Dit kan indien gewenst hersteld worden met een restauratiemortel.

6.3.2.1.2. PLEISTERWERKEN

De bepleistering van de westelijke poort wordt geconsolideerd. Indien een herstel zich opdringt, gebeurt dit met kalkhoudende materialen en wordt dit afgewerkt met een kalkverf (zelf samengesteld met grondstoffen Wolf Jordan) zodat de patina zich zo snel mogelijk hersteld.

6.3.2.1.3. SMEEDIJZEREN ELEMENTEN

De roestige ankerpunten van de poort tussen het terras van het kasteel en de westelijke tuin worden ontroest. De opgedrukte loodzettingen worden hierbij verwijderd en opnieuw aangebracht.

Bij de poort tussen het terras van het kasteel en de westelijke tuin en de poort aan paviljoendreef is er roestvorming aanwezig op het smeedwerk van de poorten. Ze worden ontroest en in een zwarte kleur geschilderd, met een samenstelling van olie en pigment (via Wolf Jordan).

6.3.2.2. WEDERKERENDE MAATREGELEN

- De smeedijzeren poorten worden minstens om de vijf jaar ontroest en in een zwarte kleur geschilderd, met een samenstelling van olie en pigment (via Wolf Jordan).

6.3.3. OVERIGE BOUWKUNDIGE ELEMENTEN

6.3.3.1. OMMURING

6.3.3.1.1. EENMALIGE MAATREGELEN

Uitgespoeld voegwerk van de ommuring kan hersteld worden met een hydraulische kalkmortel. De mortel heeft steeds dezelfde kleur en textuur als het voegwerk hierrond. Indien nodig worden de nieuwe voegen gepatineerd opdat ze zich goed zouden integreren bij het totale gevelbeeld.

Gebroken natuurstenen dekstenen worden vervangen met hetzelfde materiaal.

6.3.3.1.2. WEDERKERENDE MAATREGELEN

Het voegwerk van het baksteenmetselwerk als de aansluitingsvoegen tussen de baksteen en de natuursteen worden jaarlijks gecontroleerd op ernstige gebreken. Het voegwerk wordt nagekeken met betrekking tot hun dichting door de hechting en de aanwezigheid van scheuren na te gaan. Indien nodig worden er delen heropgevoegd met een hydraulische kalkmortel die dezelfde kleur en textuur heeft als het omliggende voegwerk. Indien nodig worden de nieuwe voegen gepatineerd opdat ze zich goed zouden integreren bij het totale gevelbeeld.

6.3.3.2. SCHAPENSTAL

6.3.3.2.1. EENMALIGE MAATREGELEN

De schapenstal bevindt zich in een goede staat, er zijn geen onmiddellijke werkzaamheden nodig.

6.3.3.2.2. WEDERKERENDE MAATREGELEN

- Het baksteenmetselwerk wordt jaarlijks gecontroleerd op ernstige gebreken. Het voegwerk wordt nagekeken met betrekking tot hun dichting door de hechting en aanwezigheid van scheuren na te gaan. Indien nodig worden delen heropgevoegd. De voegen worden dan uitgekapt en er wordt een nieuwe kalkmortelvoeg geplaatst. De mortel heeft steeds dezelfde kleur en samenstelling als het voegwerk hierrond. Beschadigde of verdwenen bakstenen worden hersteld door steenverharding of door plaatselijk steenvervanging. Indien nodig worden er delen heropgevoegd met een hydraulische kalkmortel die dezelfde kleur en textuur heeft als het omliggende voegwerk. Indien nodig worden de nieuwe voegen gepatineerd opdat ze zich goed zouden integreren bij het totale gevelbeeld.
- Gebroken of beschadigde dakpannen worden vervangen door een holle dakpan, waarbij de kleurschakering tussen roodgebakken en gesmoorde dakpannen bewaard dient te blijven.
- De dakaansluitingen worden jaarlijks gecontroleerd op gebreken. Afdichtingen en voegen mogen geen openingen vertonen. Indien nodig worden deze hersteld. De aansluitingen worden gerealiseerd met loden slabben in combinatie met loodwol, er wordt geen gebruik gemaakt van mastieken.
- Het houten schrijnwerk wordt om de vijf jaar geschilderd om inrotting te voorkomen. Indien het schrijnwerk ingerot is, kan dit vervangen worden naar hetzelfde model.

6.3.3.3. RESTANTEN IJSKELDER

6.3.3.3.1. EENMALIGE MAATREGELEN

Zoals bij de visie uiteen gezet, is het een optie om de ijskelder terug op te bouwen.

Indien dit niet mogelijk is, worden alle restanten van de ijskelder verzameld bij de fundering van de ijskelder. De ruïnes van de ijskelder worden dan niet terug opgebouwd, de restanten in situ bewaard. Het is belangrijk dat de put en de funderingen steeds zichtbaar blijven.

6.3.3.3.2. WEDERKERENDE MAATREGELEN

Het gras en de beplanting rondom en tussen de restanten van de ijskelder worden regelmatig gemaaid zodat de bouwkundige elementen en de put niet overwoekerd worden. De brokstukken worden ook gevrijwaard van woekerende beplanting, hetzelfde geldt voor mossen. Indien mosvorming de bouwkundige elementen volledig dreigt te bedekken, worden deze verwijderd.

6.3.3.4. BEELDEN

6.3.3.4.1. EENMALIGE MAATREGELEN

De beelden bevinden zich thans in een goede staat. Indien in de toekomst bepaalde delen afgebroken of verdwenen zouden zijn, kunnen deze op een gespecialiseerde manier gerestaureerd worden.

6.3.3.4.2. WEDERKERENDE MAATREGELEN

De beelden worden indien nodig ad hoc ontmost met een ecologisch product.

6.3.3.5. SERRE

6.3.3.5.1. EENMALIGE MAATREGELEN

De serre is in goede staat waardoor onmiddellijke maatregelen niet genomen moeten worden.

Glasramen die beschadigd zijn, worden hersteld.

6.3.3.5.2. WEDERKERENDE MAATREGELEN

De gietijzeren delen van de serre worden om de vijf jaar ontroest en in een witte kleur geschilderd. Dit is nodig om schade aan de bakstenen muur en de glaspartijen te vermijden.

De afdichtingen van de glaspartijen worden jaarlijks gecontroleerd en indien nodig worden ze opnieuw aangebracht zodat er geen vocht kan insijpelen. De afdichtingen worden uitgevoerd met lijnoliestopverf.

De aansluitingen met de bakstenen muur worden jaarlijks gecontroleerd op gebreken en indien nodig worden deze hersteld.

6.3.3.6. OVERIGE ELEMENTEN

De overige elementen in het kasteelpark worden op een regelmatige basis onderhouden.

6.4. DUYVENDAELHOEVE

6.4.1. EENMALIGE MAATREGELEN

Algemeen geldt dat de Duyvendaelhoeve en Duyvendaelschuur een volledige restauratie vragen, waarbij de hieronder opgesomde maatregelen slechts een direct antwoord zijn op de diagnosenota. Beide gebouwen zullen volledig gerestaureerd worden, dringende instandhoudingswerken (zoals na stormschade) worden uiteraard wel onmiddellijk uitgevoerd.

6.4.1.1. WOONHUIS MET STALLING

6.4.1.1.1. EXTERIEUR

STABILITEIT

De scheuren in de zuidgevel en in de oostgevel zijn hersteld maar worden best nog opgevolgd. De fundering van deze hoek wordt best nog grondig onderzocht. Een stabiliteitsonderzoek (eventueel met een onderzoekspremie voor stabiliteitsonderzoek) kan uitgevoerd worden om bijkomende gepaste maatregelen te formuleren.

DAK

Beschadigde of weggevalen dakpannen worden plaatselijk hersteld door roodgebakken (Vlaamse) holle dakpannen. De ingerotte bebording aan de zuidelijke vlakken van het woonhuis en de stalling worden plaatselijk hersteld door de ingerotte delen plaatselijk te vervangen.

Bij het herstel van het dak is het wenselijk dat elke dakpan nagekeken worden ofdat de nokjes van de dakpannen nog aanwezig zijn. Indien deze niet meer aanwezig zijn, worden de dakpannen eveneens vervangen door nieuw holle roodgebakken pannen omdat deze anders wegschuiven. De dakpannen worden op het volledige dakvlak herlegd om de slechte overlap tussen verscheidene dakpannen te verhelpen.

De muurplaten worden behandeld tegen houtborende insecten. Indien de schade te groot is, worden ze integraal vervangen.

De gebruikte cementmortel in de topgevels en de cementering op de oostelijke kopse zijde zijn niet duurzaam en worden best verwijderd. De bakstenen worden opgevoegd met een kalkmortel. Dit geldt eveneens voor de mortel waarmee de nokpannen en de hoekkepers bevestigd werden.

Het afdichtingslood van het noordelijk dakvlak met het opgaande baksteenmetselwerk van achtergevel B wordt vervangen om vochtinsijpeling te voorkomen.

De loodafdichting aan het oostelijke dakvlakvenster wordt eveneens vervangen.

Er is momenteel geen regenwaterafvoer voorzien. De dakoversteken vervullen (historisch gezien) deze functie, waardoor het water niet op de gevel terecht komt. Indien het toch noodzakelijk is om een regenwaterafvoer aan te brengen om het metselwerk te beschermen tegen vochtbelasting, zijn dit bij voorkeur zinken hanggoten. Bij de kopse gevel in de zuidgevel en de kopse noordgevel is het noodzakelijk om een regenwaterafvoer te voorzien omdat het water hier wel rechtstreeks op de gevel afwatert.

Het dakgedeelte boven de stal is momenteel nog niet voorzien van een onderdak. Indien gewenst kan dit geplaatst worden.

BAKSTEENMETSELWERK

Uitgespoeld voegwerk wordt volledig uitgekapt en volledig heropgevoegd met een hydraulische kalkmortel. Dit is onder meer het geval bij de zuidoostelijke hoek van het woonstalhuis, de schoorstenen, westelijke gevel van de stal, noordelijke puntgevel van het huis. De eerder geplaatste cementvoegen worden eveneens verwijderd en opgevoegd met hydraulische kalkmortel. Het voegwerk heeft dezelfde kleur en textuur als het omliggende voegwerk, indien nodig worden de nieuwe voegen gepatineerd opdat ze zich goed zouden integreren in het totale gevelbeeld.

De scheurtjes en bouwnaden in het baksteenmetselwerk worden eveneens opgevuld met een kalkmortel om de vochtinsijpeling te voorkomen.

De afdichtingsvoegen tussen baksteen en natuursteen worden opnieuw aangebracht met een kalkmortel.

Verpoederd baksteenmetselwerk kan plaatselijk hersteld worden met een steenverharder of door bakstenen plaatselijk te vervangen door gelijkaardige bakstenen. De bakstenen hebben dezelfde afmetingen, kleur en textuur als het omliggend metselwerk, waarbij de nieuwe bakstenen gepatineerd kunnen worden.

NATUURSTEEN

Zeer sterk verweerde natuurstenen elementen worden vervangen door dezelfde natuursteen. De zeer sterk verweerde natuurstenen kruismonelen worden vervangen door dezelfde natuursteen, die bij voorkeur reeds een gepatineerd uitzicht hebben.

De verweerde natuurstenen druiplijsten worden eveneens vervangen om te vermijden dat het regenwater rechtstreeks op de gevel sijpelt en zo vochtproblemen veroorzaakt.

De scheur in de natuurstenen dorpel van de achterdeur wordt hersteld met een restauratiemortel om vochtinsijpeling te voorkomen.

SCHRIJNWERK

De sterk verweerde houten latei boven de poort in de westgevel wordt vervangen.

Ingerotte delen van het houten schrijnwerk kunnen plaatselijk vervangen worden. Bij de vervanging van water- en steenlijsten wordt steeds een historisch verantwoorde detaillering gebruikt.

Ontbrekende glasplaten in de ramen van de stal worden opnieuw aangebracht.

De stopverf wordt bij alle ramen opnieuw aangebracht met lijnoliestopverf.

De ontbrekende diefijzers in het kruiskozijn in de voorgevel worden opnieuw aangebracht, naar model van de overige diefijzers.

AFWERKINGSLAGEN

De smeedijzeren elementen worden ontroest en geschilderd om verdere schade aan het metselwerk en de natuursteen te voorkomen.

Het raam- en deurschrijnwerk wordt geschilderd ten einde schade en inrotting door insijpelend vocht te voorkomen. Hiervoor wordt een lijnolieverf (type: Aquamaryn) gebruikt. Bij het schilderen is het van groot belang dat alle onderdelen van het schrijnwerk een schilderlaag krijgen. De horizontale delen van het schrijnwerk worden jaarlijks nagekeken op schade omdat deze meer blootgesteld zijn aan vocht.

De boordplank wordt opnieuw geschilderd in een zwarte kleur met lijnolieverf (type: Aquamaryn).

6.4.1.1.2. INTERIEUR

STRUCTUUR

De leggers in de westelijke kleine ruimte van de stal zijn aangetast door schimmels. Een behandeling tegen schimmel moet voorkomen dat deze aantasting zich verspreidt.

De standvinken worden terug recht geplaatst en ontbrekende toognagels worden opnieuw aangebracht.

De vlieringbalken en kepers op de zolderruimte van een woonhuis buigen door omdat ze op een grote afstand van elkaar liggen. Hier worden schoren voorzien om de buiging op te vangen. Aan de zuidwestzijde werd een dakraam weggenomen en werd er geen extra keper bijgeplaatst waardoor de panlatten doorbuigen. Een extra keper wordt voorzien om dit probleem op te vangen.

De muuroplegging van de nokbalk in de westelijke gevel wordt hersteld.

De westelijke zijde van de houten vloer in de zolderruimte is in slechte staat. Deze wordt best integraal vervangen.

De aantastingen van houtborende insecten worden opgevolgd en indien de aantasting actief blijkt, wordt er een behandeling tegen houtborende insecten toegepast.

De dakstructuur op de zolderverdieping is aangetast door brandschade. Een grondige inspectie is nodig om de stabiliteit te kunnen waarborgen. De te vervangen houtstructuren worden hersteld naar het oorspronkelijke model.

WANDEN

In eerste instantie moet de oorzaak van de vochtschade behandeld worden alvorens de afwerkingslagen van de muren hersteld worden. De vochtproblematiek is vermoedelijk te wijten aan opstijgend vocht via de keldermuren. Er moet een stijgvochtbehandeling toegepast worden.

Het losgekomen pleisterwerk in onder meer de woonkamer en de keuken wordt hersteld. Ook in de kelder wordt er opnieuw een pleisterlaag op de muren aangebracht. Het verpoederd baksteenmetselwerk in de kelder wordt hersteld door steenverharding of door plaatselijke steenvervanging. De nieuwe bakstenen dienen dezelfde afmeting, kleur en textuur te hebben als het omliggende baksteenmetselwerk.

PLAFOND

Het voegwerk van de troggewelven in de open bergruimte wordt hersteld door de voegen uit te kappen en opnieuw op te voegen met een kalkmortel. Het voegwerk heeft dezelfde kleur en textuur als het omliggende voegwerk.

De I-profielen worden ontroest en voorzien van een afwerkingslaag.

SCHRIJNWERK

Het hang- en sluitwerk wordt ontroest en voorzien van een afwerkingslaag.

De deuromlijsting van de opkamer wordt opgevolgd in verband met de sporen van houtborende insecten. Indien de aantasting actief blijkt, wordt er een behandeling tegen deze houtborende insecten toegepast.

6.4.1.2. BAKHUISJE

6.4.1.2.1. EXTERIEUR

DAK

Weggeschoven of ontbrekende dakpannen worden aangevuld met holle roodgebakken dakpannen. De overige dakpannen die nog in goede staat zijn worden gereinigd. De oostelijke ontbrekende hoekkeperpan wordt eveneens aangevuld met een hoekkeperpan met hetzelfde uitzicht.

De aansluitingsvoegen van het dak met het opgaand metselwerk van het woonhuis worden hersteld met een kalkmortel.

De houten muurplaten worden indien nodig behandeld tegen houtborende insecten. Indien de houten muurplaten zich in te slechte toestand bevinden, worden ze integraal vervangen door nieuwe houten muurplaten.

De cementmortel die aangebracht is bij de nokpannen en hoekkepers wordt verwijderd en vervangen door kalkmortel.

De aansluitingen tussen het dak en de schoorsteen worden opnieuw aangebracht, deze worden hersteld met een loden slab in combinatie met loodwol.

Er zijn zoals bij het woonstalhuis geen regenwaterafvoeren voorzien, de dakoversteek zorgt ervoor dat er geen regenwater op de gevel terecht komt. Indien noodzakelijk om het metselwerk te beschermen, kunnen er zinken hanggoten aangebracht worden. Een dergelijke regenwaterafvoer dient wel voorzien te worden aan de aansluiting van de oostgevel van het bakhuisje met achtergevel want hier loopt het regenwater rechtstreeks op de gevel.

BAKSTEENMETSELWERK

Herstellingen met cementmortel worden verwijderd en heropgevoegd met een kalkmortel.

Het verweerde baksteenmetselwerk van de schouw wordt hersteld met een steenverharder of door integrale steenvervanging. Het voegwerk wordt eveneens uitgekapt en opnieuw heropgevoegd met een hydraulische kalkmortel. Het voegwerk heeft dezelfde kleur en textuur als de omliggende voegen.

NATUURSTEEN

Het verweerde afvoergootje (mozegat) in de oostgevel kan indien gewenst hersteld worden met een restauratiemortel.

BUITENSCHRIJNWERK

Het ingerotte schrijnwerk van de buitendeur wordt plaatselijk hersteld door het plaatsen van inzetstukken.

AFWERKINGSLAGEN

Het schrijnwerk wordt geschilderd ten einde schade en inrotting te voorkomen door inwerkend vocht. Bij het schilderen is het van groot belang dat alle onderdelen van het schrijnwerk een schilderlaag krijgen.

Het hang- en sluitwerk wordt ontroest en geschilderd zodat schade aan het metselwerk en natuursteen vermeden wordt.

De bepleistering op de schouw wordt verwijderd en het onderliggende metselwerk wordt indien nodig hersteld zoals beschreven bij 'baksteenmetselwerk'.

6.4.1.2.2. INTERIEUR

STRUCTUUR

De oplegging van de moerbalkkoppen in de westelijke gevel worden gecontroleerd. Indien deze rot zijn en de stabiliteit van de draagstructuur niet meer kunnen garanderen, worden deze hersteld met behulp van een epoxymortel.

Een van de westelijke gordingen is ingerot en gebroken, en wordt bijgevolg integraal vervangen.

WANDEN

Algemeen geldt dat de oorzaak van de vochtproblematiek eerst achterhaald en hersteld wordt, alvorens de afwerkingslagen op de wanden hersteld worden.

Het verpoederde baksteenmetselwerk wordt plaatselijk hersteld door steenversteviging of door plaatselijke steenvervanging baksteen met hetzelfde formaat, kleur en textuur als het omliggende metselwerk.

De kaleilaag wordt opnieuw aangebracht op de bakoven en op de wanden.

SMEEDIJZEREN ELEMENTEN

De muurankers en het luik van de bakoven worden ontroest en geschilderd ten einde schade aan het baksteenmetselwerk te vermijden.

6.4.1.3. DUYVENDAELSCHUUR

6.4.1.3.1. EXTERIEUR

DAK

De asbesthoudende vezelcementleien worden verwijderd (conform de geldende wetgeving) en vervangen door een nieuwe, historisch correcte dakbedekking.

De dakoversteek dient bij de aanpassingen aan de dakbedekking steeds bewaard te blijven zodat het water niet rechtstreeks op de gevel afwatert. Indien een goot toch noodzakelijk is om het metselwerk te beschermen, kan er een hanggoot voorzien worden die vervaardigd wordt uit zink.

BAKSTEENMETSELWERK

Het baksteenmetselwerk wordt opnieuw verbonden met de houtstructuur binnenin waardoor het verstevigd wordt. De steunberen die nog niet vervangen zijn worden vervangen zodat de stabiliteit van de structuur hersteld wordt. De scheuren in het baksteenmetselwerk worden opgevuld met een kalkmortel zodat vocht niet kan insijpelen.

Verdwenen voegen en loszittend baksteenmetselwerk wordt opnieuw heropgevoegd met een hydraulische kalkmortel. Dit geldt eveneens voor de aansluitingsvoegen tussen het baksteenmetselwerk en houten lateien. Visueel storende en minder duurzame cementmortel wordt verwijderd en eveneens heropgevoegd met een hydraulische kalkmortel. Hierbij staat het behoud van de patina ook steeds centraal. Indien nodig wordt het voegwerk gepatineerd zodat het voegwerk integreerd bij het globale gevelbeeld.

Ontbrekende bakstenen worden aangevuld met nieuwe bakstenen die dezelfde afmetingen, kleur en structuur hebben als het omliggende metselwerk.

De vochtproblematiek wordt behandeld met een gepaste stijgvochtbehandeling.

NATUURSTEEN

De verweerde natuursteen kan hersteld worden met een restauratiemortel. Indien de schade te groot blijkt, kan er geopteerd worden voor het vervangen van de natuursteen door hetzelfde materiaal.

BUITENSCHRIJNWERK

Ingerotte houten lateien worden vervangen. Elementen die te hard aangetast zijn door houtborende insecten worden eveneens best vervangen.

De houten poort in de oostelijke gevel wordt hersteld, ingerotte delen worden plaatselijk hersteld door het rotte hout te vervangen. De ontbrekende delen worden aangevuld.

AFWERKINGSLAGEN

Het buitenschrijnwerk wordt geschilderd met een lijnolieverf ten einde schade aan het schrijnwerk te voorkomen. Bij het schilderen is het van groot belang dat alle onderdelen van het schrijnwerk een schilderlaag krijgen. De horizontale delen van het schrijnwerk worden jaarlijks nagekeken op schade omdat deze meer blootgesteld zijn aan vocht.

Het hang-en sluitwerk en de muurankers wordt ontroest en geschilderd ten einde schade aan het natuursteen en baksteenmetselwerk te vermijden.

De zwarte plintschildering op de gevels wordt opnieuw aangebracht.

6.4.1.3.2. INTERIEUR

STRUCTUUR

De standvink van spant B wordt gecontroleerd. Indien deze ingerot is en te ver aangetast door schimmels, wordt het aangetaste deel verwijderd en hersteld met een epoxymortel of worden plaatselijk vervangen. De ontbrekende delen van de schoor worden opnieuw aangebracht en verbonden met de standvink.

De gehele dakstructuur wordt nagekeken op ingerotte delen en aantasting door schimmels. Indien bepaalde delen aangetast zijn worden ze vervangen om de stabiliteit van het dakspant te waarborgen.

AFWERKINGSLAGEN

Ijzeren onderdelen worden ontroest en geschilderd ten einde schade aan het metselwerk en natuursteen te vermijden.

De bepleistering wordt opnieuw aangebracht op de muren.

6.4.2. WEDERKERENDE MAATREGELEN

Voor de wederkerende maatregelen worden de adviezen die opgenomen zijn in de 'onderhoudsgids' van het WTCB gevolgd. Na de volledige restauratie van de gebouwen wordt er vanuit gegaan dat door regulier onderhoud grote restauratiecampagnes in de komende 20 jaar vermeden kunnen worden. De gebouwen worden regelmatig geïnspecteerd door Monumentenwacht.

6.4.2.1. DUUVENDAELHOEVE (WOONHUIS MET STALLING EN BAKHUISJE)

6.4.2.1.1. EXTERIEUR

DAK

- Het dak worden om de twee/drie jaar geïnspecteerd op gebreken.
- Gebroken of ontbrekende dakpannen worden ad hoc vervangen door roodgebakken holle dakpannen.
- De dakaansluitingen worden eveneens nagekeken, de slabben, afdichtingen, voegen,.. moeten goed aansluiten en mogen geen openingen vertonen. Dit geldt eveneens voor de aansluitingen van de schoorstenen. Indien nodig worden de afdichtingen hersteld of vervangen. De afdichtingen worden uitgevoerd met loodslabben in combinatie met loodwol.

BAKSTEENMETSELWERK

- Het voegwerk wordt jaarlijks gecontroleerd door hun dichtheid en scheuren in het voegwerk na te gaan. Indien nodig wordt het voegwerk opnieuw opgevoegd met een hydraulische kalkmortel. De mortel heeft steeds dezelfde kleur en textuur als het voegwerk hierrond. Indien nodig worden de nieuwe voegen gepatineerd. Ook de aansluitingsvoegen worden hierbij gecontroleerd en indien nodig hersteld met een kalkmortel.
- Verpoederd baksteenmetselwerk wordt hersteld met een steenverharder of indien nodig plaatselijk vervangen met dezelfde steen.

- Mosbegroeiing wordt jaarlijks verwijderd met behulp van een ecologisch product.

NATUURSTEEN

- De natuursteen wordt regulier gereinigd.
- De aansluitingsvoegen van de natuursteen met het baksteenmetselwerk worden jaarlijks gecontroleerd door hun dichting en scheurvorming in de voegen na te gaan. Indien er zich schade voordoet worden de voegen ad hoc opnieuw opgevoegd met een kalkmortel.

SCHRIJNWERK

- De soepele voegen en kitvoegen worden jaarlijks gecontroleerd op een goed sluitvermogen. Indien nodig worden de afdichtingen ad hoc hersteld met lijnoliestopverf.
- De bewegende delen van het hang- en sluitwerk worden jaarlijks gesmeerd. Het hang- en sluitwerk wordt regelmatig gecontroleerd op een goed sluitend vermogen. Het beslag dat onderhevig is aan de weersomstandigheden worden om de vijf jaar ontroest en opnieuw geschilderd.

SMEEDWERK

- De smeedijzeren elementen worden om de vijf jaar ontroest en geschilderd ten einde schade aan het baksteenmetselwerk en natuursteen te voorkomen.

AFWERKINGSLAGEN

- Het schrijnwerk wordt om de vijf jaar opnieuw geschilderd met lijnolieverf (type: Aquamaryn) ten einde schade door insijpelend vocht te vermijden. Bij het schilderen is het van groot belang dat alle onderdelen van het schrijnwerk een schilderlaag krijgen. De horizontale delen van het schrijnwerk worden jaarlijks nagekeken op schade omdat deze meer blootgesteld zijn aan vocht.
- Het smeedijzeren schrijnwerk wordt om de vijf jaar ontroest en opnieuw geschilderd.

6.4.2.1.2. INTERIEUR

STRUCTUUR

- De houten structurele elementen worden jaarlijks gecontroleerd op aantastingen door houtborende insecten en/of schimmels. Indien nodig wordt een gepaste behandeling toegepast.

WANDEN

- Pleisterwerk kan indien nodig ad hoc vervangen worden met kalkhoudende materialen en wordt afgewerkt met kalkverf, zodat de patina zich zo snel mogelijk herstelt.
- De kaleilaag in het bakhuisje wordt om de vijf jaar opnieuw aangebracht.

PLAFOND

- De voegen van de troggewelven worden jaarlijks geïnspecteerd door hun dichtheid en scheuren in het voegwerk na te gaan. Indien nodig worden ze opnieuw opgevoegd met een kalkmortel. De nieuwe voegen hebben dezelfde kleur en structuur als het omliggend voegwerk.
- De I-profielen worden indien nodig om de vijf jaar ontroest en voorzien van een nieuwe afwerkingslagen, zo wordt roesting van de profielen voorkomen en brengen ze geen schade aan het omliggend baksteenmetselwerk.

AFWERKINGSLAGEN

- De wanden worden minstens om de 10 jaar opnieuw geschilderd. Het binnenschrijnwerk wordt om de zeven jaar opnieuw geschilderd. Er moet speciale aandacht gaan naar de onderste delen van de deuren; indien deze beschadigd zijn door gebruik worden ze sneller opnieuw geschilderd.

SMEEDIJZER

- De muurankers en de deur van de bakoven worden om de vijf jaar ontroest en geschilderd.

6.4.2.2. DUYVENDAELSCHUUR

6.4.2.2.1. EXTERIEUR

DAK

- Het dak wordt om de twee/drie jaar geïnspecteerd op gebreken.
- Gebroken of ontbrekende dakpannen worden ad hoc vervangen door roodgebakken holle dakpannen.
- De dakaansluitingen worden eveneens nagekeken, de slabben, afdichtingen, voegen,.. moeten goed aansluiten en mogen geen openingen vertonen. Dit geldt eveneens voor de aansluitingen van de schoorstenen. De aansluitingen worden uitgevoerd met loodslabben in combinatie met loodwol, er wordt geen mastiek gebruikt.

BAKSTEENMETSELWERK

- Het voegwerk wordt jaarlijks gecontroleerd door hun dichtheid en scheuren in het voegwerk na te gaan. Indien nodig wordt het voegwerk opnieuw opgevoegd met een hydraulische kalkmortel. De mortel heeft steeds dezelfde kleur en textuur als het voegwerk hierrond. Indien nodig worden de nieuwe voegen gepatineerd. Ook de aansluitingsvoegen worden hierbij gecontroleerd en indien nodig hersteld met een kalkmortel.
- Verpoederd baksteenmetselwerk wordt hersteld met een steenverharder of indien nodig plaatselijk vervangen met dezelfde steen.
- Mosbegroeiing wordt jaarlijks verwijderd met behulp van een ecologisch product.

BUITENSCHRIJNWERK

- De bewegende delen van het hang- en sluitwerk worden jaarlijks gesmeerd. Het hang- en sluitwerk wordt regelmatig gecontroleerd op een goed sluitend vermogen.

AFWERKINGSLAGEN

- Het schrijnwerk wordt om de vijf jaar opnieuw geschilderd met lijnolieverf ten einde schade aan het hout te voorkomen door vocht. Bij het schilderen is het van groot belang dat alle onderdelen van het schrijnwerk een schilderlaag krijgen. De horizontale delen van het schrijnwerk worden jaarlijks nagekeken op schade omdat deze meer blootgesteld zijn aan vocht.
- Het smeedijzeren elementen wordt om de vijf jaar ontroest en opnieuw geschilderd.

6.4.2.2.2. INTERIEUR

STRUCTUUR

- De houten structurele elementen worden jaarlijks gecontroleerd op aantastingen door houtborende insecten en/of schimmels. Indien nodig wordt een gepaste behandeling toegepast.

WANDEN

De wanden worden regulier opnieuw geschilderd.

6.5. VOETSCHЕ HOEVE

6.5.1. EENMALIGE MAATREGELEN

Algemeen geldt dat de Voetsche hoeve een volledige restauratie vraagt, waarbij de hieronder opgesomde maatregelen slechts een direct antwoord zijn op de diagnosenota. In afwachting van de restauratie worden er maatregelen genomen op het gebouw wind- en waterdicht te maken en te beschermen tegen vandalisme.

6.5.1.1. HOEVE

6.5.1.1.1. EXTERIEUR

STRUCTUUR

Er zijn enkele structurele scheuren in het baksteenmetselwerk te bemerken. Deze worden best opgevolgd en indien nodig wordt er een stabiliteitsonderzoek uitgevoerd (eventueel met een onderzoekspremie voor het vooronderzoek stabiliteit). Op die manier kunnen er gepaste maatregelen geformuleerd worden om de stabiliteit te herstellen.

De draagstructuur wordt volledig geïnspecteerd en alle ingerotte en/of aangeaste delen worden vervangen. Een behandeling tegen houtborende insecten en schimmels moet in het volledige gebouw toegepast worden. Losse of verzakte onderdelen worden opnieuw verankerd of vastgezet.

DAK

De bedaking wordt vervangen door een dakbedekking die meer aansluit bij het historische karakter van de hoeve, bijvoorbeeld een dakbedekking uit rode holle dakpannen.

Bij het vervangen van de dakbedekking wordt de klimop ook best verwijderd omdat deze schade berokkend aan de dakbedekking.

De houten dakstructuur wordt volledig nagekeken op aantasting door inrotting of schimmels. Indien delen te hard beschadigd zijn, worden ze vervangen. Verdwenen onderdelen van het dakspant zoals het oostelijk deel van het derde spant worden eveneens terug hersteld.

Houtverbindingen en verankeringen met het metselwerk die losgekomen zijn, worden opnieuw bevestigd.

De aangebrachte onderdakfolie is bouwfysisch niet wenselijk met betrekking tot waterdichtheid, waterevacuatie en vuilophoping. De onderdakfolie wordt bij voorkeur onder de kepers aangebracht.

De ontdubbelde kepers worden verwijderd en indien nodig vervangen zodat een geheel bekomen wordt en geen slordige samenstelling van verschillende bouwkundige elementen.

Er wordt een hanggoot uit zink aangebracht aan de hoeve om te vermijden dat het regenwater rechtstreeks op de gevel stroomt.

BAKSTEENMETSELWERK

Oppervlakkige scheuren wordt hersteld met een hydraulische kalkmortel om vochtinsijpeling te voorkomen.

De harde cementmortel wordt verwijderd en de voegen worden heropgevoegd met een hydraulische kalkmortel.

Uitgespoeld voegwerk wordt heropgevoegd met een hydraulische kalkmortel. Dit geldt ook voor het baksteenmetselwerk van de schouw. De mortel heeft steeds dezelfde kleur en textuur als het voegwerk hierrond. Indien nodig worden de nieuwe voegen gepatineerd.

Het metselwerk ter hoogte van de westelijke hoek van de hoeve contrasteert met de rest van het metselwerk. Indien gewenst kan dit vervangen worden door bakstenen die dezelfde afmeting, kleur en textuur hebben als de overige historische bakstenen van het gebouw.

Het verpoederd baksteenmetselwerk wordt hersteld met een steenverharder of indien nodig door steenvervanging. Hierbij hebben de bakstenen eveneens dezelfde afmeting, kleur en textuur als de omliggende bakstenen. Indien nodig kunnen de bakstenen gepatineerd worden.

De gecementeerde plint wordt verwijderd en het baksteenmetselwerk hierachter wordt hersteld. Beschadigde bakstenen worden vervangen door bakstenen met dezelfde afmeting, kleur en textuur als het omliggende metselwerk. Indien nodig worden de nieuwe stenen gepatineerd. De voegen worden heropgevoegd met een hydraulische kalkmortel. Indien gewenst kan een plint aangebracht worden met een kalkpleister die nadien zwart geschilderd wordt.

De waterpomp kan gereconstrueerd worden aan de hand van historisch fotomateriaal.

NATUURSTEEN

De witte natuursteen wordt plaatselijk hersteld met een restauratiemortel of als de schade te groot is dan wordt de natuursteen vervangen door hetzelfde materiaal en met dezelfde profilering.

De blauwe steen die op sommige plaatsen aangebracht is, kan vervangen worden door witte natuursteen vermits dit de oorspronkelijke steen was.

BUITENSCHRIJNWERK

Ingerotte delen van het schrijnwerk worden plaatselijk vervangen. Indien de schade te groot is, wordt het schrijnwerk integraal vervangen. Het afwegingskader 'historisch schrijnwerk' (AOER) wordt hierbij steeds gevolgd. Indien het schrijnwerk vervangen wordt, wordt hierbij steeds rekening gehouden met de oorspronkelijke detaillering en het uitzicht van het oude raam.

De beglazing wordt opnieuw aangebracht in alle ramen. De keuze om dubbel glas of thermisch verbeterd enkel glas aan te brengen wordt afgewogen aan de hand van het afwegingskader 'historisch schrijnwerk' (AOER).

Het storende dakvlakvenster wordt verwijderd.

AFWERKINGSLAGEN

De sierpleister rondom de raamopeningen wordt opnieuw aangebracht rondom de ramen. Dit gebeurt naar het model zoals dit bij sommige ramen nog aanwezig is.

De kaleilaag rondom de deur- en raamopeningen wordt hersteld.

De gecementeerde plint wordt verwijderd en eventueel vervangen door een kalkpleister die zwart geschilderd wordt.

Het schrijnwerk wordt geschilderd met lijnolieverf om schade door vochtindringing te voorkomen. Bij het schilderen is het van groot belang dat alle onderdelen van het schrijnwerk een schilderlaag krijgen.

SMEEDWERK

Het hang- en sluitwerk en overige smeedijzeren elementen worden ontroest en geschilderd ten einde schade aan de natuursteen te voorkomen.

Ontbrekende diefijzers en muurankers worden opnieuw aangebracht naar het historische model.

BUITENAANLEG

De rijpalen en de dorpel van de vroegere toegangspoort worden terug vrijgelegd, net als de verdiepte aangelegde paden en de kasseipaden voor het huis.

6.5.1.1.2. INTERIEUR

STRUCTUUR

De scheurvorming in de nok van de kelder wordt opgevolgd, indien deze groter wordt is een stabiliteitsonderzoek aangewezen.

WANDEN

Algemeen geldt dat eerst het opstijgend vocht behandeld moet worden met een gepaste stijgvochtbehandeling voordat de muren een afwerkingslaag krijgen.

Alle wanden van alle kamers krijgen een nieuwe afwerkingslaag.

VLOEREN

De waardevolle tegelvloeren die gerecupereerd worden, worden herlegd op een gestabiliseerd zandbed en opgevoegd met een kalkmortel.

HAARDEN

De haardboezems zijn ingescheurd doordat de raveelconstructie van de vloeropbouw erboven op het metselwerk ligt in plaats van ervoor. Dit wordt aangepast, waarbij de raveel nu wel voor het metselwerk komt.

SCHRIJNWERK

De houten deuren worden indien nodig hersteld, waarbij ingerotte delen of aangetaste delen plaatselijk hersteld worden. Bij een te grote schade worden ze vervangen naar het historisch model.

Het schrijnwerk wordt geschilderd.

6.5.1.2. BAKHUIS

6.5.1.2.1. EXTERIEUR

STRUCTUUR

De spantdelen die ingerot en aangetast zijn worden vervangen. De houtverbindingen worden opnieuw aangebracht. Sommige schieters van muurankers ontbreken, deze schieters worden opnieuw aangebracht.

DAK

De holle dakpannen zijn nog in goede staat en worden herlegd op het dak. Ontbrekende dakpannen worden aangevuld met dakpannen met dezelfde vormgeving en uitzicht.

Er moet steeds een dakoversteek aanwezig zijn om te voorkomen dat het regenwater rechtstreeks op de gevel afwatert.

BAKSTEENMETSELWERK

Ontbrekend metselwerk wordt aangevuld met bakstenen van hetzelfde uitzicht en formaat. Verpoederde bakstenen worden hersteld met een steenverharder of ze worden vervangen indien de schade te groot is. De nieuwe bakstenen hebben dezelfde afmeting, kleur en structuur als het omliggende metselwerk. Indien nodig wordt het nieuwe metselwerk gepatineerd. Het uitgespoelde voegwerk wordt heropgevoegd met een hydraulische kalkmortel. De voegen hebben dezelfde kleur en textuur als het omliggende voegwerk. Hetzelfde geldt voor de cementvoegen, die uitgekapt worden en heropgevoegd met een hydraulische kalkmortel.

BUITENSCHRIJNWERK

De ingerotte delen van het buitenschrijnwerk worden vervangen. Indien de schade te groot is, wordt het volledige schrijnwerk vervangen. Dit gebeurt steeds met aandacht voor een historisch verantwoorde detaillering.

Ontbrekend schrijnwerk wordt vervangen door nieuw houten schrijnwerk, naar model van het schrijnwerk dat nog wel aanwezig is met aandacht voor historisch verantwoorde detaillering.

AFWERKINGSLAGEN

De houten ramen en deuren worden geschilderd met lijnolieverf (type: Aquamaryn) ten einde aantasting door indringend vocht te voorkomen.

Het hang-en sluitwerk en de muurankers worden ontroest en geschilderd ten einde schade aan het baksteenmetselwerk te voorkomen.

6.5.1.2.2. INTERIEUR

VLOEREN

De vloer van gebakken tegels wordt hersteld door overal dezelfde historische tegels door te trekken, de bestaande historische tegels worden behouden.

WANDEN

De bepleistering en de kaleilagen van de wanden moet volledig opnieuw aangebracht worden.

Het voegwerk van de bakstenen wanden dient opnieuw te gebeuren met een hydraulische kalkmortel. De mortel heeft steeds dezelfde kleur en textuur als het voegwerk hierrond. Indien nodig worden de nieuwe voegen gepatineerd.

Het metselwerk wordt hersteld door steenverharding of door stenen te vervangen. De nieuwe bakstenen hebben dezelfde afmeting, kleur en textuur als het omliggende metselwerk. Indien nodig worden de nieuwe stenen gepatineerd.

BINNENSCHRIJNWERK

De aangetaste delen van de binnenluiken worden in eerste instantie plaatselijk hersteld. Ontbrekende delen worden eveneens aangevuld. Indien de schade te groot is, wordt het luik integraal vervangen naar historisch model.

Het roestig hang-en sluitwerk wordt ontroest en geschilderd.

6.5.1.3. HOUTEN BERGPLAATS/WAGENHOK

6.5.1.3.1. DAK EN DAKSTRUCTUUR

De houten kapconstructie moet volledig geïnspecteerd worden vermits veel houten onderdelen beschadigd zijn door vocht en ingerot zijn. De ingerotte delen worden integraal vervangen. De ontbrekende of beschadigde dakpannen worden vervangen door nieuwe dakpannen. Hierbij is het belangrijk dat het dakvlak één geheel vormt.

6.5.1.3.2. METSELWERK

Het verweerde metselwerk wordt verstevigd met een steenverharder of wordt integraal vervangen. De storende snelbouwstenen worden vervangen door bakstenen. Bij de nieuwe bakstenen is het aspect patina ook belangrijk.

6.5.1.3.3. SMEEDWERK

De smeedijzeren onderdelen zoals ankers worden ontroest en geschilderd.

6.5.2. WEDERKERENDE MAATREGELEN

Voor de wederkerende maatregelen worden de adviezen die opgenomen zijn in de 'onderhoudsgids' van het WTCB gevolgd. Na de volledige restauratie van het gebouw wordt er vanuit gegaan dat door regulier onderhoud grote restauratiecampagnes in de komende 20 jaar vermeden kunnen worden. Monumentenwacht inspecteert de gebouwen op regelmatige basis.

6.5.2.1. HOEVE

6.5.2.1.1. EXTERIEUR

DAK

- Het dak worden om de twee/drie jaar geïnspecteerd op gebreken.
- Gebroken of ontbrekende dakpannen worden ad hoc vervangen door roodgebakken holle dakpannen.
- De dakaansluitingen worden eveneens nagekeken bij de dakinspectie, de slabben, afdichtingen, voegen,... moeten goed aansluiten en mogen geen openingen vertonen. Dit geldt eveneens voor de aansluitingen van de schoorstenen. Indien nodig worden de aansluitingen hersteld of vervangen. De aansluitingen bestaan uit loodslabben in combinatie met loodwol, mastieken worden niet gebruikt.

BAKSTEENMETSELWERK

- Het voegwerk wordt jaarlijks gecontroleerd door hun dichtheid en scheuren in het voegwerk na te gaan. Indien nodig wordt het voegwerk opnieuw opgevoegd met een hydraulische kalkmortel. De mortel heeft steeds dezelfde kleur en textuur als het voegwerk hierrond. Indien nodig worden de nieuwe voegen gepatineerd. Ook de aansluitingsvoegen worden hierbij gecontroleerd en indien nodig hersteld met een kalkmortel.
- Verpoederd baksteenmetselwerk wordt hersteld met een steenverharder of indien nodig plaatselijk vervangen. Nieuwe bakstenen hebben dezelfde afmeting, kleur en textuur als het omliggende metselwerk. De nieuwe stenen kunnen indien nodig gepatineerd worden.
- Mosbegroeiing wordt jaarlijks verwijderd met behulp van een ecologisch product.

NATUURSTEEN

- De natuursteen wordt regulier gereinigd.
- De aansluitingsvoegen van de natuursteen met het baksteenmetselwerk worden jaarlijks gecontroleerd door hun dichting en scheurvorming in de voegen na te gaan. Indien er zich schade voordoet worden de voegen ad hoc opnieuw opgevoegd met een hydraulische kalkmortel.

SCHRIJNWERK

- De soepele voegen en kitvoegen worden jaarlijks gecontroleerd op een goed sluitvermogen. Indien nodig worden de afdichtingen ad hoc hersteld met lijnoliestopverf.
- De bewegende delen van het hang- en sluitwerk worden jaarlijks gesmeerd. Het hang- en sluitwerk wordt regelmatig gecontroleerd op een goed sluitend vermogen.

SMEEDWERK

- De smeedijzeren elementen worden om de vijf jaar ontroest en geschilderd ten einde schade aan het baksteenmetselwerk en natuursteen te voorkomen.

AFWERKINGSLAGEN

- Het schrijnwerk wordt om de vijf jaar opnieuw geschilderd met lijnolieverf (type: Aquamaryn) ten einde schade aan het hout te voorkomen door vocht. Bij het schilderen is het van groot belang dat alle onderdelen van het schrijnwerk een schilderlaag krijgen. De horizontale delen van het schrijnwerk worden jaarlijks nagekeken op schade omdat deze meer blootgesteld zijn aan vocht.

6.5.2.1.2. INTERIEUR

STRUCTUUR

- De houten structurele elementen worden jaarlijks gecontroleerd op aantastingen door houtborende insecten en/of schimmels. Indien nodig wordt een gepaste behandeling toegepast.

WANDEN

- Pleisterwerk kan indien nodig ad hoc vervangen worden.

VLOEREN

- De voegen van de tegelvloeren worden jaarlijks gecontroleerd door hun dichting en scheurvorming in de voegen na te gaan. Indien nodig worden de vloeren heropgevoegd met een kalkmortel.

AFWERKINGSLAGEN

- De wanden worden minstens om de 10 jaar opnieuw geschilderd. Het binnenschrijnwerk wordt om de zeven jaar opnieuw geschilderd. Er moet speciale aandacht gaan naar de onderste delen van de deuren; indien deze beschadigd zijn door gebruik worden ze sneller opnieuw geschilderd.

6.5.2.2. BAKHUISJE

6.5.2.2.1. EXTERIEUR

DAK

- Het dak worden om de twee jaar geïnspecteerd op gebreken.
- Gebroken of ontbrekende dakpannen worden ad hoc vervangen door roodgebakken holle dakpannen.
- De dakaansluitingen worden eveneens nagekeken, de slabben, afdichtingen, voegen,... moeten goed aansluiten en mogen geen openingen vertonen. Dit geldt eveneens voor de aansluitingen van de schoorstenen. Indien nodig worden de aansluitingen hersteld of vervangen. De aansluitingen worden uitgevoerd met loodslabben in combinatie met loodwol, er wordt geen mastiek gebruikt.

BAKSTEENMETSELWERK

- Het voegwerk wordt jaarlijks gecontroleerd door hun dichtheid en scheuren in het voegwerk na te gaan. Indien nodig wordt het voegwerk opnieuw opgevoegd met een hydraulische kalkmortel. De mortel heeft steeds dezelfde kleur en textuur als het voegwerk hierrond. Indien nodig worden de nieuwe voegen gepatineerd. Ook de aansluitingsvoegen worden hierbij gecontroleerd en indien nodig hersteld met een kalkmortel.
- Verpoederd baksteenmetselwerk wordt hersteld met een steenverharder of indien nodig plaatselijk vervangen.
- Mosbegroeiing wordt jaarlijks verwijderd met behulp van een ecologisch product.

SCHRIJNWERK

- De bewegende delen van het hang- en sluitwerk worden jaarlijks gesmeerd. Het hang- en sluitwerk wordt regelmatig gecontroleerd op een goed sluitend vermogen. Het beslag dat onderhevig is aan de weersomstandigheden worden om de vijf jaar ontroest en opnieuw geschilderd.

SMEEDWERK

- De smeedijzeren elementen worden om de vijf jaar ontroest en geschilderd ten einde schade aan het baksteenmetselwerk en natuursteen te voorkomen.

AFWERKINGSLAGEN

- Het schrijnwerk wordt om de vijf jaar opnieuw geschilderd met lijnolieverf (type: Aquamaryn) ten einde schade aan het hout te voorkomen door vocht. Bij het schilderen is het van groot belang dat alle onderdelen van het schrijnwerk een schilderlaag krijgen. De horizontale delen van het schrijnwerk worden jaarlijks nagekeken op schade omdat deze meer blootgesteld zijn aan vocht.

6.5.2.2.2. INTERIEUR

STRUCTUUR

- De houten structurele elementen worden jaarlijks gecontroleerd op aantastingen door houtborende insecten en/of schimmels. Indien nodig wordt een gepaste behandeling toegepast.

WANDEN

- Pleisterwerk kan indien nodig ad hoc vervangen worden.

VLOEREN

- De voegen van de tegelvloeren worden jaarlijks gecontroleerd door hun dichting en scheurvorming in de voegen na te gaan. Indien nodig worden de vloeren heropgevoegd met een kalkmortel.

AFWERKINGSLAGEN

- De wanden worden minstens om de 10 jaar opnieuw geschilderd. Het binnenschrijnwerk wordt om de zeven jaar opnieuw geschilderd. Er moet speciale aandacht gaan naar de onderste delen van de deuren; indien deze beschadigd zijn door gebruik worden ze sneller opnieuw geschilderd.

6.5.2.3. HOUTEN BERGPLAATS/WAGENHOK

6.5.2.3.1. DAKSTRUCTUUR EN DAK

- De houten structuur wordt jaarlijks geïnspecteerd op aantastingen door houtborende insecten of schimmels. Indien nodig wordt er ad hoc een gepaste behandeling toegepast.
- Het dak worden om de twee jaar geïnspecteerd op gebreken.
- Gebroken of ontbrekende dakpannen worden ad hoc vervangen door roodgebakken holle dakpannen.

6.5.2.3.2. METSELWERK

- Het voegwerk wordt jaarlijks gecontroleerd door hun dichtheid en scheuren in het voegwerk na te gaan. Indien nodig wordt het voegwerk opnieuw opgevoegd met een kalkmortel. Ook de aansluitingsvoegen worden hierbij gecontroleerd en indien nodig hersteld met een kalkmortel.
- Verpoederd baksteenmetselwerk wordt hersteld met een steenverharder of indien nodig plaatselijk vervangen door een baksteen met hetzelfde uitzicht en afmetingen van het omliggend metselwerk.

6.6. SMIDSE

6.6.1. EENMALIGE MAATREGELEN

6.6.1.1. DAK

De pannen en de leien worden opnieuw bevestigd. Gebroken of ontbrekende leien worden vervangen door zwarte leien.

De cementmortel die op verscheidene plaatsen aangebracht is, wordt verwijderd. Indien nodig worden de openingen aangewerkt met een hydraulische kalkmortel.

Alle dakaansluitingen worden grondig geïnspecteerd en indien nodig vervangen. De loden slabben tussen het noordelijk aanbouwsel en het hoofdvolume zijn sterk verweerd en worden integraal vervangen. Hiervoor wordt er gebruik gemaakt van loodslabben in combinatie met loodwol, er worden geen mastieken gebruikt.

Indien gewenst kan er een regenwaterafvoersysteem aangebracht worden, waarbij de hanggoten uit zink vervaardigd zijn en de afvoeren uit zinken buizen met ijzeren standpijpen.

6.6.1.2. BAKSTEENMETSELWERK

Afgebrokkelde of verweerde bakstenen worden hersteld met een steenverharder of vervangen door bakstenen met dezelfde afmetingen, kleur en textuur van de oorspronkelijke bakstenen. Indien nodig worden de nieuwe bakstenen gepatineerd opdat ze beter zouden aansluiten bij het geheel.

De cementmortel wordt verwijderd door deze uit te kappen en vervangen door een kalkmortel. De schoorsteen wordt eveneens heropgevoegd met een hydraulische kalkmortel. De mortel heeft steeds dezelfde kleur en textuur als het voegwerk hierrond. Indien nodig worden de nieuwe voegen gepatineerd.

De bouwnaad tussen de derde en vierde travee wordt aangewerkt met een kalkmortel zodat er geen vocht kan infiltreren.

Er moet nagegaan worden of er hier sprake is van opstijgend vocht. Indien nodig wordt een stijgvochtbehandeling toegepast.

6.6.1.3. NATUURSTEEN

De verweerde natuurstenen sokkels worden hersteld met behulp van een steenverharder.

6.6.1.4. BUITENSCHRIJNWERK

Het stijl- en regelwerk wordt hersteld met een epoxymortel. Indien de schade te groot is, wordt er geopteerd om het houten element integraal te vervangen.

De ingerotte steen- en waterlijsten van de ramen in het noordelijk aanbouwsel worden vervangen. Bij de vervanging wordt er rekening gehouden met een historisch verantwoorde detaillering. Dit geldt eveneens voor de ingerotte houten tussenroeden.

De stopverf wordt opnieuw aangebracht met lijnoliestopverf. De ramen worden opnieuw geschilderd met lijnolieverf (type: Aquamaryn).

Gebroken beglazing wordt vervangen.

De dichtingsband van de deur wordt opnieuw zorgvuldig aangebracht.

Het smeedijzeren schrijnwerk wordt ontroest en opnieuw geschilderd ten einde schade door vocht te vermijden.

6.6.1.5. SMEEDWERK

De smeedijzeren muurankers worden ontroest en geschilderd.

6.6.1.6. HOEFSTAL

Het ingerotte hout wordt plaatselijk vervangen, waarbij de detaillering van het oorspronkelijke bouwonderdeel behouden blijft. Het houten schrijnwerk wordt geschilderd.

Gebroken dakpannen worden vervangen door holle, gesmoorde dakpannen. De nokpannen worden indien nodig opnieuw aangewerkt met kalkmortel.

6.6.2. WEDERKERENDE MAATREGELEN

6.6.2.1. DAK

- Het dak worden om de twee/drie jaar geïnspecteerd op gebreken.
- Gebroken of ontbrekende dakpannen worden ad hoc vervangen door roodgebakken holle dakpannen. Gebroken of ontbrekende leien worden eveneens vervangen door zwarte leien.
- De dakaansluitingen worden eveneens nagekeken bij de dakinspectie, de slabben, afdichtingen, voegen,... moeten goed aansluiten en mogen geen openingen vertonen. Dit geldt eveneens voor de aansluitingen van de schoorstenen. Indien nodig worden de aansluitingen hersteld of vervangen. Hiervoor wordt er gebruik gemaakt van loodslabben in combinatie met loodwol, er worden geen mastieken gebruikt.

6.6.2.2. BAKSTEENMETSELWERK

- Het voegwerk wordt jaarlijks gecontroleerd door hun dichtheid en scheuren in het voegwerk na te gaan. Indien nodig wordt het voegwerk opnieuw opgevoegd met een kalkmortel. Ook de aansluitingsvoegen worden hierbij gecontroleerd en indien nodig hersteld met een hydraulische kalkmortel. De mortel heeft steeds dezelfde kleur en textuur als het voegwerk hierrond.
- Verpoederd baksteenmetselwerk wordt hersteld met een steenverharder of indien nodig plaatselijk vervangen door bakstenen met hetzelfde uitzicht en zelfde afmetingen.
- Mosbegroeiing wordt jaarlijks verwijderd met behulp van een ecologisch product.

6.6.2.3. NATUURSTEEN

- De natuursteen wordt regulier gereinigd.
- De aansluitingsvoegen van de natuursteen met het baksteenmetselwerk worden jaarlijks gecontroleerd door hun dichtheid en scheurvorming in de voegen na te gaan. Indien er zich schade voordoet worden de voegen ad hoc opnieuw opgevoegd met een hydraulische kalkmortel.

6.6.2.4. SCHRIJNWERK

- De soepele voegen en kitvoegen worden jaarlijks gecontroleerd op een goed sluitvermogen. Hierbij is er speciale aandacht voor de afdichtingen van de lichtstraat. Indien nodig worden de afdichtingen ad hoc hersteld met lijnoliestopverf.
- De bewegende delen van het hang- en sluitwerk worden jaarlijks gesmeerd. Het hang- en sluitwerk wordt regelmatig gecontroleerd op een goed sluitend vermogen. Het beslag dat onderhevig is aan de weersomstandigheden worden om de vijf jaar ontroest en opnieuw geschilderd.

6.6.2.5. SMEEDWERK

- De smeedijzeren elementen worden om de vijf jaar ontroest en geschilderd ten einde schade aan het baksteenmetselwerk en natuursteen te voorkomen.

6.6.2.6. AFWERKINGSLAGEN

- Het schrijnwerk wordt om de vijf jaar opnieuw geschilderd met lijnolieverf ten einde schade aan het hout te voorkomen door vocht. De horizontale delen van het schrijnwerk worden jaarlijks nagekeken op schade omdat deze meer blootgesteld zijn aan vocht.
- Het smeedijzeren schrijnwerk wordt om de vijf jaar ontroest en opnieuw geschilderd.

6.6.2.7. HOEFSTAL

- Het houtwerk wordt periodiek geschilderd in een zwarte kleur.

6.7. TABELLEN

Voor de oranjerie en de schrijnwerkerij zijn de toelatingsplichten niet van toepassing vermits dit nieuw toegevoegde volumes zijn. Enkel grote, fundamentele wijzigingen met visuele impact op het dorpsgezicht zijn toelatingsplichtig.

KASTEEL: Eenmalige maatregelen

Vrijgesteld van
toelating Opmerkingen

1. URGENTE WERKEN (in volgorde)			
1.	Torens: heropvoegen baksteenmetselwerk met kalkmortel		
	Torens: herstel baksteenmetselwerk van de schoorstenen met steenversteviging of steenvervanging		
	Torens: herbevestigen van verankeringsbeugels van de schoorstenen van de grote en kleine toren		
	Torens: dak aanvullen met leien en dakaansluitingen herstellen		
	Torens: loodaansluiting met leibedekking vervangen zodat deze volledig aansluit		
2.	Kasteel: herstel uitgespoeld voegwerk met kalkmortel		
	Kasteel: vervangen beschadigde of ontbrekende natuurstenen blokken in de plintzone en heropvoegen met kalkmortel		
3.	Schrijnwerk: beschadigd of ingerotte dorpellijsten worden plaatselijk hersteld of vervangen		
	Schrijnwerk: er kunnen condens gaatjes voorzien worden bij herstel ramen		
	Schrijnwerk: vervangen loden slabben		
4.	Natuursteen: herstel natuurstenen dorpels met zelfde materiaal of herstel met minerale mortel		
	Natuursteen: herstel negblokken door vervanging of herstel met minerale mortel		

5.	Schilderwerken: schilderen van het houten buitenschrijnwerk met lijnolieverf		
6.	Dak kasteel: ingerotte bebording vervangen		niet urgent - wel samen uit te voeren als water weggepompt is (kasteel en achter de grote zaal)
	Dak kasteel: vervangen kapotte of ontbrekende leien		
	Regenwaterafvoer: roofingbekleding dakgoten vervangen door zink		
	Dak kasteel: herstel aansluitingen tussen kasteel en torens		
7.	Smeed- en gietijzeren elementen: nazicht en ontroesten ornament op de voorgevel en van de bevestiging van de bel		

2. VOORONDERZOEKEN

Uitvoeren gespecialiseerde vooronderzoeken		Onderzoeken zijn mogelijk premiegerechtigd
--	--	---

3. MONUMENTENWACHT

Herstel volgens verslagen Monumentenwacht		
---	--	--

4. ENERGIEDUURZAAMHEID

Isolatie van muren en vloeren		
Plaatsen dakisolatie conform afwegingskader dakisolatie		
Plaatsen isolerend glas conform afwegingskader historisch schrijnwerk		

EXTERIEUR

5. STABILITEIT

Herstel volgens advies stabiliteitsingenieur		
--	--	--

6. DAK

Vervangen loszittende of ontbrekende leien door Fumay- of zwarte leien		Dit geldt ook voor de hoekkepers, met aandacht voor kleurschakeringen in het dakvlak
Vervangen ingerotte bebording		
Beschadigde loden dakaansluitingen vervangen: - tussen kasteel en hoektorens - aan de grote dakkapellen - aan de schoorstenen op het platte dak		met lood en loodwol
Vervangen aansluitingsvoeg van het middenrisaliet met loodwol		
Vervangen loden kilkepers		
Vervangen verdunde zinkbekleding op kleine dakkapellen		
Aanbrengen loden afwerking op nokoranementen dakkapellen grote toren		
Vervangen loodaansluitingen met de leibedekking op de hoektorens		
Opnieuw bevestigen verankeringsbeugels schoorstenen grote en kleine toren		

7. REGENWATERAFVOEREN

Roofingbekleding dakgoten vervangen door zink		
Vervangen verweerde zinken tapgaten		door hetzelfde materiaal

8.	BAKSTEENMETSELWERK		
-----------	---------------------------	--	--

Heropvoegen met kalkmortel: - zone boven plinten van het kasteel - zones baksteenmetselwerk aan de gracht gelegen - hogere zone bij de kleine toren		steeds met zelfde kleur en textuur, eventueel gepatineerd
Herstel verpoederd baksteenmetselwerk schoorstenen met steenversteviging of plaatselijk steenvervanging		Bakstenen hebben dezelfde kleur, afwerking en textuur als bestaande bakstenen. Indien nodig worden deze gepatineerd
Herstel poreuze bakstenen met steenversteviger of plaatselijke steenvervanging		Bakstenen hebben dezelfde kleur, afwerking en textuur als bestaande bakstenen. Indien nodig worden deze gepatineerd

9.	NATUURSTEEN		
-----------	--------------------	--	--

Vervangen beschadigde natuursteen (bij plintzone kasteel)		vervangen naar hetzelfde model en met dezelfde steensoort
Heropvoegen plint met kalkmortel		hydraatkalk
Herstel barsten natuurstenen raamomlijstingen met restauratiemortel		
Herstel raamdorpels met minerale mortel of indien nodig vervangen		vervangen naar hetzelfde model en met dezelfde steensoort, eventueel gepatineerd
Herstel barsten blauwe hardsteen met restauratiemortel		
Herstel voegwerk bekronend beeld op voorgevel met kalkmortel		hydraatkalk
Vervangen loodaansluiting van bekronend beeld op de voorgevel		
Herstel verweerde natuursteen dagkanten ramen en deuren met restauratiemortel of integrale steenvervanging		vervangen naar hetzelfde model en met dezelfde steensoort, eventueel gepatineerd
Opvullen scheuren kroonlijst grote toren met restauratiemortel		
Herstel blauwe hardsteen balkon met restauratiemortel		

10. SMEED- EN GIETIJZEREN ELEMENTEN

Ontroesten en schilderen van: - ijzeren elementen in de blauwe hardstenen trappen - verankeringen ornament op de voorgevel - muurankers		om verdere schade aan natuursteen te voorkomen
Vervangen roestende ankers door inox ankers		de ankers worden steeds opgevuld met lood
Ontroesten bouten van de balustrade van het balkon		om verdere schade aan natuursteen te voorkomen
Herbevestigen afgebroken sierelementen balkon		

11. BUITENSCHRIJNWERK

Aanbrengen loden slab op raamdorpels en voluten		
Voorzien condensgaatjes		
Beschadigde of ingerotte dorpellijsten worden plaatselijk hersteld of vervangen bij te grote schade		
Vervangen losgekomen loden slabben		
Vervangen ontbrekende of verweerde mastiek door lijnoliestopverf		
Ontroesten, schilderen en herstellen druiplijsten oeil-de-boeuf		

12. AFWERKINGSLAGEN

Houten elementen schilderen met lijnolieverf		om vochtindringing te vermijden
Consolidatie vliespleister en kaleilagen		
Indien gewenst: Herstel vliespleister en kaleilagen met kalkverf		
Verwijderen cementeringslaag en eventueel vervangen door traskalkbepoistering		

13. OVERIGE MAATREGELEN

Stellinggaten afdichten tegen vogels		
--------------------------------------	--	--

INTERIEUR**14. STRUCTUUR**

Verwijderen looizuur in: - wabi-kamer - yoga-zolder - zenkamer - vijfde verdieping van noordoostelijke toren		
Opvolging roestige bevestigingen		
Opvolging houten balk nok yoga-zolder		indien nodig herstel met epoxymortel
Dichten van openingen in dakconstructie op 5e verdieping noordoostelijke toren		
Opnieuw aanbrengen aansluitingsvoeg tussen schouwkanaal en dakconstructie		

15. VLOEREN

Aanbrengen aansluitingsvoeg tussen trap en vloer in de hal		
--	--	--

16. PLAFONDS

Nazicht structurele opbouw pleisterwerk muziekkamer: maatregelen mbt scheurvorming		
Herstel pleisterwerk studiekamer		met luchtkalk
Herstel pleisterwerk en schilderwerk dressing 1		met luchtkalk
Opvolging scheuren spitsboogvormige gewelven grote toren		

17. WANDEN

Opnieuw aanbrengen kalelaag zuid-oostelijke kelder		
Herstel oorzaak vochtschade en herstel pleisterwerk in: - bureau - strijkkamer - bergzolder - zenkamer		
Herstel oorzaak vochtschade bureau & herstel pleisterwerk van: - strijkkamer - bergzolder - zenkamer - 4e verdieping in de noordoostelijke toren (onder de raamopeningen)		

18. TRAPPEN

Ontroesten trekijzers in trap noordoostelijke toren		
Herstel voegwerk met kalkmortel		met luchtkalk
Herstel baksteenmetselwerk door steenvervanging		baksteen met dezelfde afmeting, kleur en textuur
Herstel aansluitingsvoegen met kalkmortel tussen: - houten treden en baksteenmetselwerk - aansluitingsvoegen van de treden met de muur		met luchtkalk
Plaatselijk vervangen sterk ingerotte houten aantredes		

19. SCHRIJNWERK

Ontroesten en schilderen beslag van de binnenluiken in de wabi-kamer

om schade aan houtwerk en natuursteen te voorkomen

KASTEEL: Wederkerende maatregelen

Timing Vrijgesteld van
toelating Opmerkingen

EXTERIEUR

1. DAK

Inspectie daken	om de 2 jaar	x	
Vervangen weggeschoven leien door Fumay- of zwarte leien	ad hoc	x	de schakering tussen Fumay en zwarte leien moet gewaarborgd worden
Vervangen dakaansluitingen door lood in combinatie met loodwol	ad hoc	x	

2. GEVELS

Behandeling gevels met ecologisch product tegen mos	jaarlijks	x	
Nazicht voegwerk en indien nodig heropvoegen met kalkmortel	jaarlijks	x	met hydraulische kalk
Herstel sterk beschadigde of verdwenen baksteen met steenverharding of vervangen bakstenen	ad hoc		bakstenen hebben steeds dezelfde kleur, afwerking en textuur als de bestaande bakstenen
Herstel beschadigde natuursteen met restauratiemortel of door vervangen	ad hoc		nieuwe steen is identiek aan de oorspronkelijke en heeft steeds dezelfde afwerking en textuur als de oorspronkelijke steen
Aanbrengen kalklaag	om de 5 jaar		

3. SCHRIJNWERK

Plaatselijk herstel van het raamschrijnwerk	ad hoc		
Ontroesten en schilderen ijzeren druiplijsten oeil-de-boeuf dakkapellen	om de 5 jaar	x	
Nazicht aansluiting druiplijsten oeil-de-boeuf, indien nodig herstel	jaarlijks	x	
Opnieuw aanbrengen loden slabben raamdorpels, voluten of luiken	ad hoc	x	
Smeren beweegbare delen hang- en sluitwerk	jaarlijks	x	
Nazicht spoel profielen en kitvoegen: indien nodig herstel met lijnoliestopverf	jaarlijks	x	
Ontroesten en schilderen beslag	om de 5 jaar	x	om schade aan natuur- en baksteen te voorkomen

4. SCHILDERWERK

Schilderen houten schrijnwerk met oog op behoud schrijnwerk	om de 5-7 jaar	x	met lijnolieverf, speciale aandacht voor horizontale delen
Nazicht horizontale delen op schade	jaarlijks	x	

5. SMEEDWERK

Ontroesten en schilderen smeed- en gietijzeren elementen	om de 5 jaar		om schade aan natuur- en baksteen te voorkomen. Verf met samenstelling olie en pigment
--	--------------	--	---

INTERIEUR**6. STRUCTUUR**

Controle op aantasting door houtborende insecten	jaarlijks	x	
Indien nodig behandeling houtborende insecten	ad hoc		

7. WAND- EN PLAFONDAFWERKING

Herstel pleisterwerk	ad hoc	x	bij rinkellatjes: opnieuw op die manier
Controle voegwerk wandtegels en indien nodig heropvoegen	om de 3 jaar	x	
Controle soepele kitvoegen en indien nodig herstel	om de 3 jaar	x	
Deskundig herstel goudleder zitkamer	ad hoc		

8. VLOEREN

Onderhoud houten vloeren	periodiek	x	
Herstel schade houten vloeren	ad hoc		
Onderhoud natuurstenen en keramieken vloeren	periodiek	x	
Heropvoegen natuurstenen en keramieken vloeren	ad hoc	x	

9. TRAPPEN

Onderhoud houten trappen	periodiek	x	
Herstel houten trappen	ad hoc	x	

Nazicht voegen trap grote toren	jaarlijks	x	
Plaatselijk herstel voegen trap grote toren	ad hoc	x	Voegmortel heeft dezelfde kleur en samenstelling als het voegwerk hierrond

10. SCHRIJNWERK

Smeren beweegbare delen schrijnwerk	jaarlijks	x	
Nazicht soepele voegen en indien nodig herstel	jaarlijks	x	Speciale aandacht bij de voor- of achterzetramen

11. SCHILDERWERK

Schilderen houten schrijnwerk met kalkverf	ad hoc	x	Speciale aandacht voor horizontale delen en onderste delen van het schrijnwerk
--	--------	---	--

NEERHOF: Eenmalige maatregelen

Vrijgesteld van
toelating Opmerkingen

1. URGENTE WERKEN (in volgorde)

1.	Voegwerk omwalling langs de binnenkoer		
2.	Voegwerk buitenmuur van het poorthuisje en receptie/traphal		
3.	Herstel scheur in het poorthuisje na stabiliteitsonderzoek		
4.	Herstel afwerkingslaag op de duiventoren naar materiaal-technisch vooronderzoek		
5.	Herstel voegwerk bruggen bij houten poort en de parking		zie hoofdstuk 'kasteelpark - infrastructuur'
6.	Muur van het manoir kalken		
7.	Herstel voegwerk buitenmuur inpandige orangerie		
8.	Herstel bakstenen vloer van het theehuis naar de stallen		zie hoofdstuk 'kasteelpark - infrastructuur'

2. VOORONDERZOEKEN

Uitvoeren gespecialiseerde vooronderzoeken		Onderzoeken zijn mogelijk premiegerechtigd
--	--	---

3. MONUMENTENWACHT

Herstel volgens verslagen Monumentenwacht		
---	--	--

4. ENERGIEDUURZAAMHEID

Isolatie van muren en vloeren		
Plaatsen dakisolatie conform afwegingskader dakisolatie		
Plaatsen isolerend glas conform afwegingskader historisch schrijnwerk		

EXTERIEUR

5. VOORONDERZOEK

Materiaal-technisch vooronderzoek pleisterlagen duiventoren		
---	--	--

6. STABILITEIT

Stabiliteitsonderzoek noordwestelijke hoek noordgevel (poorthuisje)		
---	--	--

Herstel volgens uitkomsten stabiliteitsonderzoek		
--	--	--

7. DAK

Vervangen beschadigde leien door Fumay of zwarte leien		Aandacht voor de schakeringen in het dakvlak
--	--	--

Slecht aansluitende leien op hoekkepers herleggen		
---	--	--

Opnieuw aanbrengen voegmortel nokpannen theehuisje		met kalkmortel
--	--	----------------

Roofing vervangen door leien		
------------------------------	--	--

Ingerotte bebording vervangen		
-------------------------------	--	--

Hervoegeen aansluitingsvoegen van de erker en dak van de duiventoren		met kalkmortel
--	--	----------------

Slechte aansluitingen van dakkapellen en schoorstenen vervangen door loodslabben met loodwol		
--	--	--

Indien nodig aansluiting van dakbekroning op de duiventoren en lodenmuts opnieuw aanbrengen met loodslabben en loodwol		
--	--	--

Opnieuw aanbrengen lood op dakkapellen		
--	--	--

Opnieuw aanbrengen noklood op het theehuisje		
--	--	--

Ingescheurde loodslabben vervangen door hetzelfde materiaal		in combinatie met loodwol
---	--	---------------------------

Lood- en zinkbekledingen vervangen door hetzelfde materiaal		
---	--	--

8. BAKSTEENMETSELWERK

Behandelen poreuze baksteen met steenverharders of vervangen		vervangen door baksteen met dezelfde kleur, afwerking en textuur
Slecht aansluitend metselwerk zuidelijke gevel aanwerken met kalkmortel		
Heropvoegen van verweerd metselwerk		kalkmortel met dezelfde kleur en textuur
Uitkappen oude cementvoegen en heropvoegen met kalkmortel		
Herstel baksteenmetselwerk rondom moerbalkkoppen in poortdoorgang en westelijke kopse gevel		
Aanvullen ontbrekende bakstenen		met zelfde kleur, afwerking en textuur

9. NATUURSTEEN

Herstel scheuren in raamomlijstingen, dorpels en lateien met restauratiemortel		
Indien nodig vervangen van beschadigde natuursteen		door dezelfde steen
Herstel scheuren geprofileerde kroonlijst boven poortdoorgang met restauratiemortel		
Hervoegeen verdwenen aansluitingsvoegen met kalkmortel		
Vervangen verweerde natuurstenen elementen naar oorspronkelijk model		door dezelfde steen, met zelfde afmeting en uitzicht
Aanbrengen overkragende natuurstenen dorpels		om te voorkomen dat water rechtstreeks op gevel afwatert en schade veroorzaakt

10. SMEED- EN GIETIJZEREN ELEMENTEN

Ontroesten en schilderen: - smeedijzeren luikduimen en diefijzers - ankerpunt bel - zonnewijzer - ijzeren verankering van het hoofd van de sluitsteen - ankerpunten muurankers		Om schade aan natuur- en baksteen te voorkomen. Verf vervaardigd uit samenstelling olie en pigment
---	--	--

Roestende verankeringen vervangen door inox		
---	--	--

11. SCHRIJNWERK

Herstel schrijnwerk erker door plaatselijk vervangen rotte onderdelen

Vervangen houten latei raam boven de erker

Ingerotte dakconsoles duiventoren vervangen naar oorspronkelijk model

Vervangen ingerotte delen raamkaders

met historisch verantwoorde detaillering

Verwijderen mastiek van ramen theehuisje en vervangen door
lijnoliestopverf

Herstel poorten grote zaal door epoxymortel of plaatselijk vervangen van
elementen

Vervangen steeds naar oorspronkelijk model

12. AFWERKINGSLAGEN

Consolideren pleisterlaag overeenkomstig vooronderzoek		
Schilderen houten onderdelen met lijnolieverf		
Verwijderen cementbepleistering dakkapellen en herstel baksteenmetselwerk		

13. LOODWERKEN

Vervangen loden slab op oculusraam duiventoren door hetzelfde materiaal		
--	--	--

INTERIEUR

14. STRUCTUUR

Opvolging en eventueel stabiliteitsonderzoek van:		
- moerbalken in pandige orangerie		
- moerbalk en balksleutel in de tuinbibliotheek		
- scheur onderaan strijk balk in de sellerie		
- scheur torenkamer van de duiventoren		
- spantbenen op de Witte Kamer, Architectenzolder, salon oost-appartement met vochtschade		

15. VLOEREN

Stijgvochtbehandeling in de kelderruimte		
Aanvullingen of herstellingen van de tegels in de receptie volgens bestaande patroon		
Heropvoegen bakstenen vloer vestiaire/sanitaire ruimte		met kalkmortel
Vloer torenkamer duiventoren herleggen op gestabiliseerd zandbed		
Herstel voegwerk tegelvloer torenkamer		met kalkmortel

16. WANDEN

Stijgvochtbehandeling op de nodige plaatsen	x	
Herstel bepleistering in de kelderruimte van de conciërgewoning	x	
Herstel kalelaag kelderopening dienstgebouwen	x	
Herstel bepleistering in:		
- traphal (dienstgebouwen)		
- rondom de buitendeur manoir		
- loft		
- archief		
- grote zaal		
- keuken		

17. SCHRIJNWERK

Vervangen aansluiting van dakkapel in salon oost-appartement		Indien nodig na nazicht
Vervangen aansluiting van dakkapel in de hal (zuidelijke vleugel, 2e verdieping)		Indien nodig na nazicht
Aansluitingen dakkapel en/of raamschrijnwerk met het metselwerk nakijken en indien nodig herstellen: - slaapkamer 2 oost-appartement - architectenzolder - library room		
Herstel beschadigde delen raamschrijnwerk van: - slaapkamer 2 oost-appartement - architectenzolder - library room		
Loden slabben aan raamschrijnwerk vervangen door goed aansluitende loden slabben		loden slabben die in 2016 (op een slechte manier) werden vervangen

NEERHOF: Wederkerende maatregelen

Timing Vrijgesteld van
toelating Opmerkingen

EXTERIEUR

1. DAK

Nazicht daken	om de 2 jaar	x	
Vervangen beschadigde of weggeschoven leien door Fumay- of zwarte leien	ad hoc	x	Aandacht voor de schakeringen in het dakvlak
Herstel dakaansluitingen met loodslabben in combinatie met loodwol	ad hoc	x	

2. GEVELS

Verwijderen mosvorming met ecologisch product	jaarlijks	x	
Nazicht voegwerk en indien nodig heropvoegen met kalkmortel	jaarlijks	x	mortel met zelfde kleur en samenstelling
Steenversteving of vervangen van beschadigde bakstenen	ad hoc		nieuwe bakstenen met zelfde kleur, afmeting en textuur
Herstel beschadigde natuursteen met restauratiemortel of nieuw stuk natuursteen	ad hoc		vervangen met dezelfde natuursteen

3. SCHRIJNWERK

Plaatselijk herstel schrijnwerk	ad hoc		
Beschadigde of verdwenen slabben herstellen met lood	ad hoc		
Ontroesten en schilderen hang- en sluitwerk	om de 5 jaar	x	Om schade aan natuur- en baksteen te vermijden. verf is samenstelling van olie en pigment
Nazicht soepele profielen en kitvoegen en indien nodig hersteld met lijnoliestopverf	jaarlijks	x	

4. SCHILDERWERK

Schilderen houten schrijnwerk met het oog op het behoud	om de 5-7 jaar	x	met lijnolieverf
Nazicht horizontale delen op schade	jaarlijks	x	

5. SMEEDWERK

Ontroesten en schilderen smeed- en gietijzeren elementen	om de 5 jaar	x	verf bestaat uit combinatie van olie en pigment
--	--------------	---	---

INTERIEUR**6. STRUCTUUR**

Controle houten structuren op houtborende insecten en schimmels	jaarlijks	x	
Indien nodig gepaste behandeling tegen houtborende insecten en schimmels	ad hoc		

7. WAND- EN PLAFONDAFWERKING

Herstel pleisterwerk	ad hoc	x	
Wegborstelen zoutuitbloeiingen grote zaal en inpandige oranje	om de 3 maanden	x	
Nazicht voegen tegelwanden en indien nodig heropvoegen	jaarlijks	x	
Nazicht soepele voegen en indien nodig herstel	om de 3 jaar	x	

8. VLOEREN

Onderhoud houten vloeren	periodiek	x	
Herstel houten vloeren	ad hoc		
Onderhoud natuurstenen en keramieken vloeren	periodiek	x	
Heropvoegen natuurstenen en keramieken vloeren	ad hoc	x	

9. TRAPPEN

Schilderen gietijzeren trap in de office	ad hoc	x	
--	--------	---	--

10. SCHRIJNWERK

Smeren beweegbare delen hang- en sluitwerk	jaarlijks	x	
Nazicht UV-folie en indien nodig vervangen	jaarlijks	x	
Nazicht en indien nodig herstel soepele voegen	jaarlijks	x	met aandacht voor voor- of achterzetramen

11. SCHILDERWERK

Schilderen houten schrijnwerk met kalkverf	ad hoc	x	Speciale aandacht voor horizontale delen en onderste delen van het schrijnwerk
--	--------	---	--

ORANJERIE: Eenmalige maatregelen

Vrijgesteld van
toelating

Opmerkingen

1. URGENTE WERKEN (volgens volgorde)

1.	Herstel of vervangen raamschrijnwerk		met aandacht voor detaillering
2.	Schilderen raamschrijnwerk		
3.	Herstel of vervangen garagepoorten en schilderen		met aandacht voor detaillering

2. VOORONDERZOEKEN

Uitvoeren gespecialiseerde vooronderzoeken		Onderzoeken zijn mogelijk premiegerechtigd
--	--	---

3. MONUMENTENWACHT

Herstel volgens verslagen Monumentenwacht		
---	--	--

4. ENERGIEDUURZAAMHEID

Isolatie van muren en vloeren		
Plaatsen dakisolatie conform afwegingskader dakisolatie		
Plaatsen isolerend glas conform afwegingskader historisch schrijnwerk		

EXTERIEUR

5. DAK

Verwijderen cementmortel onder nokpannen en vervangen door kalkmortel		
---	--	--

Uitkappen aansluitingsvoegen schoorstenen en vervangen door kalkmortel		
--	--	--

6. BAKSTEENMETSELWERK

Verwijderen bepleistering en opnieuw aanbrengen		
Indien nodig herstel baksteenmetselwerk en hervoegen		Na verwijderen gevelbegroeiing

7. NATUURSTEEN

Herstel natuurstenen pilasters met restauratiemortel		
--	--	--

8. SCHRIJNWERK

Plaatselijk herstel ingerotte delen schrijnwerk of integraal vervangen als schade te groot is		Vervangen gebeurt naar historisch model
Herstel houten bakgoot of integraal vervangen als schade te groot is		
Aanbrengen stopverf met lijnoliestopverf bij alle ramen		
Ontroesten en schilderen deurbeslag	x	

9. AFWERKINGSLAGEN

Schilderen schrijnwerk met lijnolieverf	x	
---	---	--

ORANJERIE: Wederkerende maatregelen

Timing Vrijgesteld van
toelating Opmerkingen

EXTERIEUR

1. DAK

Nazicht daken op gebreken	om de 2 jaar	x	
Vervangen beschadigde dakpannen door gesmoorde holle dakpannen	ad hoc	x	
Vervangen aansluitingen door loodslabben met loodwol	ad hoc	x	

2. GEVELS

Hervoeegen met kalkmortel	ad hoc	x	voegmortel heeft zelfde kleur en samenstelling
Herstel verpoederd metselwerk met steenverharder of plaatselijk vervangen	ad hoc		
Verwijderen mosbegroeiing met ecologisch product	jaarlijks	x	
Herstel beschadigde bepleistering	ad hoc	x	

3. SCHRIJNWERK

Nazicht soepele voegen en indien nodig herstel met lijnoliestopverf	jaarlijks	x	
Smeren bewegende delen hang- en sluitwerk	jaarlijks	x	
ontroesten en schilderen beslag	om de 5 jaar	x	verf is combinatie van olie en pigment

4. AFWERKINGSLAGEN

Schrijnwerk schilderen om schade te voorkomen	om de 5-7 jaar	x	met lijnolieverf, met aandacht voor horizontale delen
Nazicht horizontale delen op schade	jaarlijks	x	

PAARDENSTALLEN: Eenmalige maatregelen

Vrijgesteld van
toelating Opmerkingen

1. DAK

Nieuwe rode dakpannen vervangen door gesmoorde holle dakpannen		
Mosbegroeiing verwijderen met ecologisch product		

2. BAKSTEENMETSELWERK

Herstel verweerd baksteenmetselwerk in oostgevel met steenverharder		
Beschadigde bakstenen vervangen		bakstenen met zelfde afmetingen, kleur en textuur
Heropvoegen met kalkmortel		mortel met zelfde textuur en samenstelling
Scheurtjes in metselwerk afdichten met kalkmortel		
Verwijderen begroeiing noordgevel voor inspectie		
Herstel baksteenmetselwerk en voegwerk		indien schade vastgesteld na verwijderen begroeiing

3. SCHRIJNWERK

Verwijderen ingerotte delen vrijstaande standvinken en vervangen		
Verwijderen roestig beslag		

PAARDENSTALLEN: Wederkerende maatregelen

	Timing	Vrijgesteld van toelating	Opmerkingen
EXTERIEUR			
1. DAK			
Nazicht daken	om de 2 jaar	x	
Vervangen beschadigde dakpannen door gesmoorde holle dakpannen	ad hoc	x	
Vervangen dakaansluitingen door loodslabben met loodwol	ad hoc	x	
2. GEVELS			
Controle voegwerk	jaarlijks	x	
Herstel voegwerk met kalkmortel	ad hoc	x	voegmortel met zelfde kleur en samenstelling
Herstel baksteenmetselwerk met steenverharder of vervangen	ad hoc		vervangen door bakstenen met zelfde kleur, afmeting en textuur
3. SCHRIJNWERK			
Nazicht soepele voegen en indien nodig herstel met lijnoliestopverf	jaarlijks	x	
Smeren bewegende delen hang- en sluitwerk	jaarlijks	x	
Ontroesten en schilderen beslag	om de 5 jaar	x	verf is combinatie van olie en verf
4. AFWERKINGSLAGEN			
Schilderen houten schrijnwerk om schade te voorkomen	om de 5 jaar	x	met lijnolieverf, met speciale aandacht voor horizontale delen
Nazicht horizontale delen op schade	jaarlijks	x	

SCHRIJNWERKERIJ: Eenmalige maatregelen

Vrijgesteld van
toelating Opmerkingen

EXTERIEUR

1. BAKSTEENMETSELWERK

Baksteenmetselwerk verstevigen met steenverharder of plaatselijk vervangen		
Scheur in noordelijke tuinzijde wordt hersteld met kalkmortel		Indien stabiliteit in gedrang komt worden ankers voorzien
Hervoeegen uitgespoeld voegwerk		voegmortel met zelfde kleur en textuur
Opnieuw aanbrengen aansluitingsvoeg tussen dakrand en -pannen		met kalkmortel
Gevelbegroeiing weghalen of sterk snoeien		
Herstel baksteenmetselwerk en/of voegwerk onder de begroeiing		indien schade vastgesteld wordt

2. NATUURSTEEN

Herstel barsten in natuursteen met restauratiemortel		
--	--	--

3. SCHRIJNWERK

Herstel afdichtingen schrijnwerk lichtstraat	x	
Soepele kitvoegen opnieuw aanbrengen met lijnoliestopverf	x	

4. AFWERKINGSLAGEN

Schilderen schrijnwerk met lijnolieverf	x	
---	---	--

SCHRIJNWERKERIJ: Wederkerende maatregelen

Timing Vrijgesteld van
toelating Opmerkingen

EXTERIEUR

1. DAK

Nazicht daken	om de 2 jaar	x	
Vervangen beschadigde dakpannen door gesmoorde holle dakpannen	ad hoc	x	
Vervangen dakaansluitingen door loden slabben met loodwol	ad hoc	x	

2. GEVELS

Nazicht voegwerk	jaarlijks	x	
Heropvoegen met kalkmortel	ad hoc	x	voegmortel zelfde kleur en samenstelling
Herstel baksteenmetselwerk met steenverharder of plaatselijk vervangen	ad hoc	x	nieuwe bakstenen hebben zelfde kleur, afmeting en textuur
Verwijderen mosbegroeiing met ecologisch product	jaarlijks	x	

3. SCHRIJNWERK

Nazicht soepele voegen	jaarlijks	x	
Herstel afdichtingen met lijnoliestopverf	ad hoc	x	
Smeren bewegende delen hang- en sluitwerk	jaarlijks	x	

4. AFWERKINGSLAGEN

Schilderen schrijnwerk om schade te voorkomen	om de 5-7 jaar	x	met lijnolieverf, met aandacht voor horizontale delen
Nazicht horizontale delen op schade	jaarlijks	x	
Herstel pleisterlagen met kalkhoudende materialen	ad hoc		geschilderd met kalkverf

TERRASSEN EN BRUGGEN: Eenmalige maatregelen

Vrijgesteld van
toelating Opmerkingen

1. STABILITEIT

Noordelijke muur rondom kasteel: stabiliteitsonderzoek en gepaste maatregelen conform stabiliteitsonderzoek		
Scheuren in het baksteenmetselwerk: opvolgen, eventueel stabiliteitsonderzoek en gepaste maatregelen conform stabiliteitsonderzoek		
Parement brug tussen neerhof en kasteel: stabiliteitsonderzoek en gepaste maatregelen conform stabiliteitsonderzoek		

2. VOEGWERKEN

Verwijderen ongewenste vegetatie	x	
Heropvoegen met kalkmortel: - noordelijke muur van het terras van het kasteel, aansluiting aan kleine toren - westelijke zijde van het terras rondom het kasteel - zuidelijke zijde van het terras rondom het kasteel - oostelijke zijde van het terras rondom het kasteel - brug tussen neerhof en kasteel - brug tussen kasteel en westelijke tuin - brug aan de paviljoendreef - toegangsbrug naar het neerhof - rand langs de binnenkoer en het grasveld (aan het neerhof) - metselwerk langs het water	x	het voegwerk heeft dezelfde kleur en textuur

3. HERSTEL BAKSTEENMETSELWERK

Herstel beschadigd metselwerk met steenverharder of door plaatselijk vervangen		bakstenen met dezelfde uitzicht en formaat
--	--	--

4. HERSTEL NATUURSTEEN

Herstel scheuren balustrade oostelijke zijde terras rondom het kasteel met restauratiemortel		
Herstel natuurstenen plint oostelijke zijde van het terras rondom het kasteel met restauratiemortel		
Terugplaatsen ontbrekende stukken uit natuurstenen plint bij het oostelijke bruggenhoofd brug tussen neerhof en westelijke tuin		met dezelfde steen
Vakkundig terugplaatsen verschoven natuurstenen bij de brug naar het neerhof (en indien nodig vervangen)		vervangen met dezelfde steen

5. VERHARDINGEN

Vervangen betontegels op terras voor het kasteel door natuur- of baksteen		
Bakstenen verhardingen heropvoegen met kalkmortel		
Heraanleggen kasseien terras voor het neerhof, bij theehuisje, paardenstallen en voor/op de oostelijke toegangsbrug		op een gestabiliseerd zandbed, met behoud bestaande materialen

6. OVERIGE ELEMENTEN

Herstel scheur oostelijke grote vaas op het terras voor kasteel met restauratiemortel		
Ontroesten smeedijzeren verbindingen op trappen van de brug tussen kasteel en westelijke tuin	x	
Indien nodig verankeringen vervangen door inox		

Muuranker brug naar het neerhof ontroesten en opnieuw verankeren	x	
Ontroesten en schilderen smeedijzeren elementen zoals kettingen, muurankers en pilaren	x	verf is samenstelling uit olie en pigment

TERRASSEN EN BRUGGEN: Wederkerende maatregelen

	Timing	Vrijgesteld van toelating	Opmerkingen
Nazicht voegwerk en indien nodig heropvoegen	jaarlijks	x	met kalkmortel
Herstel beschadigde bakstenen met steenverharder of door plaatselijk vervangen	ad hoc		vervangen met bakstenen met zelfde afmeting, kleur en textuur
Herstel beschadigde natuursteen met restauratiemortel of indien nodig door plaatselijk vervangen	ad hoc		vervangen met zelfde natuursteen
Ontroesten en schilderen smeed- en gietijzeren elementen	om de vijf jaar		verf samengesteld met olie en pigment

OVERIGE BOUWKUNDIGE ELEMENTEN

Vrijgesteld van
toelating Opmerkingen

OMMURING

Eenmalige maatregelen

Vrijgesteld van
toelating Opmerkingen

Heropvoegen met kalkmortel	x	mortel heeft zelfde kleur en textuur als omliggend voegwerk	
Vervangen gebroken dekstenen met hetzelfde materiaal			

Wederkerende maatregelen

Timing Vrijgesteld van toelating Opmerkingen

Nazicht voegen en indien nodig heropvoegen met kalkmortel	jaarlijks	x	voegen met zelfde kleur en textuur
---	-----------	---	------------------------------------

SCHAPENSTAL

Wederkerende maatregelen

Timing Vrijgesteld van toelating Opmerkingen

Controle voegwerk en indien nodig herstel met kalkmortel	jaarlijks	x	mortel heeft zelfde kleur en textuur als omliggend voegwerk
Herstel beschadigde bakstenen met steenverharder of plaatselijk vervangen	ad hoc		

Vervangen beschadigde dakpannen door holle dakpannen	ad hoc	x	met behoud schakering tussen roodgebakken en gesmoorde dakpannen
Controle dakaansluitingen	jaarlijks	x	
Indien nodig herstel dakaansluitingen met loodslabben in combinatie met loodwol	ad hoc		
Schilderen houten schrijnwerk	om de 5 jaar	x	
Vervangen ingerot schrijnwerk naar zelfde model	ad hoc		

RESTANTEN IJSKELDER

Wederkerende maatregelen

	Timing	Vrijgesteld van toelating	Opmerkingen
Maaien gras en beplanting rondom en tussen restanten ijskelder	periodiek	x	

BEELDEN

Eenmalige maatregelen

	Vrijgesteld van toelating	Opmerkingen
Indien nodig deskundige restauratie		

Wederkerende maatregelen

	Timing	Vrijgesteld van toelating	Opmerkingen
Ontmossen met ecologisch product	ad hoc	x	

SERRE

Eenmalige maatregelen

	Vrijgesteld van toelating	Opmerkingen
Herstel beschadigde glasramen	x	

Wederkerende maatregelen

	Timing	Vrijgesteld van toelating	Opmerkingen
Ontroesten en schilderen gietijzeren onderdelen	om de vijf jaar	x	in witte kleur geschilderd
Nazicht afdichtingen en indien nodig opnieuw aanbrengen met lijnoliestopverf	jaarlijks	x	
Nazicht aansluitingen met bakstenen muur en indien nodig herstel	jaarlijks	x	

JACHTPAVILJOEN: Eenmalige maatregelen

Vrijgesteld van
toelating Opmerkingen

EXTERIEUR

1. AFBRAAK STORENDE ELEMENTEN

Afbraak storende elementen die afbreuk doen aan erfgoedwaarden	x	
--	---	--

2. DAK

Dak vervangen	x	
Regenwaterafvoeren uit PVC vervangen door zinken buizen met gietijzeren standpijpen en hanggoten uit zink	x	

3. BAKSTEENMETSELWERK

Verwijderen algen- en mosgroei met ecologisch product	x	
Verwijderen klimop	x	
Raam- en deuropeningen dichten of terug open maken: - ronde opening thv badkamer - recente baksteenmetselwerk middelste travee noordelijke zijgevel verwijderen - deuropening in achtergevel verbreden tot oorspronkelijke breedte - raamopening aan rechterzijde van deuropening	x	

4. NATUURSTEEN

Reinigen raamdorpels	x	
----------------------	---	--

Barsten in blauwe hardsteen herstellen met restauratiemortel	x	
Witte kalkzandsteen verstevigen en herstellen met restauratiemortel	x	
Te sterk verweerde onderdelen vervangen door nieuwe kalkzandsteen	x	

5. AFWERKINGSLAGEN

Beplevistering wordt verwijderd en opnieuw aangebracht met kalkhoudende materialen	x	
Schilderwerk met kalkverf	x	

6. BUITENSCHRIJNWERK

Ingerotte water- en steenlijsten integraal vervangen	x	
Ingerotte delen rondboogramen vervangen	x	
Bovenwaaiers vervangen door historisch correcte bovenwaaiers	x	
Stopverf vervangen door lijnoliestopverf	x	
Vervangen gebroken beglazing	x	
Niet-historisch hang- en sluitwerk vervangen door historisch correct hang- en sluitwerk	x	

7. SMEEDWERK

Ontroesten en schilderen smeedijzeren elementen	x	
---	---	--

JACHTPAVILJOEN: Wederkerende maatregelen

	Timing	Vrijgesteld van toelating	Opmerkingen
EXTERIEUR			
1. DAK			
Inspectie daken	om de 2 jaar	x	
Dakaansluitingen vervangen door loodslabben met loodwol	ad hoc	x	
2. NATUURSTEEN			
Reinigen natuursteen	ad hoc	x	
Nazicht aansluitingsvoegen	jaarlijks	x	
Herstel aansluitingsvoegen met kalkmortel	ad hoc	x	voegmortel met zelfde kleur en textuur
3. SCHRIJNWERK			
Controle soepele voegen en indien nodig hersteld lijnoliestopverf	ad hoc	x	
Smeren bewegende delen hang- en sluitwerk	jaarlijks	x	
4. AFWERKINGSLAGEN			
Opnieuw aanbrengen bepleistering met kalkhoudende materialen	ad hoc	x	
Schilderen van pleisterlaag	om de 7 jaar (of sneller)	x	
Schilderen schrijnwerk met lijnolieverf	om de 5 jaar	x	met aandacht voor horizontale delen
Nazicht horizontale delen	jaarlijks	x	
5. SMEEDWERK			
Ontroesten en schilderen smeedijzeren elementen	om de 5 jaar	x	verf is samengesteld uit olie en pigmenten

SMIDSE: Eenmalige maatregelen

Vrijgesteld van
toelating Opmerkingen

1. VOORONDERZOEKEN

Uitvoeren gespecialiseerde vooronderzoeken		Onderzoeken zijn mogelijk premiegerechtigd
--	--	---

2. MONUMENTENWACHT

Herstel volgens verslagen Monumentenwacht		
---	--	--

3. ENERGIEDUURZAAMHEID

Isolatie van muren en vloeren		
-------------------------------	--	--

Plaatsen dakisolatie conform afwegingskader dakisolatie		
---	--	--

Plaatsen isolerend glas conform afwegingskader historisch schrijnwerk		
---	--	--

4. DAK

Opnieuw bevestigen leien en pannen		
------------------------------------	--	--

Beschadigde of ontbrekende leien vervangen door zwarte leien		
--	--	--

Verwijderen cementmortel en vervangen door kalkmortel		
---	--	--

Loden slabben tussen noordelijk aanbouwsel en hoofdvolume vervangen		Loodslabben in combinatie met loodwol
---	--	---------------------------------------

aanbrengen regenwaterafvoer uit zink met gietijzeren standpijpen		
--	--	--

5. BAKSTEENMETSELWERK

Herstel bakstenen met steenverharder of vervangen		bakstenen met zelfde afmetingen, kleur en textuur
---	--	---

Verwijderen cementmortel en vervangen door kalkmortel		
---	--	--

Aanwerken bouwnaad met kalkmortel		
-----------------------------------	--	--

Indien nodig stijgvochtbehandeling		
------------------------------------	--	--

6. NATUURSTEEN

Herstel verweerde natuurstenen sokkels met steenverharder		
---	--	--

7. BUITENSCHRIJNWERK

Herstel stijl- en regelwerk met epoxymortel		
---	--	--

Bij te grote schade integraal vervangen		naar het historische model
---	--	----------------------------

Vervangen ingerotte steen- en waterlijsten ramen noordelijk aanbouwsel en houten tussenroeden		naar het historische model
---	--	----------------------------

Aanbrengen stopverf met lijnoliestopverf	x	
--	---	--

Vervangen gebroken beglazing		
------------------------------	--	--

Aanbrengen dichtingsband deur	x	
-------------------------------	---	--

Ontroesten en schilderen smeedijzeren schrijnwerk		
---	--	--

8. SMEEDWERK

Ontroesten en schilderen smeedijzeren muurankers	x	
--	---	--

SMIDSE: Wederkerende maatregelen

	Timing	Vrijgesteld van toelating	Opmerkingen
1. DAK			
Nazicht dak	om de 2 jaar		
Beschadigde dakpannen vervangen door rode holle dakpannen	ad hoc	x	
Beschadigde leien vervangen door zwarte leien	ad hoc	x	
Vervangen dakaansluitingen door loodslabben met loodwol	ad hoc	x	
2. BAKSTEENMETSELWERK			
Nazicht voegwerk en indien nodig hervoegen met kalkmortel	jaarlijks	x	
Herstel verpoederd baksteenmetselwerk met steenverharder of plaatselijk steenvervanging	ad hoc		Nieuwe bakstenen zelfde afmeting, kleur en textuur
Verwijderen mosbegroeiing met ecologisch product	jaarlijks	x	
3. NATUURSTEEN			
Reiniging natuursteen	regulier	x	
Nazicht aansluitingsvoegen natuursteen met baksteenmetselwerk, indien nodig herstel met kalkmortel	jaarlijks	x	
4. SCHRIJNWERK			
Nazicht soepele voegen en indien nodig herstel met lijnoliestopverf	jaarlijks	x	
Smeren hang- en sluitwerk	jaarlijks	x	
5. SMEEDWERK			
Ontroesten en schilderen smeedijzeren elementen	om de 5 jaar	x	
6. AFWERKINGSLAGEN			
Schilderen schrijnwerk met lijnolieverf	om de 5 jaar	x	extra aandacht horizontale delen
Ontroesten en schilderen smeedijzeren schrijnwerk	om de 5 jaar	x	

DUYVENDAELHOEVE: Eenmalige maatregelen

Vrijgesteld van
toelating Opmerkingen

ALGEMEEN

1. VOORONDERZOEKEN

Uitvoeren gespecialiseerde vooronderzoeken		Onderzoeken zijn mogelijk premiegerechtigd
--	--	---

2. MONUMENTENWACHT

Herstel volgens verslagen Monumentenwacht		
---	--	--

3. ENERGIEDUURZAAMHEID

Isolatie van muren en vloeren		
Plaatsen dakisolatie conform afwegingskader dakisolatie		
Plaatsen isolerend glas conform afwegingskader historisch schrijnwerk		

WOONHUIS MET STALLING

EXTERIEUR

1. STABILITEIT

Opvolging scheuren in zuid- en oostgevel		
Onderzoek fundering hoek zuid- en oostgevel		
Stabiliteitsonderzoek om gepaste maatregelen te formuleren		

2. DAK

Vervangen beschadigde of verdwenen dakpannen door roodgebakken (Vlaamse) holle dakpannen		
Vervangen ingerotte bebording zuidelijke vlakken woonhuis en stalling		
Behandeling muurplaten tegen houtborende insecten		Indien schade te groot is, worden ze integraal vervangen
Verwijderen cementmortel in de topgevels en cementering oostelijke kopse zijde, en vervangen door kalkmortel		
Vervangen afdichtingslood noordelijk dakvlak met het opgaande metselwerk	x	
Vervangen loodafdichting oostelijk dakvlakvenster	x	
Aanbrengen regenwaterafvoer uit zink		
Plaatsen onderdak bij stalgedeelte		

3. BAKSTEENMETSELWERK

Heropvoegen uitgespoeld voegwerk met kalkmortel: - zuidoostelijke hoek woonstalhuis - schoorstenen - westelijke gevel van de stal - noordelijke puntgevel van het huis		Voegmortel heeft zelfde kleur en textuur als omliggende voegwerk
Opvullen scheuren en bouwnaden met kalkmortel		
Aanbrengen aansluitingsvoegen tussen baksteen en natuursteen met kalkmortel		
Herstel verpoederd baksteenmetselwerk met steenverharder of door plaatselijk vervangen		Vervangen door bakstenen met zelfde afmetingen, kleur en textuur

4. NATUURSTEEN

Vervangen verweerde natuursteen door zelfde natuursteen (natuurstenen kruismonelen)		
Vervangen natuurstenen druiplijsten		met hetzelfde materiaal
Herstellen scheur natuurstenen dorpel achterdeur met restauratiemortel		

5. SCHRIJNWERK

Vervangen houten latei boven poort in de westgevel		
Vervangen ingerotte delen houten schrijnwerk		steeds met gebruik historisch verantwoorde detaillering
Aanbrengen ontbrekende glaspartijen		
Stopverf aanbrengen met lijnoliestopverf	x	
Opnieuw aanbrengen diefijzers in de voorgevel		naar model overige diefijzers

6. AFWERKINGSLAGEN

Ontroesten en schilderen smeedijzeren elementen	x	
Schilderen raam- en deurschrijnwerk	x	met lijnolieverf, met aandacht voor horizontale delen
Schilderen boordplank in zwarte kleur	x	met lijnolieverf

INTERIEUR

7. STRUCTUUR

Behandeling tegen schimmel bij leggers westelijke kleine ruimte van de stal		
Rechtzetten standvinken en ontbrekende toognagels aanbrengen		
Aanbrengen schoren op zolderruimte woonhuis		
Extra keper zuidwestzijde		op plaats waar raam werd weggenomen
Herstel muuroplegging van nokbalk in westelijke gevel		
Vervangen houten vloeren zolderruimte		
Opvolging aantasting houtborende insecten en indien nodig behandeling		
Inspectie delen aangetast door brand ifv stabiliteit, vervangen houtstructuren naar oorspronkelijk model		

8. WANDEN

Behandeling oorzaak vochtschade		
Indien nodig stijgvochtbehandeling		
Herstel pleisterwerk woonkamer, keuken en kelder		
Herstel baksteenmetselwerk kelder met steenverharder of plaatselijk steenvervanging		nieuwe bakstenen zelfde kleur, afmeting en textuur

9. PLAFOND

Herstel voegwerk met kalkmortel		voegmortel zelfde kleur en textuur
Ontroesten en schilderen l-profielen		

10. SCHRIJNWERK

Ontroesten en schilderen hang- en sluitwerk	x	
Opvolging aantasting houtborende insecten deuroplijsting opkamer en indien nodig behandeling tegen houtborende insecten		

BAKHUISJE**EXTERIEUR****1. DAK**

Aanvullen beschadigde dakpannen met holle roodgebakken dakpannen		
Oostelijke ontbrekende hoekkeperpan aangevuld met hoekkeperpan met hetzelfde uitzicht		
Aansluitingsvoegen herstellen met kalkmortel		
Behandelen houten muurplaten tegen houtborende insecten		Indien in te slechte staat worden ze integraal vervangen
Verwijderen cementmortel bij nokpannen en hoekkepers en vervangen door kalkmortel		
Aansluitingen dak en schoorsteen vervangen door loodslabben met loodwol	x	
Aanbrengen regenwaterafvoer uit zink		

2. BAKSTEENMETSELWERK

Verwijderen cementmortel en heropvoegen met kalkmortel		
Herstellen baksteenmetselwerk met steenverharder of plaatselijk steenvervanging		nieuwe stenen zelfde afmeting, textuur en kleur
Heropvoegen met kalkmortel		voegmortel zelfde kleur en textuur

3. NATUURSTEEN

Herstel verweerde afvoergoot met restauratiemortel

4. BUITENSCHRIJNWERK

Herstel ingerot schrijnwerk buitendeur door plaatsen inzetstukken		
---	--	--

5. AFWERKINGSLAGEN

Schilderen houten schrijnwerk		
Ontroesten en schilderen hang- en sluitwerk		
Verwijderen bepleistering op de schouw en herstel metselwerk		

INTERIEUR

6. STRUCTUUR

Controle oplegging moerbalkkoppen en indien nodig hersteld met epoxymortel		
Vervangen gebroken westelijke gording		

7. WANDEN

Behandeling vochtproblematiek		
Herstel verpoederd baksteenmetselwerk met steenverharder of plaatselijk steenvervanging		Bakstenen met zelfde formaat, kleur en textuur
Opnieuw aanbrengen kaleilaag op bakoven en op wanden		

8. SMEEDIJZEREN ELEMENTEN

Ontroesten en schilderen muurankers en luik van de bakoven	x	
--	---	--

DUYVENDAELSCHUUR

EXTERIEUR

1. DAK

Verwijderen asbesthoudende vezelcementleien		
Aanbrengen dakbedekking uit stro of riet		
Behoud van dakoversteek		
Indien gewenst regenwaterafvoer uit zink		

2. BAKSTEENMETSELWERK

Verbinden baksteenmetselwerk met houtstructuur		
Vervangen steunberen		
Opvullen scheuren met kalkmortel		
Heropvoegen met kalkmortel van verdwenen voegen en aansluitingsvoegen		
Verwijderen cementmortel		

Aanvullen ontbrekende bakstenen		bakstenen met zelfde afmetingen, kleur en structuur
Behandelen vochtproblematiek		

3. NATUURSTEEN

Herstel verweerde natuursteen met restauratiemortel		Indien schade te groot, herstel met zelfde materiaal
---	--	--

4. BUITENSCHRIJNWERK

Vervangen ingerotte houten lateien en elementen die te hard aangetast zijn door houtborende insecten		
Herstel houten poort in oostelijke gevel door vervangen ingerotte delen en vervangen ontbrekende delen		

5. AFWERKINGSLAGEN

Schilderen buitenschrijnwerk met lijnolieverf		extra aandacht voor horizontale delen
Ontroesten en schilderen hang- en sluitwerk	x	
Aanbrengen zwarte plintschildering	x	

INTERIEUR

6. STRUCTUUR

Nazicht standvink B: indien te grote beschadiging plaatselijk herstel of integraal vervangen		
Aanvullen ontbrekende delen van de schoor		
Nazicht dakstructuur op ingerotte delen en schimmels, indien nodig vervanging onderdelen		

7. AFWERKINGSLAGEN

Ontroesten en schilderen ijzeren onderdelen	x	
Opnieuw aanbrengen bepleistering op de muren		

DUYVENDAELHOEVE: Wederkerende maatregelen

	Timing	Vrijgesteld van toelating	Opmerkingen
WOONHUIS, STALLING EN BAKHUISJE			
EXTERIEUR			
1. DAK			
Nazicht dak	om de 2 jaar	x	
Vervangen beschadigde dakpannen door roodgebakken holle dakpannen	ad hoc		
Opnieuw aanbrengen afdichtingen met loodslabben in combinatie met loodwol	ad hoc	x	
2. BAKSTEENMETSELWERK			
Controle voegwerk en indien nodig herstel met kalkmortel	jaarlijks	x	voegmortel heeft zelfde kleur en textuur
Herstel verpoederd baksteenmetselwerk met steenverharder of indien nodig plaatselijk vervangen	ad hoc		baksteen met dezelfde afmeting, kleur en textuur
Verwijderen mosbegroeiing met ecologisch product	jaarlijks	x	
3. NATUURSTEEN			
Reinigen natuursteen	periodiek	x	
Nazicht aansluitingsvoegen natuursteen met baksteenmetselwerk, indien nodig heropvoegen met kalkmortel	jaarlijks		
4. SCHRIJNWERK			
Nazicht soepele voegen en indien nodig herstel met lijnoliestopverf	jaarlijks	x	
Smeren bewegende delen hang- en sluitwerk	jaarlijks	x	
5. SMEEDWERK			
Ontroesten en schilderen smeedijzeren elementen	om de 5 jaar	x	

6. AFWERKINGSLAGEN

Schilderen houten schrijnwerk met lijnolieverf	om de 5 jaar	x	extra aandacht voor horizontale delen
Ontroesten en schilderen smeedijzeren schrijnwerk	om de 5 jaar	x	

INTERIEUR**7. STRUCTUUR**

Controle aantasting houtborende insecten en/of schimmels	jaarlijks	x	
Indien nodig behandeling houtborende insecten/schimmels	ad hoc		

8. WANDEN

Vervangen pleisterwerk met kalkhoudende materialen en afgewerkt met kalkverf	ad hoc	x	
Opnieuw aanbrengen kaleilaag bakhuisje	om de 5 jaar	x	

9. PLAFOND

Nazicht voegen troggewelven en indien nodig herstel met kalkmortel	jaarlijks	x	voegmortel zelfde kleur en textuur
Ontroesten en schilderen I-profielen	om de 5 jaar	x	

10. AFWERKINGSLAGEN

Schilderen wanden	om de 10 jaar	x	
Schilderen binnenschrijnwerk	om de 7 jaar	x	aandacht voor onderste delen van de deuren

DUYVENDAELSCHUUR**EXTERIEUR****1. DAK**

Nazicht dak	om de 2 jaar	x	
Vervangen beschadigde dakpannen door roodgebaken holle dakpannen	ad hoc		

Vervangen dakaansluitingen met loodslabben in combinatie met loodwol	ad hoc	x	
--	--------	---	--

2. BAKSTEENMETSELWERK

Nazicht voegwerk en indien nodig herstel met kalkmortel	jaarlijks	x	
Herstel baksteenmetselwerk met steenverharder of plaatselijk steenvervanging	ad hoc		baksteen met zelfde afmeting, kleur en textuur
Verwijderen mosbegroeiing met ecologisch product	jaarlijks	x	

3. BUITENSCHRIJNWERK

Smeren bewegende delen hang- en sluitwerk	jaarlijks	x	
---	-----------	---	--

4. AFWERKINGSLAGEN

Schilderen houten schrijnwerk met lijnolieverf	om de 5 jaar	x	aandacht voor horizontale delen
Ontroesten en schilderen smeedwerk	om de 5 jaar	x	

INTERIEUR

5. STRUCTUUR

Nazicht houten structurele elementen op houtborende insecten en/of schimmels	jaarlijks	x	
Indien nodig behandeling tegen houtborende insecten en schimmels			

6. WANDEN

Schilderen wanden	periodiek	x	
-------------------	-----------	---	--

VOETSCHHE HOEVE: Eenmalige maatregelen

Vrijgesteld van
toelating

Opmerkingen

ALGEMEEN

1. VOORONDERZOEKEN

Uitvoeren gespecialiseerde vooronderzoeken

Onderzoeken zijn **mogelijk** premiegerechtigd

2. MONUMENTENWACHT

Herstel volgens verslagen Monumentenwacht

3. ENERGIEDUURZAAMHEID

Isolatie van muren en vloeren

Plaatsen dakisolatie conform afwegingskader dakisolatie

Plaatsen isolerend glas conform afwegingskader historisch schrijnwerk

HOEVE

EXTERIEUR

1. STRUCTUUR

Opvolging structurele scheuren in baksteenmetselwerk, indien nodig stabiliteitsonderzoek

Gepaste maatregelen uitvoeren conform stabiliteitsonderzoek

Inspectie draagstructuur en vervangen ingerotte en/of aangetaste delen

Behandeling tegen houtborende insecten en schimmels

Opnieuw vastzetten verzakte of losse onderdelen

2. DAK

Bedaking vervangen door dakbedekking die integreert bij historische karakter		bijvoorbeeld rode holle dakpannen
Verwijderen klimop		
Nazicht houten dakstructuur op aantasting inrotting of schimmels		
Indien nodig vervangen te hard beschadigde onderdelen		
Opnieuw bevestigen houtverbindingen en verankeringen		
Verwijderen onderdakfolie en opnieuw aanbrengen onder dakkepers		
Verwijderen ontdubbelde kepers en vervangen		
Aanbrengen hanggoot uit zink		

3. BAKSTEENMETSELWERK

Herstel oppervlakkige scheuren met kalkmortel		
Verwijderen cementmortel en heropvoegen met kalkmortel		
Uitgespoeld voegwerk en voegwerk schouw heropvoegen met kalkmortel		voegmortel met dezelfde kleur en textuur
Vervangen metselwerk westelijke hoek door bakstenen met zelfde afmeting, kleur en textuur		
Herstellen verpoederd baksteenmetselwerk met steenverharder of plaatselijk steenvervanging		bakstenen met zelfde kleur, kleur en textuur
Verwijderen gecementeerde plint en herstel baksteenmetselwerk		
Reconstructie waterpomp		

4. NATUURSTEEN

Herstel witte natuursteen met restauratiemortel of integraal vervangen als schade te groot is		vervangen met dezelfde natuursteen
Blauwe steen vervangen door witte natuursteen		

5. BUITENSCHRIJNWERK

Plaatselijk vervangen ingerotte delen		
Bij grote schade: integrale vervanging schrijnwerk		
Aanbrengen beglazing		afwegingskader historisch schrijnwerk te volgen
Verwijderen storende dakvlakvenster		

6. AFWERKINGSLAGEN

Opnieuw aanbrengen sierpleister rondom ramen		
Herstellen kaleilagen rond deur- en raamopeningen		
Verwijderen gecementeerde plint en vervangen door kalkpleister die zwart geschilderd wordt		
Schilderen schrijnwerk met lijnolieverf		

7. SMEEDWERK

Ontroesten en schilderen smeedijzeren elementen	x	
Aanbrengen diefijzers naar historisch model		

8. BUITENAANLEG

Vrijleggen rijpalen, dorpel toegangspoort, verdiepte paden en kasseipaden	x	
---	---	--

INTERIEUR

9. STRUCTUUR

Opvolging scheurvorming in de kelder, indien nodig stabiliteitsonderzoek	x	
--	---	--

10. WANDEN

Stijgvochtbehandeling		
-----------------------	--	--

Afwerkingslaag op de muren		
----------------------------	--	--

11. VLOEREN

Herleggen waardevolle tegelvloeren op gestabiliseerd zandbed en gevoegd met kalkmortel		
--	--	--

12. HAARDEN

Raveelconstructie voor het metselwerk plaatsen ipv erop		
---	--	--

13. SCHRIJNWERK

Herstel ingerotte delen houten deuren of indien te grote schade integraal vervangen naar historisch model		
Schilderen schrijnwerk		

BAKHUIS

EXTERIEUR

1. STRUCTUUR

Vervangen ingerotte spantdelen		
Opnieuw aanbrengen houtverbindingen		
Opnieuw aanbrengen schieters van muurankers		

2. DAK

Beschadigde dakpannen aanvullen		met dakpannen zelfde uitzicht
Behouden dakoversteek		

3. BAKSTEENMETSELWERK

Aanvullen ontbrekend metselwerk met bakstenen zelfde uitzicht		
Herstel verpoederd baksteenmetselwerk met steenverharder of plaatselijk vervanging		Bakstenen met zelfde afmeting, kleur en textuur
Heropvoegen met kalkmortel		kalkmortel zelfde kleur en textuur
Verwijderen cementvoegen		

4. BUITENSCHRIJNWERK

Vervangen ingerotte delen schrijnwerk		
Bij te grote schade volledige vervanging schrijnwerk		met historisch verantwoorde detaillering
Ontbrekend schrijnwerk vervangen door nieuw houten schrijnwerk		met historisch verantwoorde detaillering

5. AFWERKINGSLAGEN

Schilderen houten schrijnwerk met lijnolieverf		
Ontroesten en schilderen smeedijzeren elementen (hang- en sluitwerk, muurankers)		

INTERIEUR

6. VLOEREN

Plaatsen gebakken tegelvloeren		
--------------------------------	--	--

7. WANDEN

Aanbrengen bepleistering		
Voegen met kalkmortel		
Herstel metselwerk door steenverharder of plaatselijk vervanging van bakstenen		

8. BINNENSCHRIJNWERK

Plaatselijk herstel aangetaste delen binnenluiken		
Aanvullen ontbrekende delen binnenluiken of integraal vervangen naar historisch model		
Ontroesten en schilderen hang- en sluitwerk		

HOUTEN BERGPLAATS/WAGENHOK

1. DAK- EN DAKSTRUCTUUR

Nazicht kapconstructie en vervangen ingerotte delen		
Vervangen beschadigde en ontbrekende dakpannen door nieuwe dakpannen		nieuwe dakpannen vormen 1 geheel met de oude dakpannen

2. METSELWERK

Verweerd metselwerk verstevigen met steenverharder of integraal vervangen		
Snelbouwstenen vervangen door bakstenen		aandacht voor patina

3. SMEEDWERK

Ontroesten en schilderen smeedijzeren onderdelen (ankers)		
---	--	--

VOETSCHHE HOEVE: Wederkerende maatregelen

	Timing	Vrijgesteld van toelating	Opmerkingen
HOEVE			
EXTERIEUR			
1. DAK			
Nazicht dak	om de 2 jaar	x	
Beschadigde dakbedekking herstellen	ad hoc	x	met zelfde materiaal als omliggende dakbedekking
Vervangen van aansluitingen met loodslabben in combinatie met loodwol	ad hoc	x	
2. BAKSTEENMETSELWERK			
Nazicht voegwerk en indien nodig hervoegen met kalkmortel	jaarlijks	x	
Herstel verpoederd baksteenmetselwerk met steenverharder of plaatselijk steenvervanging	ad hoc		Nieuwe bakstenen zelfde afmeting, kleur en textuur
Verwijderen mosbegroeiing met ecologisch product	jaarlijks	x	
3. NATUURSTEEN			
Reiniging natuursteen	regulier	x	
Nazicht aansluitingsvoegen natuursteen met baksteenmetselwerk, indien nodig herstel met kalkmortel	jaarlijks	x	
4. SCHRIJNWERK			
Nazicht soepele voegen en indien nodig herstel met lijnoliestopverf	jaarlijks	x	
Smeren hang- en sluitwerk	jaarlijks	x	
5. SMEEDWERK			
Ontroesten en schilderen smeedijzeren elementen	om de 5 jaar	x	

6. AFWERKINGSLAGEN

Schilderen schrijnwerk met lijnolieverf	om de 5 jaar	x	extra aandacht horizontale delen
---	--------------	---	----------------------------------

INTERIEUR**7. STRUCTUUR**

Nazicht houten structurele elementen op aantasting houtborende insecten of schimmels	jaarlijks	x	
Indien nodig toepassing gepaste behandeling	ad hoc		

8. WANDEN

Herstel pleisterwerk	ad hoc	x	
----------------------	--------	---	--

9. VLOEREN

Nazicht voegen tegelvloeren en indien nodig herstel met kalkmortel	jaarlijks	x	
--	-----------	---	--

10. AFWERKINGSLAGEN

Schilderen wanden	om de 10 jaar	x	
Schilderen binnenschrijnwerk	om de 7 jaar		Extra aandacht onderste delen van de deuren

BAKHUIS**EXTERIEUR****1. DAK**

Nazicht dak	om de 2 jaar	x	
Beschadigde dakbedekking herstellen	ad hoc	x	met zelfde materiaal als omliggende dakbedekking
Vervangen van aansluitingen met loodslabben in combinatie met loodwol	ad hoc	x	

2. BAKSTEENMETSELWERK

Nazicht voegwerk en indien nodig hervoegen met kalkmortel	jaarlijks	x	
Herstel verpoederd baksteenmetselwerk met steenverharder of plaatselijk steenvervanging	ad hoc		Nieuwe bakstenen zelfde afmeting, kleur en textuur
Verwijderen mosbegroeiing met ecologisch product	jaarlijks	x	

3. SCHRIJNWERK

Smeren hang- en sluitwerk	jaarlijks	x	
---------------------------	-----------	---	--

4. SMEEDWERK

Ontroesten en schilderen smeedijzeren elementen	om de 5 jaar	x	
---	--------------	---	--

5. AFWERKINGSLAGEN

Schilderen schrijnwerk met lijnolieverf	om de 5 jaar	x	extra aandacht horizontale delen
---	--------------	---	----------------------------------

INTERIEUR**6. STRUCTUUR**

Nazicht houten structurele elementen op aantasting houtborende insecten of schimmels	jaarlijks	x	
Indien nodig toepassing gepaste behandeling	ad hoc		

7. WANDEN

Herstel pleisterwerk	ad hoc	x	
----------------------	--------	---	--

8. VLOEREN

Nazicht voegen tegelvloeren en indien nodig herstel met kalkmortel	jaarlijks	x	
--	-----------	---	--

9. AFWERKINGSLAGEN

Schilderen wanden	om de 10 jaar	x	
Schilderen binnenschrijnwerk	om de 7 jaar		Extra aandacht onderste delen van de deuren

HOUTEN BERGPLAATS/WAGENHOK

1. DAKSTRUCTUUR EN DAK

Nazicht houten structuur op aantasting houtborende insecten/schimmels	jaarlijks	x	
Indien nodig behandeling tegen houtborende insecten/schimmels	ad hoc		
Nazicht dak	om de 2 jaar	x	
Vervangen beschadigde dakpannen door roodgebakken holle dakpannen	ad hoc	x	

2. METSELWERK

Nazicht voegwerk en indien nodig heropvoegen met kalkmortel	jaarlijks	x	
Herstellen verpoederd baksteenmetselwerk met steenverharder of vervanging	ad hoc		bakstenen met zelfde afmeting, kleur en textuur

Parkbeheerplan 's Gravenwezel – Bestandsfiche

Bestand: 1 – open weiland (erfgoedwaarde)

Oppervlakte (m² - planimetrisch): 49071

Eigenaars: Kasteel van 's Gravenwezel NV

Bestandskenmerken:

Kwalitatief		Kwantitatief	
Bestandstype:		Stamtal (#/hectare):	
Leeftijdsklasse:		Grondvlak (m ² /ha):	
Bedrijfsvorm:		Voorraad (m ³ /ha):	
Bostype:		Hoofdboomsoort:	
		Nevenboomsoorten:	
Beschrijving:	weiland (begrasd door runderen)		

Kadastrale gegevens:

Eigenaar	Gemeente	Afdeling	Sectie	Kadasternummer	Exponent	Kad. Opp (ha)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	167	B	1,3731
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	167	A	3,4623

Doelstellingen voor het bestand – streefbeeld 2035:

behoud huidige toestand

Maatregelen			Specificering visie en maatregelen
<i>B: begrazing</i>	Jaar	Maatregel	Bestand 1 is een weide die jaarrond begrasd wordt door runderen.
	2018	B	
	2019	B	
	2020	B	
	2021	B	
	2022	B	
	2023	B	
	2024	B	
	2025	B	
	2026	B	
	2027	B	
	2028	B	
	2029	B	
	2030	B	
	2031	B	
	2032	B	
	2033	B	
	2034	B	
	2035	B	
	2036	B	
	2037	B	

Parkbeheerplan 's Gravenwezel – Bestandsfiche

Bestand: 2 – open weiland (erfgoedwaarde)

Oppervlakte (m² - planimetrisch): 18863

Eigenaars: Kasteel van 's Gravenwezel NV

Bestandskenmerken:

Kwalitatief		Kwantitatief	
Bestandstype:		Stamtal (#/hectare):	
Leeftijdsklasse:		Grondvlak (m ² /ha):	
Bedrijfsvorm:		Voorraad (m ³ /ha):	
Bostype:		Hoofdboomsoort:	
		Nevenboomsoorten:	
Beschrijving:	weiland (begrasd door paarden)		

Kadastrale gegevens:

Eigenaar	Gemeente	Afdeling	Sectie	Kadasternummer	Exponent	Kad. Opp (ha)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	165	D	1,2002 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	165	T	1,9668 (deel)

Doelstellingen voor het bestand – streefbeeld 2035:

behoud huidige toestand

Maatregelen			Specificering visie en maatregelen
<i>B: begrazing</i>	Jaar	Maatregel	Bestand 1 is een weide die jaarrond begrasd wordt door paarden.
	2018	B	
	2019	B	
	2020	B	
	2021	B	
	2022	B	
	2023	B	
	2024	B	
	2025	B	
	2026	B	
	2027	B	
	2028	B	
	2029	B	
	2030	B	
	2031	B	
	2032	B	
	2033	B	
	2034	B	
	2035	B	
	2036	B	
	2037	B	

Parkbeheerplan 's Gravenwezel – Bestandsfiche

Bestand: 3

Oppervlakte (m² - planimetrisch): 12453

Eigenaars: Kasteel van 's Gravenwezel NV

Bestandskenmerken:

Kwalitatief		Kwantitatief	
Bestandstype:	loofhout	Stamtal (#/hectare):	1988,5
Leeftijdsklasse:	1-20	Grondvlak (m ² /ha):	34,5
Bedrijfsvorm:	hooghout	Voorraad (m ³ /ha):	202,9
Bostype:	homogeen gelijkjarig	Hoofdboomsoort:	zomereik
		Nevenboomsoorten:	
Beschrijving:	jong zomereikenbestand		

Kadastrale gegevens:

Eigenaar	Gemeente	Afdeling	Sectie	Kadasternummer	Exponent	Kad. Opp (ha)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	165	D	1,2002 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	165	T	1,9668 (deel)

Doelstellingen voor het bestand – streefbeeld 2035:

Maatregelen			Specificering visie en maatregelen
<i>X: reguliere (hoog)dunning</i> <i>Ex: bestrijding exoten</i> <i>n: nazorg</i>	Jaar	Maatregel	Het bestand wordt drie keer gedund tijdens de beheerplanperiode. Amerikaanse vogelkers wordt bestreden, gevolgd door evaluaties en nabehandeling indien nodig. De bestrijding wordt voor zover nodig herhaald.
	2018		
	2019		
	2020	X + Ex	
	2021		
	2022	n	
	2023		
	2024		
	2025	n	
	2026		
	2027		
	2028	X + Ex	
	2029		
	2030	n	
	2031		
	2032		
	2033	n	
	2034		
	2035		
	2036	X + Ex	
	2037		

Parkbeheerplan 's Gravenwezel – Bestandsfiche

Bestand: 4 – dreven (erfgoedwaarden en ZEN-erfgoed)

Oppervlakte (m² - planimetrisch): 50947

Eigenaars: Kasteel van 's Gravenwezel NV

Bestandskenmerken:

Kwalitatief		Kwantitatief	
Bestandstype:		Stamtal (#/hectare):	
Leeftijdsklasse:		Grondvlak (m ² /ha):	
Bedrijfsvorm:		Voorraad (m ³ /ha):	
Bostype:		Hoofdboomsoort:	
		Nevenboomsoorten:	
Beschrijving:	dreven		

Kadastrale gegevens:

Eigenaar	Gemeente	Afdeling	Sectie	Kadasternummer	Exponent	Kad. Opp (ha)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	166		0,7611 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	166	2A	0,5521
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	166	2D	1,0682
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	166	2K	0,3231
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	206	A	1,1126
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	166	2C	1,0734 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	135	B	0,3287 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	134	E	0,3278 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	134	D	0,3318 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	134	C	0,3226 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	134	B	0,3255 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	166	2P	0,2729 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	166	2N	0,0777 (deel)

Doelstellingen voor het bestand – streefbeeld 2035:

Maatregelen

<i>Ex: bestrijding exoten</i> <i>n: nazorg</i> <i>Mb: maaibheer bermen</i>	Jaar	Maatregel
	2018	2Mb
	2019	2Mb
	2020	2Mb + Ex
	2021	2Mb
	2022	2Mb +n
	2023	2Mb
	2024	2Mb
	2025	2Mb +n
	2026	2Mb
	2027	2Mb
	2028	2Mb + Ex
	2029	2Mb
	2030	2Mb +n
	2031	2Mb
	2032	2Mb
	2033	2Mb +n
	2034	2Mb
	2035	2Mb
	2036	2Mb + Ex
	2037	2Mb

Specificering visie en maatregelen

De dreven dienen bewaard te blijven. De dreefbomen worden elke 3 jaar gecontroleerd op veiligheid (VTA). Het onderhoud van de dreefbomen zelf omvat, indien nodig, hoogtesnoei, vormsnoei (begeleidings- en onderhoudssnoei) en de snoei van hinderlijke of gevaarlijke takken en eventueel een wondbehandeling van beschadigde bomen. Bomen of boomdelen die een gevaar kunnen betekenen worden verwijderd.

De bermen in bestand 4 worden twee keer per jaar gemaaid met afvoer van het maaisel. Hierbij wordt cyclisch gewerkt, waarbij sommige stukken effectief twee keer gemaaid worden, afgewisseld met zones die slechts één keer in een jaar worden gemaaid en zones die ruiger mogen worden en slechts om de 2-3 jaar worden gemaaid.

Waar voorjaarsbloeiërs (dalkruid) voorkomen, mag de vegetatie niet verruigen. Deze zones mogen tijdens de bloeiperiode niet betreden worden.

Amerikaanse vogelkers wordt bestreden, gevolgd door evaluaties en nabehandeling indien nodig. De bestrijding wordt voor zover nodig herhaald. Ook indien Amerikaanse eik opduikt, wordt deze bestreden.

Parkbeheerplan 's Gravenwezel – Bestandsfiche

Bestand: 5 – open grasvlakte als deel historische tuinaanleg (erfgoedwaarde)

Oppervlakte (m² - planimetrisch): 33395

Eigenaars: Kasteel van 's Gravenwezel NV

Bestandskenmerken:

Kwalitatief		Kwantitatief	
Bestandstype:		Stamtal (#/hectare):	
Leeftijdsklasse:		Grondvlak (m ² /ha):	
Bedrijfsvorm:		Voorraad (m ³ /ha):	
Bostype:		Hoofdboomsoort:	
		Nevenboomsoorten:	
Beschrijving:	open parkgedeelte ten westen van kasteel + Blauwe en Gele vijver		

Kadastrale gegevens:

Eigenaar	Gemeente	Afdeling	Sectie	Kadasternummer	Exponent	Kad. Opp (ha)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	186	H	4,7442 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	181		0,2044
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	182		0,2013

Doelstellingen voor het bestand – streefbeeld 2035:

Maatregelen			Specificering visie en maatregelen
<i>Mg: maaibeheer grasland</i> <i>B: begrazing</i> <i>G: gazonbeheer</i>	Jaar	Maatregel	Het grasland in bestand 5 krijgt een maaibeheer met afvoer van het maaisel en jaarrond begrazing door een kleine schapenkudde. De jaarlijkse maaibeurt vindt plaats rond einde augustus. Daarnaast worden grazige wandelpaden wekelijks gemaaid (periode maart – november). De rododendronmassieven in het noorden van het domein en ten westen van het kasteel blijven bewaard, maar mogen niet verder uitbreiden.
	2018	Mg + B + G	
	2019	Mg + B + G	
	2020	Mg + B + G	
	2021	Mg + B + G	
	2022	Mg + B + G	
	2023	Mg + B + G	
	2024	Mg + B + G	
	2025	Mg + B + G	
	2026	Mg + B + G	
	2027	Mg + B + G	
	2028	Mg + B + G	
	2029	Mg + B + G	
	2030	Mg + B + G	
	2031	Mg + B + G	
	2032	Mg + B + G	
	2033	Mg + B + G	
	2034	Mg + B + G	
	2035	Mg + B + G	
2036	Mg + B + G		
2037	Mg + B + G		

Parkbeheerplan 's Gravenwezel – Bestandsfiche

Bestand: 6

Oppervlakte (m² - planimetrisch): 2505

Eigenaars: Kasteel van 's Gravenwezel NV

Bestandskenmerken:

Kwalitatief		Kwantitatief	
Bestandstype:		Stamtal (#/hectare):	
Leeftijdsklasse:		Grondvlak (m ² /ha):	
Bedrijfsvorm:		Voorraad (m ³ /ha):	
Bostype:		Hoofdboomsoort:	
		Nevenboomsoorten:	
Beschrijving:	tuin tussen kasteel en neerhof		

Kadastrale gegevens:

Eigenaar	Gemeente	Afdeling	Sectie	Kadasternummer	Exponent	Kad. Opp (ha)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	178	E	0,2616 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	186	H	4,7442 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	180	R	1,7419 (deel)

Doelstellingen voor het bestand – streefbeeld 2035:

Maatregelen			Specificering visie en maatregelen
<i>G: gazonbeheer</i>	Jaar	Maatregel	De tuin tussen kasteel en neerhog krijgt een gazonbeheer (periode maart – november).
	2018	G	
	2019	G	
	2020	G	
	2021	G	
	2022	G	
	2023	G	
	2024	G	
	2025	G	
	2026	G	
	2027	G	
	2028	G	
	2029	G	
	2030	G	
	2031	G	
	2032	G	
	2033	G	
	2034	G	
	2035	G	
	2036	G	
	2037	G	

Parkbeheerplan 's Gravenwezel – Bestandsfiche

Bestand: 7

Oppervlakte (m² - planimetrisch): 15209

Eigenaars: Kasteel van 's Gravenwezel NV

Bestandskenmerken:

Kwalitatief		Kwantitatief	
Bestandstype:		Stamtal (#/hectare):	
Leeftijdsklasse:		Grondvlak (m ² /ha):	
Bedrijfsvorm:		Voorraad (m ³ /ha):	
Bostype:		Hoofdboomsoort:	
		Nevenboomsoorten:	
Beschrijving:	tuin ten oosten van neerhof		

Kadastrale gegevens:

Eigenaar	Gemeente	Afdeling	Sectie	Kadasternummer	Exponent	Kad. Opp (ha)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	186	R	1,7419 (deel)

Doelstellingen voor het bestand – streefbeeld 2035:

Maatregelen			Specificering visie en maatregelen
	Jaar	Maatregel	De verschillende onderdelen van de tuin krijgen het nodige beheer.
	2018		
	2019		
	2020		
	2021		
	2022		
	2023		
	2024		
	2025		
	2026		
	2027		
	2028		
	2029		
	2030		
	2031		
	2032		
	2033		
	2034		
	2035		
	2036		
	2037		

Parkbeheerplan 's Gravenwezel – Bestandsfiche

Bestand: 8 – grasland als onderdeel centrale vista en parkaanleg (erfgoedwaarde)

Oppervlakte (m² - planimetrisch): 19151

Eigenaars: Kasteel van 's Gravenwezel NV

Bestandskenmerken:

Kwalitatief		Kwantitatief	
Bestandstype:		Stamtal (#/hectare):	
Leeftijdsklasse:		Grondvlak (m ² /ha):	
Bedrijfsvorm:		Voorraad (m ³ /ha):	
Bostype:		Hoofdboomsoort:	
		Nevenboomsoorten:	
Beschrijving:	centrale open zone in landschapspark (met grote vijver)		

Kadastrale gegevens:

Eigenaar	Gemeente	Afdeling	Sectie	Kadasternummer	Exponent	Kad. Opp (ha)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	186	2	7,2507 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	186	H	4,7442 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	183		0,3448
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	188		2,8288 (deel)

Doelstellingen voor het bestand – streefbeeld 2035:

Maatregelen			Specificering visie en maatregelen
<i>Mg: maaibeheer grasland</i> <i>B: begrazing</i> <i>G: gazonbeheer</i>	Jaar	Maatregel	Het grasland in bestand 5 krijgt een maaibeheer met afvoer van het maaisel en jaarrond begrazing door een kleine schapenkudde. De jaarlijkse maaibeurt vindt plaats rond einde augustus. Daarnaast worden grazige wandelpaden wekelijks gemaaid (periode maart – november).
	2018	Mg + B + G	
	2019	Mg + B + G	
	2020	Mg + B + G	
	2021	Mg + B + G	
	2022	Mg + B + G	
	2023	Mg + B + G	
	2024	Mg + B + G	
	2025	Mg + B + G	
	2026	Mg + B + G	
	2027	Mg + B + G	
	2028	Mg + B + G	
	2029	Mg + B + G	
	2030	Mg + B + G	
	2031	Mg + B + G	
	2032	Mg + B + G	
	2033	Mg + B + G	
	2034	Mg + B + G	
	2035	Mg + B + G	
	2036	Mg + B + G	
	2037	Mg + B + G	

Parkbeheerplan 's Gravenwezel – Bestandsfiche

Bestand: 9 – bomenbeheer (waardevolle bomen zoals aangegeven in beheersplan met erfgoedwaarde)

Oppervlakte (m² - planimetrisch): 152436

Eigenaars: Kasteel van 's Gravenwezel NV

Bestandskenmerken:

Kwalitatief		Kwantitatief	
Bestandstype:	loofhout	Stamtal (#/hectare):	275,6 (zuiden) / 118,1 (centrum)
Leeftijdsklasse:	21-40 (zuiden) / 81-100 (centrum)	Grondvlak (m ² /ha):	24,7 (zuiden) / 42,4 (centrum)
Bedrijfsvorm:	hooghout	Voorraad (m ³ /ha):	275,2 (zuiden) / 573,2 (centrum)
Bostype:	homogeen (zuiden) / groepsgewijs gemengd (centrum)	Hoofdboomsoort:	beuk (zuiden) / beuk + zomereik (centrum)
		Nevenboomsoorten:	
Beschrijving:	Bosgedeelte park		

Kadastrale gegevens:

Eigenaar	Gemeente	Afdeling	Sectie	Kadasternummer	Exponent	Kad. Opp (ha)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	186	2	7,2507 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	186	H	4,7442 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	185		1,2274 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	188		2,8288 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	184		1,2361
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	187		2,8243

Doelstellingen voor het bestand – streefbeeld 2035:

9120 (Atlantische zuurminnende beukenbossen met *Ilex* en soms ook *Taxus* in de ondergroei), afgewisseld met parkbos

Maatregelen

X: reguliere (hoog)dunning
Ex: bestrijding exoten
n: nazorg
Mg: maaibeheer open plekken
Mb: maaibeheer bermen
B: begrazing

Jaar	Maatregel
2018	X + Ex + Mg + B + Mb
2019	Mg + B + Mb
2020	Mg + B + Mb + (n)
2021	Mg + B + Mb
2022	Mg + B + Mb
2023	Mg + B + Mb + (n)
2024	Mg + B + Mb
2025	Mg + B + Mb
2026	X + Ex + Mg + B + Mb
2027	Mg + B + Mb
2028	Mg + B + Mb + (n)
2029	Mg + B + Mb
2030	Mg + B + Mb
2031	Mg + B + Mb + (n)
2032	Mg + B + Mb
2033	Mg + B + Mb
2034	X + Ex + Mg + B + Mb
2035	Mg + B + Mb
2036	Mg + B + Mb + (n)
2037	Mg + B + Mb

Specificering visie en maatregelen

Het bos wordt drie keer gedund tijdens de beheerplanperiode. Daarbij worden exoten benadeeld ten voordele van inheems loofhout. Monumentale exemplaren mogen echter behouden blijven als parkboom. Indien niet voldoende natuurlijke verjonging opkomt, kunnen zomereik en winterlinde worden aangeplant.

Monumentale parkbomen (bestaande en toekomstige) worden door middel van individuele eindkappen 100 % vrijgesteld. Dit specifieke beheer gericht op monumentale parkbomen vindt plaats tijdens de dunningen in de rest van het bos.

Bij het kappen van dode en/of oude bomen wordt gecontroleerd of er geen vleermuizen aanwezig zijn.

Lokaal wordt rododendron verwijderd. Rododendron mag in elk geval niet verder uitbreiden. Indien nodig worden Amerikaanse vogelkers en Amerikaanse eik bestreden.

Bosexploitatie vindt in principe enkel plaats in de maanden september-oktober, behalve waar er geen dikke bomen met holten aanwezig zijn; daar zijn exploitatiewerken toegelaten tot en met december.

Open plekken krijgen een jaarlijkse maaibeurt rond einde augustus, met afvoer van het maaisel. Verder is er jaarrond begrazing door schapen. Rijke bermen worden gefaseerd gemaaid (afwisselend stukken twee keer per jaar, één keer per jaar, één keer om de enkele jaren).

Parkbeheerplan 's Gravenwezel – Bestandsfiche

Bestand: 10

Oppervlakte (m² - planimetrisch): 6499

Eigenaars: Kasteel van 's Gravenwezel NV

Bestandskenmerken:

Kwalitatief		Kwantitatief	
Bestandstype:		Stamtal (#/hectare):	
Leeftijdsklasse:		Grondvlak (m ² /ha):	
Bedrijfsvorm:		Voorraad (m ³ /ha):	
Bostype:		Hoofdboomsoort:	
		Nevenboomsoorten:	
Beschrijving:			

Kadastrale gegevens:

Eigenaar	Gemeente	Afdeling	Sectie	Kadasternummer	Exponent	Kad. Opp (ha)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	168		0,1402
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	170		0,0375
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	171		0,0776
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	172		0,0963
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	169	D	0,2842
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	194	A	0,3258 (deel)

Doelstellingen voor het bestand – streefbeeld 2035:

Maatregelen			Specificering visie en maatregelen
<i>X: reguliere (hoog)dunning</i> <i>Ex: bestrijding exoten</i> <i>n: nazorg</i> <i>Mg: maaibeheer open plekken</i> <i>Mb: maaibeheer bermen</i> <i>B: begrazing</i>	Jaar	Maatregel	De moestuin en boomgaard krijgen het nodige beheer.
	2018		
	2019		
	2020		
	2021		
	2022		
	2023		
	2024		
	2025		
	2026		
	2027		
	2028		
	2029		
	2030		
	2031		
	2032		
	2033		
	2034		
	2035		
	2036		
	2037		

Parkbeheerplan 's Gravenwezel – Bestandsfiche

Bestand: 11

Oppervlakte (m² - planimetrisch): 7514

Eigenaars: Kasteel van 's Gravenwezel NV

Bestandskenmerken:

Kwalitatief		Kwantitatief	
Bestandstype:	loofhout	Stamtal (#/hectare):	640
Leeftijdsklasse:	41-60	Grondvlak (m ² /ha):	23
Bedrijfsvorm:	hooghout	Voorraad (m ³ /ha):	
Bostype:		Hoofdboomsoort:	zomereik
		Nevenboomsoorten:	Amerikaanse eik, grove den
Beschrijving:			

Kadastrale gegevens:

Eigenaar	Gemeente	Afdeling	Sectie	Kadasternummer	Exponent	Kad. Opp (ha)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	194	A	0,3258 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	270	B	2,0388 (deel)

Doelstellingen voor het bestand – streefbeeld 2035:

Maatregelen			Specificering visie en maatregelen
<i>X: reguliere (hoog)dunning</i> <i>Ex: bestrijding exoten</i> <i>n: nazorg</i> <i>H: hakhoutbeheer</i> <i>aE: Amerikaanse eik</i>	Jaar	Maatregel	Het bestand wordt drie keer gedund tijdens de beheerplanperiode. Amerikaanse vogelkers eik wordt bestreden, gevolgd door evaluaties en nabehandeling indien nodig. De bestrijding wordt voor zover nodig herhaald. Grote exemplaren van Amerikaanse eik kunnen worden geveld, waarna de weer uitschietende telgen verder als hakhout worden beheerd.
	2018		
	2019		
	2020	X + Ex	
	2021		
	2022	n	
	2023		
	2024		
	2025	n	
	2026		
	2027		
	2028	X + Ex	
	2029		
	2030	H(aE) + n	
	2031		
	2032		
	2033	n	
	2034		
	2035		
	2036	X + Ex	
	2037		

Parkbeheerplan 's Gravenwezel – Bestandsfiche

Bestand: 12

Oppervlakte (m² - planimetrisch): 14217

Eigenaars: Kasteel van 's Gravenwezel NV

Bestandskenmerken:

Kwalitatief		Kwantitatief	
Bestandstype:	naaldhout	Stamtal (#/hectare):	110
Leeftijdsklasse:	41-60	Grondvlak (m ² /ha):	43
Bedrijfsvorm:	hooghout	Voorraad (m ³ /ha):	
Bostype:		Hoofdboomsoort:	Grove den
		Nevenboomsoorten:	lork
Beschrijving:			

Kadastrale gegevens:

Eigenaar	Gemeente	Afdeling	Sectie	Kadasternummer	Exponent	Kad. Opp (ha)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	270	B	2,0388 (deel)

Doelstellingen voor het bestand – streefbeeld 2035:

Maatregelen			Specificering visie en maatregelen
<i>X: reguliere (hoog)dunning</i> <i>Ex: bestrijding exoten</i> <i>n: nazorg</i>	Jaar	Maatregel	Het bestand wordt drie keer gedund tijdens de beheerplanperiode. Amerikaanse vogelkers wordt bestreden, gevolgd door evaluaties en nabehandeling indien nodig. De bestrijding wordt voor zover nodig herhaald.
	2018		
	2019		
	2020	X + Ex	
	2021		
	2022	n	
	2023		
	2024		
	2025	n	
	2026		
	2027		
	2028	X + Ex	
	2029		
	2030	n	
	2031		
	2032		
	2033	n	
	2034		
	2035		
	2036	X + Ex	
2037			

Parkbeheerplan 's Gravenwezel – Bestandsfiche

Bestand: 13

Oppervlakte (m² - planimetrisch): 19992

Eigenaars: Kasteel van 's Gravenwezel NV

Bestandskenmerken:

Kwalitatief		Kwantitatief	
Bestandstype:	loofhout	Stamtal (#/hectare):	750
Leeftijdsklasse:	61-80	Grondvlak (m ² /ha):	24
Bedrijfsvorm:	hooghout	Voorraad (m ³ /ha):	
Bostype:		Hoofdboomsoort:	zomereik
		Nevenboomsoorten:	Beuk, fijnspar
Beschrijving:			

Kadastrale gegevens:

Eigenaar	Gemeente	Afdeling	Sectie	Kadasternummer	Exponent	Kad. Opp (ha)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	194	A	0,3258 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	271	B	1,4433
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	272		0,0313
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	271	D	0,2687 (deel)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	271	E	0,6449 (deel)

Doelstellingen voor het bestand – streefbeeld 2035:

Maatregelen			Specificering visie en maatregelen
<i>X: reguliere (hoog)dunning</i> <i>Ex: bestrijding exoten</i> <i>n: nazorg</i>	Jaar	Maatregel	Het bestand wordt drie keer gedund tijdens de beheerplanperiode. Amerikaanse vogelkers en Amerikaanse eik worden bestreden, gevolgd door evaluaties en nabehandeling indien nodig. De bestrijding wordt voor zover nodig herhaald.
	2018		
	2019		
	2020	X + Ex	
	2021		
	2022	n	
	2023		
	2024		
	2025	n	
	2026		
	2027		
	2028	X + Ex	
	2029		
	2030	n	
	2031		
	2032		
	2033	n	
	2034		
	2035		
	2036	X + Ex	
2037			

Parkbeheerplan 's Gravenwezel – Bestandsfiche

Bestand: 14

Oppervlakte (m² - planimetrisch): 6367

Eigenaars: Kasteel van 's Gravenwezel NV

Bestandskenmerken:

Kwalitatief		Kwantitatief	
Bestandstype:	loofhout	Stamtal (#/hectare):	
Leeftijdsklasse:	21-40	Grondvlak (m ² /ha):	
Bedrijfsvorm:	hooghout	Voorraad (m ³ /ha):	
Bostype:		Hoofdboomsoort:	zomereik
		Nevenboomsoorten:	Amerikaanse vogelkers, robinia, Amerikaanse eik
Beschrijving:			

Kadastrale gegevens:

Eigenaar	Gemeente	Afdeling	Sectie	Kadasternummer	Exponent	Kad. Opp (ha)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	271	D	0,2687
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	271	E	0,6449
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	273		0,0195

Doelstellingen voor het bestand – streefbeeld 2035:

Maatregelen			Specificering visie en maatregelen
<i>X: reguliere (hoog)dunning</i> <i>Ex: bestrijding exoten</i> <i>n: nazorg</i> <i>Mg: maaibeheer open plekken</i> <i>H: hakhoutbeheer</i> <i>aE: Amerikaanse eik</i>	Jaar	Maatregel	Het bestand wordt drie keer gedund tijdens de beheerplanperiode. Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en robinia worden bestreden, gevolgd door evaluaties en nabehandeling indien nodig. De bestrijding wordt voor zover nodig herhaald. Grote exemplaren van Amerikaanse eik kunnen worden geveld, waarna de weer uitschietende telgen verder als hakhout worden beheerd. De schrale open plek met heide krijgt een maaibeheer om de 5 jaar vroeg in het voorjaar (maart-april). Niet de gehele plek wordt dan kort gemaaid; enkele oudere heidestruiken kunnen telkens blijven staan.
	2018	Mg	
	2019		
	2020	X + Ex	
	2021		
	2022	n	
	2023	Mg	
	2024		
	2025	n	
	2026		
	2027		
	2028	X + Ex + Mg	
	2029		
	2030	H(aE) + n	
	2031		
	2032		
	2033	Mg + n	
	2034		
	2035		
	2036	X + Ex	
	2037		

Parkbeheerplan 's Gravenwezel – Bestandsfiche

Bestand: 15 – toegangsreef (erfgoedwaarde)

Oppervlakte (m² - planimetrisch): 6683

Eigenaars: Kasteel van 's Gravenwezel NV

Bestandskenmerken:

Kwalitatief		Kwantitatief	
Bestandstype:		Stamtal (#/hectare):	
Leeftijdsklasse:		Grondvlak (m ² /ha):	
Bedrijfsvorm:		Voorraad (m ³ /ha):	
Bostype:		Hoofdboomsoort:	zomereik
		Nevenboomsoorten:	
Beschrijving:			

Kadastrale gegevens:

Eigenaar	Gemeente	Afdeling	Sectie	Kadasternummer	Exponent	Kad. Opp (ha)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	A	207		0,3383
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	A	208		0,3446

Doelstellingen voor het bestand – streefbeeld 2035:

Maatregelen			Specificering visie en maatregelen
<i>Mb: maaibeheer bermen</i>	Jaar	Maatregel	De dreven dienen bewaard te blijven. De dreefbomen worden elke 3 jaar gecontroleerd op veiligheid (VTA). Het onderhoud van de dreefbomen zelf omvat, indien nodig, hoogtesnoei, vormsnoei (begeleidings- en onderhoudssnoei) en de snoei van hinderlijke of gevaarlijke takken en eventueel een wondbehandeling van beschadigde bomen. Bomen of boomdelen die een gevaar kunnen betekenen worden verwijderd. De bermen worden twee keer per jaar gemaaid met afvoer van het maaisel.
	2018	2Mb	
	2019	2Mb	
	2020	2Mb	
	2021	2Mb	
	2022	2Mb	
	2023	2Mb	
	2024	2Mb	
	2025	2Mb	
	2026	2Mb	
	2027	2Mb	
	2028	2Mb	
	2029	2Mb	
	2030	2Mb	
	2031	2Mb	
	2032	2Mb	
	2033	2Mb	
	2034	2Mb	
	2035	2Mb	
	2036	2Mb	
	2037	2Mb	

Parkbeheerplan 's Gravenwezel – Bestandsfiche

Bestand: 16 – bomenbestand rondom paviljoen (erfgoedwaarde)

Oppervlakte (m² - planimetrisch): 20090

Eigenaars: Kasteel van 's Gravenwezel NV

Bestandskenmerken:

Kwalitatief		Kwantitatief	
Bestandstype:	loofhout	Stamtal (#/hectare):	
Leeftijdsklasse:	41-60	Grondvlak (m ² /ha):	
Bedrijfsvorm:	hooghout	Voorraad (m ³ /ha):	
Bostype:		Hoofdboomsoort:	zomereik
		Nevenboomsoorten:	Ruwe berk
Beschrijving:			

Kadastrale gegevens:

Eigenaar	Gemeente	Afdeling	Sectie	Kadasternummer	Exponent	Kad. Opp (ha)
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	108	L	1,1314
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	108	K	0,0513
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	108	G	0,5103
Kasteel van 's Gravenwezel NV	Schilde	3	B	108	F	0,1115

Doelstellingen voor het bestand – streefbeeld 2035:

Maatregelen			Specificering visie en maatregelen
<i>X: reguliere (hoog)dunning</i> <i>Ex: bestrijding exoten</i> <i>n: nazorg</i> <i>Mg: maaibeheer open plekken</i>	Jaar	Maatregel	Het bestand wordt drie keer gedund tijdens de beheerplanperiode. Amerikaanse vogelkers en rododendron worden bestreden, gevolgd door evaluaties en nabehandeling indien nodig. De bestrijding wordt voor zover nodig herhaald. De open plekken worden twee keer per jaar gemaaid (juni, september), met afvoer van het maaisel.
	2018	2Mg	
	2019	2Mg	
	2020	2Mg + X + Ex	
	2021	2Mg	
	2022	2Mg + n	
	2023	2Mg	
	2024	2Mg	
	2025	2Mg + n	
	2026	2Mg	
	2027	2Mg	
	2028	2Mg + X + Ex	
	2029	2Mg	
	2030	2Mg + n	
	2031	2Mg	
	2032	2Mg	
	2033	2Mg + n	
	2034	2Mg	
	2035	2Mg	
	2036	2Mg + X + Ex	
	2037	2Mg	

Landschapselementen bij de Voetsche Hoeve

- De drie lindenbomen worden behouden en periodiek gesnoeid zodat de overhangende takken geen gevaar vormen voor de hoeve.
- De beukhaag wordt 2x per jaar gesnoeid (voorjaar en najaar).

bestand	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
1	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
2	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
3			X + Ex		n			n			X + Ex		n			n			X + Ex	
4	Mb	Mb	Mb + Ex	Mb	Mb + n	Mb	Mb	Mb + n	Mb	Mb	Mb + Ex	Mb	Mb + n	Mb	Mb	Mb + n	Mb	Mb	Mb + Ex	Mb
5	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G
6	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
7																				
8	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G	Mg + B + G
9	X + Ex + Mg + B + Mb	Mg + B + Mb	Mg + B + Mb + (n)	Mg + B + Mb	Mg + B + Mb	Mg + B + Mb + (n)	Mg + B + Mb	Mg + B + Mb	X + Ex + Mg + B + Mb	Mg + B + Mb	Mg + B + Mb + (n)	Mg + B + Mb	Mg + B + Mb	Mg + B + Mb + (n)	Mg + B + Mb	Mg + B + Mb	X + Ex + Mg + B + Mb	Mg + B + Mb	Mg + B + Mb + (n)	Mg + B + Mb
10																				
11			X + Ex		n			n			X + Ex		n			n			X + Ex	
12			X + Ex		n			n			X + Ex		n			n			X + Ex	
13			X + Ex		n			n			X + Ex		n			n			X + Ex	
14			X + Ex		n			n			X + Ex		n			n			X + Ex	

bestand	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
15	Mb	Mb	Mb + Ex	Mb	Mb + n	Mb	Mb	Mb + n	Mb	Mb	Mb + Ex	Mb	Mb + n	Mb	Mb	Mb + n	Mb	Mb	Mb + Ex	Mb
16			X + Ex		n			n			X + Ex		n			n			X + Ex	

B: begrazing

X: reguliere (hoog)dunning

Ex: bestrijding exoten

n: nazorg

Mg: maaibeheer open plekken

Mb: maaibeheer bermen

G: gazonbeheer

Beheermaatregelen tussen haakjes geven aan dat deze optioneel zijn.

7. VOORSTEL TOT OPVOLGING EN EVALUATIE VAN HET BEHEERSPLAN

De NV Kasteel van 's Gravenwezel volgt de uitvoering van het beheersplan op. Om de vijf jaar wordt een opvolgingsrapport opgemaakt dat voorgelegd wordt aan het Agentschap Onroerend Erfgoed. Indien er tussentijdse werkzaamheden uitgevoerd worden waarvoor een toelating van het Agentschap vereist is, zal er ook een rapport opgemaakt worden. De werkzaamheden zullen opgevolgd worden zoals beschreven in het beheersplan, tenzij de eigenaar zich genoodzaakt ziet om van deze timing af te wijken.

8. BIJLAGEN

Onderwerp	Bijlage/hoofdstuk
Perimeter van gebied waarvoor beheersplan wordt opgemaakt	hoofdstuk 1, pg. 6
Lijst van geplande werkzaamheden	hoofdstuk 6.7, pg.447
Lijst van handelingen waarvan de uitvoering vrijgesteld zal zijn van toelating	hoofdstuk 6.7, pg. 447
Lijst van ZEN-erfgoed met aanduiding op kaart	Bijlage 9
Lijst van open erfgoed met aanduiding op kaart	NVT
Lijst van onsluitingswerken voor open erfgoed	NVT
Lijst van werken aan bomen en struiken waarvoor toelating nodig is	NVT
Lijst van cultuurgoederen	NVT
Lijst van geplande werkzaamheden aan een orgel dat dateert van na WOI	NVT
Bibliografie	Hoofdstuk 9.
Boedelinventaris Van Susteren	Bijlage 1
Kaarten landschap	Bijlage 2
Inventaris en diagnose foto's interieur	Bijlage 3
Beheertabel landschappelijk erfgoed	Bijlage 4
Historische foto's	Bijlage 5
Bestandsfiches landschappelijk erfgoed	Bijlage 6
Bomenbeheerplan	Bijlage 7

9. BIBLIOGRAFIE

Literatuur

Agentschap voor Natuur en Bos (2006). Technisch Vademecum Graslandbeheer, 271 pp.

Agentschap voor Natuur en Bos (2011). S-IHD-rapport BE2100045 Historische fortengordels van Antwerpen als vleermuizenhabitat, 245 pp.

Agentschap voor Natuur en Bos (2012). S-IHD-rapport BE2100017 Bos-en heidegebieden ten oosten van Antwerpen, 317 pp.

Anthoni, P. ea., *Schilde, 's Gravenwezel in beeld*, 2011, Pandora, Brasschaat

Architectuurarchief Provincie Antwerpen, fonds Frans Baudoin: Van Bauer-scheit.

Baetens, R. (2014). Hoven van plaisantie: het soete buitenleven in de provincie Antwerpen; 16de-20ste eeuw.

Bauwens, D. & Claus, K. (1996). Verspreiding van amfibieën en reptielen in Vlaanderen. De Wielewaal Natuurvereniging, Turnhout, 192 pp.

Cornelis, J., Hermy, M., Roelandt, B., De Keersmaecker, L. & Vandenkerkhove, K. (2009). Bosplantengemeenschappen in Vlaanderen, een typologie van bossen gebaseerd op de kruidlaag. INBO.M.2009.5. Agentschap voor Natuur en Bos en Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel, 316 pp.

Criel, D., Lefevre, A., Van Den Berghe, K., Van Gompel, J. & Verhagen, R. (1994). Rode Lijst van de zoogdieren in Vlaanderen. Uitgave Administratie Milieu, Natuur en Landinrichting van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Brussel, 79 pp.

Decleer, K., Devriese, H., Hofmans, K., Lock, K., Barenbrug, B. & Maes, D. (2000). Voorlopige atlas en "rode lijst" van de sprinkhanen en krekels van België (Insecta, Orthoptera). SALTABEL, sprinkhanenwerkgroep van de Benelux i.s.m. Instituut voor Natuurbehoud & Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, 77 pp.

Decleer, K. (red.) (2007). Europees beschermde natuur in Vlaanderen en het Belgisch deel van de Noordzee. Habitattypen / Dier- en plantensoorten. Mededelingen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek INBO.M.2007.01, Brussel, 584 pp.

De Keersmaecker L., Rogiers N., Lauriks R. & De Vos B. (2001). PNV-kaart uitgewerkt voor project VLINA C97/06 'Ecosysteemvisie Bos Vlaanderen'. Studie uitgevoerd voor rekening van de Vlaamse Gemeenschap binnen het kader van het Vlaams Impulsprogramma Natuurontwikkeling in opdracht van de Vlaamse minister bevoegd voor natuurbehoud.

De Knijf, G., Anselin, A., Goffart, P. & Tailly, M. (2006). De Libellen (Odonata) van België: verspreiding – evolutie – habitats. Libellenwerkgroep Gomphus in samenwerking met Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO), 368 pp.

Devos K., Anselin, A. & Vermeersch, G. (2004). Een nieuwe Rode Lijst van de Vlaamse broedvogels (versie 2004). In: Vermeersch G., A. Anselin, K. Devos, M. Herremans, J. Stevens, J. Gabriëls & B. Van der Krieken, 2004. Atlas van de Vlaamse broedvogels 2000-2002. Mededelingen van het Instituut voor Natuurbehoud 23, Brussel, p. 60-75.

Doperé, F., *De donjon in Vlaanderen: architectuur en wooncultuur*, 1991, Brussel, Gemeentekrediet

Groep Planning (2005). Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Schilde, 226 + 30 pp.

IGEAN (2010). Gemeentelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan Kasteelpark – Toelichtingsnota, 111 pp.

Jansen, J. J., Sevenster, J. & Faber, P. J. (red.) (1996). Opbrengsttabellen voor belangrijke boomsoorten in Nederland. IBN rapport nr. 221.

Jooris, R., Engelen, P., Speybroeck, J., Lewylle, I., Louette, G., Bauwens, D. & Maes, D. (2012). De IUCN Rode Lijst van de amfibieën en reptielen in Vlaanderen. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2012 (22). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

Landmax (2103). Uitgebreid bosbeheerplan - Privaat bosgebied in gemeente Schilde, 79 pp.

Maes, D., Vanreusel, W., Jacobs, I., Berwaerts, K. & Van Dyck, H. (2011). Een nieuwe Rode Lijst dagvlinders. De IUCN-criteria toegepast in Vlaanderen. *Natuur.focus* 10(2): 62-71.

Maes, D., Vanreusel, W. & Van Dyck, H. (2013). Dagvlinders in Vlaanderen – Nieuwe kennis voor betere actie. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek & Natuurpunt, 544 pp.

Maes, D., Baert, K., Boers, K., Casaer, J., Criel, D., Crevecoeur, L., Dekeukeleire, D., Gouwy, J., Gyselings, R., Haelters, J., Herman, D., Herremans, M., Huysentruyt, F., Lefebvre, J., Lefevre, A., Onkelinx, T., Stuyck, J., Thomaes, A., Van Den Berge, K., Vandendriessche, B., Verbeylen, G. & Vercayie, D. (2014). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. De IUCN Rode Lijst van de zoogdieren in Vlaanderen. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO.R.2014.1828211). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (2003). Technische richtlijnen voor het opmaken van uitgebreide beheerplannen, 70 pp.

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (2008). Ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos – regio Antwerpse Gordel - Klein-Brabant, 75 pp.

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (2011). Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, 493 pp.

Paelinckx, D. De Saeger S., Oosterlynck P., Demolder H., Guelinckx R., Leyssen A., Van Hove M., Weyembergh G., Wils C., Vriens L., T'jollyn F., Van Ormelingen J., Bosch H., Van de Maele J., Erens G., Adams Y., De Knijf G., Berten B., Provoost S., Thomaes A., Vandekerckhove K., Denys L., Packet J., Van Dam G. & Verheirstraeten M. (2009). Habitatkaart, versie 5.2. Indicatieve situering van de Natura 2000 habitats en de regionaal belangrijke biotopen. Integratie en bewerking van de Biologische Waarderingskaart, versie 2. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2009 (Rapport en GIS-bestand INBO.R.2009.4). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

Persoons, G., *Een kaartboek van de Sint-Michielsabdij Antwerpen 1640-1793*, 2003, Brussel, Algemeen Rijksarchief

Provincie Antwerpen (2001). Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen – 263 pp.

Schaminée, J.H.J., Sykora, K., Smits, N. & Horsthuis, M. (2010). Veldgids Plantengemeenschappen van Nederland. KNNV, Zeist, 439 pp

T'jollyn, F., Bosch, H., Demolder, H., De Saeger, S., Leyssen, A., Thomaes, A., Wouters, J., Paelinckx, D. & Hoffmann, M. (2009). Ontwikkeling van criteria voor de beoordeling van de lokale staat van instandhouding van de Natura 2000 habitattypen. Versie 2.0. Rapporten van het Instituut voor natuur- en Bosonderzoek 2009 (46). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

Van Landuyt W., Vanhecke L. & Hoste I. (2006). Rode Lijst van de vaatplanten van Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In: Van Landuyt et al. (2006). Atlas van de Flora van Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Nationale Plantentuin van België en Flo.Wer vzw, Brussel & Meise.

Van den Bergh, J. (1991). Alhier tot 's Gravenwezele, Enkele historische aspecten van de parel der Voorkempen. s-Gravenwezel.

Van Leemput, W. (1998). Het 's-Gravenwezel van weleer. Parel der Voorkempen. 's-Gravenwezel.

Vermeersch G., Anselin, A., Devos, K., Herremans, M., Stevens, J., Gabriëls J. & Van der Krieken, B. (2004). Atlas van de Vlaamse broedvogels 2000-2002. Mededelingen van het Instituut voor Natuurbeschoud 23, Brussel, 495 pp.

Vincent, L., Verbeke, W., Van Belle, J., De Cock, V., Verlinde, R., Reheul, D., Zwaenepoel, A., Van den Berghe, J. & Lievens, F. (2006). Technisch Vademecum Grasland. Harmonisch Park- en Groenbeheer. Ministerie van de Vlaamse gemeenschap. Afdeling Bos & Groen. 291pp.

W&Z afdeling Zeeschelde (2009). Het bekkenbeheerplan van het Benedenscheldebekken 2008-2013, 591 pp.

Kaarten

PERSOONS, G., *Een kaartboek van de Sint-Michielsabdij Antwerpen 1640-1793*, 2003, Brussel, Algemeen Rijksarchief

geopunt.be

privécollectie Axel Vervoordt

kbr.be

Websites

Beelddatabank KIK-IRPA: <http://www.kikirpa.be>